

KRONIKA

2016

1576

*Tento zväzok Kroniky mesta Šala za rok 2016 obsahuje :
137, slovom stotridsaťsedem číslovaných strán*

2
0
1
6

*Mgr. Jozef Belický
primátor mesta*

1577

Záznamy v *Kronike mesta Šaľa* za rok 2016 boli spracované na základe najdôležitejších udalostí a hodnoverných údajov zo života mesta.

Kronika má 137 strán od čísla 1 576 do čísla 1712.

Kroniku zostavila a napísala Ing. Alžbeta Sedliačiková .

Záznam za rok 2016 bol prerokovaný a schválený v komisii kultúry a cestovného ruchu dňa: 17. 3. 2022.

2016

Peter Hlavatý, predseda komisie kultúry a cestovného ruchu:

.....

Ing. Martina Čižmáriková, za MsÚ

.....

Ing. Alžbeta Sedliačiková, kronikárka

.....

Mgr. Jozef Belický, primátor mesta

.....

Obsah

Zoznam skratiek a značiek	1581
Účinnosť udalostí vo svete a na Slovensku v roku 2016	1583
Úvod do roku 2016	1584

1. Základné údaje o meste

Poloha mesta	1586
Demografická situácia	1586
Počasie v regióne	1587
Symboły mesta	1594
Erb	1594
Vlajka	1594
Pečať	1595
Insígnie	1595

2. Verejný život

Samospráva mesta	1596
Mestské zastupiteľstvo	1596
Primátor mesta	1597
Hlavný kontrolór	1597
Komisie mestského zastupiteľstva	1597
Zasadnutia mestského zastupiteľstva	1599
Mestský úrad	1612
Mestská polícia	1613
Mestské organizácie	1616
Rozpočtové organizácie	1616
Príspevkové organizácie	1617
Obchodné spoločnosti	1617
Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja	1618
Iné inštitúcie	1618
Medzinárodná spolupráca	1620
Iné udalosti	1621

3. Ekonomická oblasť

Hospodárenie mesta

Dane a poplatky

Nezamestnanosť

1629

1629

1630

1634

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Organizácia sociálnej starostlivosti Šaľa

Domov dôchodcov

Slovenský červený kríž

Zdravotné strediská

1635

1635

1638

1639

1639

5. Školstvo a vzdelávanie

Spoločný školský úrad

Materské školy

Základné školy

Základná umelecká škola

Centrum voľného času

Spojená špeciálna škola Krátka

Stredné školy

Gymnázium Juraja Fándlyho

Stredná škola, ulica Nivy

Stredná odborná škola, ulica Štúrova

Jazykové centrá

Poradenské centrá

Štrajk zamestnancov škôl

1641

1642

1645

1654

1663

1665

1668

1668

1668

1672

1675

1676

1677

1678

6. Kultúra

Mestské kultúrne stredisko

Folklórny súbor Šaľan, Šaľanček

Divadelné súbory

Mestská knižnica Jána Johánidesa

Kultúrne spolky a združenia

1679

1679

1680

1680

1683

1684

2016

7. Turistický ruch a história mesta

1685

Pamiatky

1686

Médiá

1689

Internetové stránky o Šali

1689

8. Cirkevný život

1690

Farnosť Šaľa a Šaľa-Veča

1690

Kostoly

1690

9. Šport

1692

Udalosti

1692

Športové kluby a oddiely

1694

Športoviská

1699

10. Doprava a pošta

1700

Doprava, cesty

1700

Pošta

1700

11. Životné prostredie a výstavba

1702

Zber odpadu

1702

Kanalizácia

1703

Teplovod

1704

12. Udalosti, výročia, úmrtia

1705

Prílohy

1710

2016

Pri zostavovaní Kroniky mesta Šaľa za rok 2016 boli okrem vlastných poznámok spracovateľky použité aj informácie z webových stránok inštitúcií, firiem a médií pôsobiacich v meste Šaľa.

Zoznam skratiek a značiek

a.s. – Akciová spoločnosť

CVČ – Centrum voľného času

CPPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

CŠPP – Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva

ČR – Česká republika

DD – Domov dôchodcov Šaľa

DHZ – Dobrovoľný hasičský zbor

DSS – Domov sociálnych služieb

EÚ – Európska únia

FS – Folklórny súbor

KOS – Krajské osvetové centrum

LSPP – Lekárska služba prvej pomoci

MC – Materské centrum

MPŠVaR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

MsP – Mestská polícia

MsÚ – Mestský úrad

MsZ – Mestské zastupiteľstvo

MŠ – Materská škola

MŠR – Mestská školská rada

MŠVV – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu

ŠSR – Športy Slovenskej republiky

NEKA – Nezávislý kandidát

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky

OD – Obchodný dom

OSS – Organizácia sociálnej starostlivosti mesta Šaľa

OZ – Občianske združenie

PZ – Policajný zbor

RŠ – Rada školy

SD – Spoločenský dom

Sk – Slovenských korún

SLK – Slovenská lekárska komora

SNĎ – Slovenské národné divadlo

SOŠ – Stredná odborná škola

ŠH – Športová hala

SNP – Slovenské národné povstanie

SR – Slovenská republika

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠJ – Školská jedáleň

ŠKD – Školský klub detí

ŠSK – Športovo-strelecký klub

ŠVP – Školský vzdelávací program

TJ – Telovýchovná jednota

ÚP – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚZKP – Ústredný zoznam kultúrnych pamiatok MK SR

VIN – Všeobecné intelektové nadanie

VŠMU – Vysoká škola múzických umení

VZN – Všeobecne záväzné nariadenie

ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska

ZPMF – Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím

ZPS – Zariadenie pre seniorov

ZOS – Zariadenie opatrovateľskej služby

ZŠ – Základná škola

ZŤP – Zdravotne ťažko postihnutý

ZUŠ – Základná umelecká škola

Významné udalosti vo svete a na Slovensku v roku 2016

5. marca 2016 sa uskutočnili voľby do Národnej rady Slovenskej republiky (pozri 4 Verejný život).

10. júna až 10. júla sa vo Francúzsku konali Majstrovstvá Európy vo futbale. Slovensko prehralo s Walesom 1:2, vyhralo s Ruskom 2:1 a remizovalo s Anglickom 0:0. Vypadli sme v osemfinále po prehre s Nemeckom 0:3. Titul získalo Portugalsko.

23. júna britskí voliči hlasovali v referende za vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie.

1. júla sa Slovensko stalo na šesť mesiacov predsedníckou krajinou Rady Európskej únie.

13. júla sa po rezignácii Davida Camerona stala novou premiérkou Spojeného kráľovstva Theresa Mayová z Konzervatívnej strany.

15. júla došlo v Turecku k neúspešnému pokusu o vojenský puč voči prezidentovi Recepu Erdoganovi.

5. až 21. augusta sa konali Letné olympijské hry v brazílskom meste Rio de Janeiro. Slovensko získalo dve zlaté medaily, Matej Tóth v chôdzi, Ladislav a Peter Škantárovci vo vodnom slalome a dve strieborné medaily, Matej Beňuš vo vodnom slalome, posádka Denis Myšák, Erik Vlček, Juraj Tarr, Tibor Linka v rýchlostnej kanoistike.

18. septembra sa v Rusku uskutočnili voľby do Štátnej dumy, zvíťazila vládna strana Jednotné Rusko.

5. októbra zomrel vo veku 86 rokov prvý ponovembrový slovenský prezident Michal Kováč.

8. novembra v amerických prezidentských voľbách vyhral republikán Donald Trump nad demokratkou Hillary Clintonovou.

25. decembra sa po štarte v Soči zrútilo do Čierneho mora ruské lietadlo TU-154. Zahynulo 93 ľudí vrátane členov speváckeho súboru Alexandrovci.

Úvod do roku 2016

Úlášda Slovenskej republiky si dala v roku 2016 za cieľ znížiť deficit verejných financií, a zastaviť tak zadlženosť krajiny. Aby tento cieľ naplnila, bolo nutné prijať opatrenia zamerané na výber a odvody daní do štátnej pokladnice, ako aj úpravy a škrty vo výdavkoch na jednotlivých ministerstvách. Na pomoc si prizvala i obce a mestá, ktoré sa zaviazali šetriť už i tak krátenými financiami, pridelenými z podielových daní.

Ani naše mesto nerozbiehalo nové, náročné investičné akcie, ale sa zameralo na akcie pripravené, rozpracované, ako bola Centrálna mestská zóna Šaľa, Dom dôchodcov Šaľa, Digitalizácia kina. Nepokračovalo sa v II. etape pešej zóny a vo výstavbe parkoviska na Hlavnej ulici po odstúpení dodávateľa stavby ani v CMZ Šaľa - Veča a ani v rozsiahlej rekonštrukcii ciest. Nedosiahli sa výrazné pokroky pri riešení jedného z najvážnejších dlhoročných problémov mesta, ktorým je cestný obchvat a s tým súvisiace spoplatnenie cesty 1/75. Úbytok počtu obyvateľov mesta v dôsledku nízkej dlhoročnej pôrodnosti a vysokého počtu odsťahovaných rodín s deťmi sa odráža aj v počte žiakov zapísaných na jednotlivých základných školách. Mesto Šaľa úzko spolupracovalo s Duslom, a.s., podnikateľskými a obchodnými spoločnosťami, bankami, prevádzkami a vytváralo im priaznivé podmienky pre činnosť a rozvoj. Veľkou neprekonateľnou bolesťou a krivdou pre mesto Šaľa a celý šaliansky región bolo zrušenie nemocnice. Nemocnica chýba a keďže sa po častiach predávala, obnovenie jej pôvodnej činnosti bolo nereálne. Mestská polícia v Šali, ako poriadkový útvar mesta, vykazovala v oblasti ochrany majetku mesta a jej občanov, bezpečnosti, ochrany životného prostredia, ochrany mládeže pred nepriaznivými vplyvmi činnosť, ktorú jej vymedzoval zákon. Spolupracovala s občianskymi združeniami, ktoré sa podieľali na tvorbe a ochrane životného prostredia v meste a jeho okolí i v okolí Váhu. Mesto Šaľa už tradične aj v roku 2016 udelilo ocenenia významným osobnostiam, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a zviditeľnenie mesta, ocenilo popredných učiteľov, dobrovoľných darcov krvi, výborných študentov a žiakov a ocenilo aj najlepších športovcov za rok 2015.

Mestské samosprávne orgány v snahe optimálne nasmerovať rozvoj mesta,

ktorým sa zabezpečí spokojnejší a kvalitnejší život občanov, každoročne upravovali a dopĺňali dlhodobú koncepciu rozvoja mesta, pričom nutne vychádzali z prísnych finančných kritérií, z možností odhalenia finančných zdrojov a získania financií za prijateľných podmienok. Súčasné zdroje príjmov mesta boli: dane občanov, podiel z daňových príjmov od štátu, odpredaj prebytočného majetku mesta, úvery v bankách, štrukturálne fondy EÚ. Po zvážení všetkých možností, kritérií, návrhov a pripomienok si mesto vytýčilo nasledovné hlavné úlohy:

1. Rekonštrukcia soc. zariadení v budove mestského úradu na II. a III. posch.
2. Rozšíriť Kameraný systém mestskej polície a zabezpečiť využívanie syntetickej DNA
3. Pokračovať v Modernizácii verejného osvetlenia
4. Rekonštrukcia mestských komunikácií, chodníkov a parkoviska
5. Rekonštrukcia striech v školských budovách MŠ Budovateľská
6. ZŠ J. Hollého
7. Rekonštrukcia telocvične ZŠ L. Štúra na Pionierskej ulici
8. Finančne najnáročnejšie investičné akcie boli pri rekonštrukcii fasád a výmeny okien na ZŠ J. Hollého
9. ZŠ s MŠ P. Pázmánya
10. ZUŠ v Šali
11. Vybudovalo sa Multifunkčné ihrisko pri ZŠ J. C. Hronského na Krátkej ulici v Šali.

Hlavnou prioritou v budúcom roku pre mesto bude zabezpečenie prevádzky nového domova dôchodcov, riešenie majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov za účelom výstavby a zriadenia nového cintorína a cyklotrasy, vypracovanie projektových dokumentácií potrebných na uchádzanie sa o finančné prostriedky z eurofondov (MsÚ, SD v Šali-Deči a DK v Šali), prípadne ich samotná realizácia, vybudovanie polopodzemných kontajnerov a výstavba nájomných bytov. Mesto by sa v budúcnosti chcelo zamerať na strategickú prípravu využívania štrukturálnych fondov programového obdobia 2014 – 2020.

1. Základné údaje o meste

Poloha mesta

Mesto Šaľa sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky na Podunajskej nížine. Leží na oboch brehoch dolného toku Váhu na $17^{\circ} 52' 30''$ východnej dĺžky a $48^{\circ} 9' 30''$ severnej šírky. Na ľavom brehu rieky Váh leží mestská časť Veča, ktorá sa so Šalou zlúčila 1. januára 1960. K mestu patria aj osady Hetmén a Kilič. Približne 26 km severovýchodne leží krajské mesto Nitra, 13 km západne mesto Galanta, 20 km severozápadne mesto Sereď a mesto Nové Zámky sa nachádza 33 km juhovýchodne od Šale. Šaliansky okres susedí na severovýchode s okresom Nitra, na východe s okresom Nové Zámky a na juhu s komárňanským okresom. Západnú hranicu má spoločnú s Trnavským krajom, presnejšie s okresom Galanta. Územie Šale sa nachádza v nadmorskej výške 118,8 m.n.v.

Demografická situácia

Na konci roka 2016 mala Šaľa podľa údajov z MsÚ 22 323 obyvateľov, z toho mužov bolo 10 827 a žien 11 496. V tomto roku sa narodilo 186 detí. Dovedna sa v roku 2016 v Šali narodilo 91 dievčat a 95 chlapcov. Medzi najpočetnejšie dievčenské mená patrili Ema (6), Michaela (5) a Hana (4). U chlapcov viedli Filip a Oliver (7), Dominik (6) a Samuel (5). Rodičia dávali deťom i netradičné mená: medzi chlapčenskými zaujali Brian, Nimród a Emir. Čo sa dievčenských mien týka, zo slovenských tradícií vybočili Mina a Rea. Najpoužívanejším priezviskom v našom meste je priezvisko Szabo, presne 77 mužov Šalanov. Žien s týmto priezviskom je v Šali 53.

V meste sa prihlásilo na trvalý pobyt 241 občanov a odsťahovalo sa 512 obyvateľov. Zomrelo 171 občanov. Celkový prírastok obyvateľov mesta v roku 2016 bol spolu 427, pričom úbytok bol 683 osôb.

Šaľa mala k 31. 12. 2016 v jednotlivých miestnych častiach nasledovný počet obyvateľov: Šaľa 15 072, Veča 7 157, Hetmén 58, Kilič 36.

Počasie v regióne mesta Šaľa v roku 2016

Záznamy o počasi vychádzajú z pozorovaní Slovenského hydrometeorologického ústavu v Bratislave, oblasť Hurbanovo a Nitra a z prehľadu klimatologických pozorovaní z pozorovacej stanice v Žihárči, okres Šaľa. Okres Šaľa patrí k najjužnejším, najnižšie položeným a najrovinatejším okresom, a to v značnej miere podmieňuje aj klimatické pomery na území mesta.

Rok 2016 ako celok bol na Slovensku veľmi až mimoriadne teplý a bohatý na atmosférické zrážky. V historických tabuľkách sa zaradil ako 7. najteplejší rok, aspoň od roku 1931. Najvyššiu teplotnú odchýlku od normálu mala zima 2015/16, ktorá sa zaradila medzi veľmi teplé zimy. Celkovo teplý ráz jari bol prerušený v poslednej aprílovej dekáde prudkým ochladením, kedy zasiahli väčšinu územia Slovenska mrazy. Tieto mrazy, vzhľadom na urýchlený vývoj vegetácie, spôsobili značné problémy poľnohospodárom. Celkovo však jar bola veľmi teplá, po ktorej nasledovalo mimoriadne teplé leto. V prvej polovici septembra sa vlna horúčav vyskytla na západnom Slovensku a jeseň bola celkovo teplá. Podľa porovnania odchýlky od teplotného normálu bol relatívne najteplejším mesiacom február, ktorý skončil ako silne nadnormálny. Medzi teplotne silne nadnormálne mesiace roka patrili aj jún, júl a september 2016. Naopak, relatívne najchladnejším mesiacom bol október, ktorý skončil ako teplotne normálny, podobne ako december. Rok 2016 prekonal celý rad klimatických extrémov, vrátane historicky najvyššej globálnej teploty vzduchu.

Počasie v regióne mesta Šaľa v januári

Január bol v západoslovenskom regióne v porovnaní s klimatologickým normálom teplotne normálny. Absolútne maximá teploty vzduchu sa vyskytli v dňoch 11.-13. a 28.-31. januára a vystúpili až na 14°C , absolútne minimá teploty vzduchu sa vyskytli 4. a 21. - 24. januára a poklesli až na $-12,5^{\circ}\text{C}$. Súvislá snehová pokrývka 1 cm a viac sa vyskytla v prvej a tretej dekáde.

Počasie v regióne mesta Šaľa vo februári

Na západnom Slovensku sa vyskytlo až 8 slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. Február bol teplotne mimoriadne

nadnormálny. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnoty do 6,3 °C (Žihárec). Február 2016 bol od roku 1900 druhým najteplejším februárom, teplejší bol už len február v roku 1966. Február 2016 bol na západnom Slovensku zrážkovo nadnormálny. Najviac zrážok sa vyskytlo koncom mesiaca, a to až 5 (Žihárec) dní so zrážkami 10 mm a viac. Mesačný úhrn atmosférických zrážok vo februári 2016 bol najvyšším mesačným úhrnom zrážok minimálne od roku 1900. Vo februári sa na území mesta Šaľa nevyskytla súvislá snehová pokrývka.

Počasie v regióne mesta Šaľa v marci

Marec bol v západoslovenskom regióne teplotne až nadnormálny. Odchýlka od normálu bola do 2,5 °C (Žihárec). Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 7,3 °C (Žihárec). Absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na viac ako 20,5 °C a vyskytli sa 31. marca. Absolútne minimá teploty vzduchu sa vyskytli začiatkom mesiaca do - 1 °C. Marec 2016 bol väčšinou zrážkovo podnormálny. Podľa meteorologických a hydrologických informácií zo zdroja SHMÚ boli zaznamenané 2 dni so zrážkami 5 mm a viac na meteorologickej stanici v Žihárči.

Počasie v regióne mesta Šaľa v apríli

Mesačné trvanie slnečného svitu sa pohybovalo od 180 do 227 hodín, čo predstavuje 107 až 120 % dlhodobého priemeru. Najviac slnečných dní sa vyskytlo začiatkom mesiaca. Teplota vzduchu v apríli bola v porovnaní s normálom nadnormálna. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnoty až 12,5 °C (Žihárec). V dňoch 4. a 5. apríla boli na stanici Žihárec zaznamenané až 2 letné dni s maximálnou dennou teplotou 25,0 °C. Absolútne minimá dennej teploty vzduchu sa vyskytli v dňoch 25. - 29. apríla a pohybovali sa do -1,2 °C. V apríli boli zaznamenané až 3 dni s prízemným mrazom s minimálnou dennou teplotou vzduchu pod nulou. Silné prízemné mrazy, ktoré sa v apríli vyskytli, spôsobili rozsiahle škody na porastoch a výrazne poškodili budúcu úrodu. Apríl 2016 bol na západnom Slovensku väčšinou zrážkovo podnormálny. Výdatnejšie búrkové lejaky boli v dňoch 7.-8. a 13. apríla, ale v našej lokalite bol zaznamenaný deficit zrážok 9 mm.

Počasie v regióne mesta Šaľa v máji

Aj v máji začal pribúdať výskyt slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. Najviac slnečných dní bolo koncom mesiaca, najmenej na jeho začiatku. Tohtoročný máj bol v západoslovenskom regióne teplotne normálny. Odchýlka od normálu sa pohybovala do 1,6 °C (Žihárec). Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnoty 16,9 °C (Žihárec), minimálna teplota vzduchu poklesla v dňoch 16. a 17. mája na 2 °C, pričom sa vyskytli až dva dni (Hurbanovo) s prízemným mrazom. Na meteorologickej stanici v Žihárce prízemný mráz nezaznamenali. Máj 2016 bol na západnom Slovensku väčšinou zrážkovo normálny až nadnormálny. Výnimkou boli iba oblasti, kde sa vyskytli výdatnejšie búrkové lejaky a tam mohli byť mesačné úhrny atmosférických zrážok v máji aj výraznejšie nadnormálne. Stalo sa tak napríklad v oblasti Horných Salíb. Búrky sa vyskytovali v priebehu celého mesiaca.

Počasie v regióne mesta Šaľa v júni

Počasie začiatkom mesiaca jún bolo podľa údajov SHMÚ v poli relatívne nižšieho tlaku vzduchu, ale postupne pribúdali dni so slnečným svetom. V priemere bol úhrn slnečného svitu v júni 300 hodín (Žihárec), čo predstavovalo 131 % dlhodobého priemeru. V našom regióne bolo zaznamenaných až 27 (Žihárec) slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. V porovnaní s normálom bol jún teplotne silne až mimoriadne nadnormálny. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnotu 21,6 °C (Žihárec). Maximálna teplota vzduchu tu vystúpila na tropických 30 °C. Počasie v prvom letnom mesiaci bolo v roku 2016 v porovnaní s normálom teplotne nadnormálny. V našom meste bol vyhlásený druhý stupeň výstrahy pre vysoké teploty. Mesačné úhrny atmosférických zrážok dosiahli podnormálne hodnoty.

Počasie v regióne mesta Šaľa v júli

Mesiac júl sa vyznačoval zvýšenou búrkovou činnosťou s prílivom teplého, pôvodom tropického vzduchu od juhozápadu. Mesačný úhrn slnečného svitu v júli u nás predstavoval až 128 % dlhodobého priemeru. Vyskytlo sa až 27 (Žihárec) slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac

ako 5 hodín. V porovnaní s normálom bol júl v našom regióne teplotne silne až mimoriadne nadnormálny. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 23,0 °C (Žihárec). Absolútne maximá teploty vzduchu sa vyskytli 11. a 12. júla. Absolútne minimá sa pohybovali do 12,2 °C. Vyskytlo sa viacero tropických dní s maximálnou dennou teplotou vzduchu 30,0 °C a viac. Maximálna denná teplota vzduchu nad 35,0 °C bola nameraná 11. júla (Žihárec). Júl 2016 bol zrážkovo nadnormálny, opakovane zasiahnutý výdatnými a intenzívnymi búrkovými lejakmi. Najvyššie denné úhrny zrážok sa vyskytli 31. júla, kedy v tento deň dosiahli v Žihárce 54,2 mm. Spolu boli zaznamenané (Žihárec) 4 dni s búrkou.

Počasie v regióne mesta Šaľa v auguste

Počasie počas prvých dní mesiaca bolo v znamení chladnejšieho vzduchu od západu. Neskôr sa postupne oteplilo. Napriek tomu bol posledný letný mesiac, v porovnaní s normálom, teplotne nadnormálny až silne nadnormálny (Žihárec). Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnoty 20,9 °C (Žihárec). Absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na 32 °C. Absolútne minimá teploty vzduchu klesli na 11 °C. Atmosférické zrážky dosiahli v auguste podnormálne, normálne aj nadnormálne hodnoty. Tropický deň sa nevyskytol. Vyskytli sa aj 3 dni s búrkou. Aj napriek tomu, že búrkové dni boli iba 3, vyžiadali si nemilé následky, s ktorými sa muselo mesto popasovať. Odstraňovať sa museli popadané stromy a polámané konáre, ktoré boli po celom meste.

Počasie v regióne mesta Šaľa v septembri

Prvý jesenný mesiac sa v regióne mesta Šaľa teplotne niesol v duchu normálnych až nadnormálnych hodnôt. Na začiatku mesiaca ovplyvňovala počasie oblasť vyššieho tlaku vzduchu a do našej oblasti začal postupne prúdiť teplý vzduch. Neskôr sa prehĺbila tlaková níz od západu so studeným frontom. Mesačný úhrn slnečného svitu bol v septembri nad dlhodobým priemerom. Vyskytlo sa až 26 slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla hodnoty 19 °C. Absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na 32 °C a vyskytli sa 10. až 13. septembra. Absolútne minimá teploty vzduchu sa vyskytli 22. a 23. septembra

a v našom regióne sa pohybovali do 8,0 °C. Ešte aj v tomto jesennom mesiaci bolo až 17 (Žihárec) letných dní a tiež 9 tropických dní (Žihárec), ktoré sa vyskytli medzi 8. až 15. septembrom. Pokiaľ ide o atmosférické zrážky, september 2016 bol na západnom Slovensku väčšinou zrážkovo normálny až podnormálny. Nadnormálne boli iba oblasti s prevažne búrkovými lejakmi, ktoré sa vyskytli ešte aj v tomto prvom jesennom mesiaci (v niektorých lokalitách dolného Ponitria a Pohronia). V našom meste sa už búrky našťastie nevyskytli.

Počasie v regióne mesta Šaľa v októbri

Začiatok druhého jesenného mesiaca bol poznamenaný ešte prúdením teplého vzduchu od juhozápadu. No už 3. októbra k nám začal prúdiť chladný vzduch, ktorý sa v období od 10. do 13. dňa v mesiaci zmenil a postupne, vplyvom rozsiahlej tlakovej výše a prúdenia teplého vzduchu k nám, sa od 14. októbra postupne oteplilo. Koniec mesiaca, konkrétne v noci na 29. októbra, sa ochladil, lebo od severozápadu k nám prúdil chladný morský vzduch, ktorý sa udržal až do konca mesiaca. Takýto teplotný jav sa u nás opakuje pomerne často, a to väčšinou pred blížiacimi sa sviatkami „všetkých svätých“, kedy pomrznú kvety na cintorínoch. Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 10 °C (Žihárec), absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na 25 °C a vyskytli sa 1. októbra. Absolútne minimá teploty vzduchu boli namerané na opačnom konci mesiaca dňa 31. októbra, kedy klesla aj v meste Šaľa minimálna denná teplota pod 0,0 °C. Mesačný úhrn slnečného svitu bol v októbri pod dlhodobým priemerom, aj keď sa vyskytlo až 13 (Žihárec) slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. V porovnaní s normálom bol tohtoročný október teplotne, ale aj zrážkovo, normálny.

Počasie v regióne mesta Šaľa v novembri

Posledný jesenný mesiac bol teplotne silne až mimoriadne nadnormálny. Kým na začiatku mesiaca sprevádzal teplotu počasia ešte studený front, v ďalších dňoch, najmä po 13. novembri, ju ovplyvnil teplý front, ktorý pretrval u nás až do konca mesiaca. Takýto nepriaznivý výkyv spôsobil, že v poslednej dekáde bolo v dôsledku teplého počasia pozorované nalievanie

púčikov niektorých ovocných drevín. Mesačný úhrn slnečného svitu v novembri v regióne predstavoval až 185 % dlhodobého priemeru. Vyskytlo sa až 11 (Žihárec) slnečných dní s denným trvaním slnečného svitu viac ako 5 hodín. V porovnaní s normálom bol tohtoročný november teplotne normálny, lokálne nadnormálny (Žihárec). Priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 5,4 °C (Žihárec), absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na 17,6 °C a vyskytli sa 22. a 23. novembra. Absolútne minimá teploty vzduchu poklesli 29. a 30. novembra, pričom prízemné teplotné minimá aj v našom regióne v týchto dňoch klesli na -6,5 °C (Žihárec). V tomto poslednom jesennom mesiaci bolo v našom regióne až 8 mrazivých dní (Žihárec). November 2016 bol väčšinou zrážkovo normálny.

V tomto mesiaci bolo na západnom Slovensku 11 (Žihárec) zrážkových dní, z toho 3 až 7 dní s denným úhrnom zrážok 5 mm a viac. Najvyššie denné úhrny zrážok boli zaznamenané v dňoch 6., 16. a 19. novembra. Súvislá snehová pokrývka na našom území nebola zaznamenaná.

Počasie v regióne mesta Šaľa v decembri

Na začiatku prvého zimného mesiaca ovplyvňoval počasie u nás studený vzduch, a to najmä v prvej dekáde. Postupne od západu sa začalo otepľovať, ale už 14. decembra sa opäť ochladilo. Po ňom prišlo oteplenie s postupným prúdením teplého vzduchu od západu, ktoré trvalo od 17. do 26. decembra s miernym ochladením v noci z 24. na 25. decembra. Počas vianočných sviatkov teploty vzduchu vystúpili až nad 10 °C. Maximálna denná teplota vzduchu dňa 26. 12. 2016 bola na viacerých miestach s najvyššou hodnotou na tento deň od začiatku meraní (v Hurbanove od 1990, Piešťanoch od 1951, Podhájskej od 1961 a Topolčanoch od 1982). Teploty vzduchu poklesli až koncom roka 2016 v dňoch 30. a 31. decembra, a to na -6 °C. Dokonca jeden deň so silným mrazom bol, s minimálnou dennou teplotou vzduchu pod -10 °C, 31. decembra 2016. Koncom roka bolo vplyvom nízkych teplôt pozorované premrzanie pôdy až do 15 cm aj v Žihárce. Napriek takémuto kolísavému vývoju počasia bola teplota vzduchu, v porovnaní s normálom, teplotne normálna. Vysoký bol aj mesačný úhrn slnečného svitu v decembri až 233 % dlhodobého priemeru. December 2016 bol na západnom Slovensku

1593

väčšinou zrážkovo silne až mimoriadne podnormálny. Súvislá snehová pokrývka sa v decembri v našom regióne nevyskytla.

2016

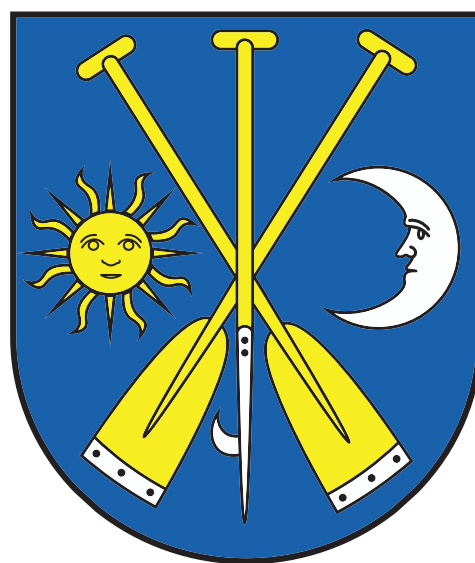

Symboly mesta

Erb mesta

Erb mesta Šaľa tvorí v červenom štíte medzi dvoma zlatými klasmi strieborný, kolmo postavený lemeš. Pre slávnostné prevedenie sa používa aj vedľajšia časť erbu, kde na vrchnom okraji štítu je zlaté zemské jablko z oboch strán ozdobené strieborným rastlinným motívom.

Erb mestskej časti Veča tvoria v modrom štíte zlaté skrížené sklonené, striebrom okované veslá, prekryté zlatým skloneným striebrom okovaným hákovitým bidlom, to všetko po bokoch sprevádzané nebeskými telesami s tvármi – vpravo zlatým slnkom striedavých lúčov, vľavo strieborným polmesiacom.

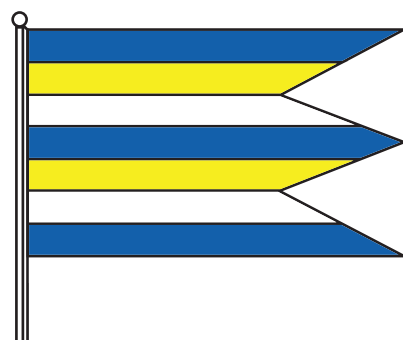
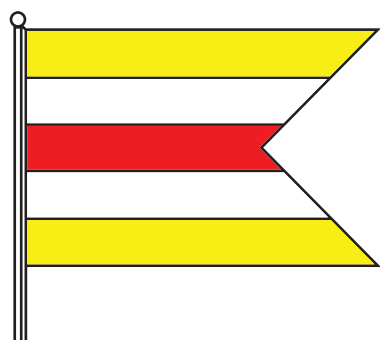

Erb mesta Šaľa má dve vyobrazenia: slávnostné a pracovné.

Ulajka mesta

Ulajka mesta Šaľa zobrazuje farby mesta a skladá sa z piatich rovnakých pruhov v poradí žltá, biela, červená, biela, žltá. Pomer jej strán je 2:3 a ukončená je lastovičím chvostom (zástrihom), siahajúcim do jednej tretiny jej dĺžky.

Ulajka mestskej časti Veča pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, žltej, bielej, modrej, žltej, bielej, modrej; má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do jednej tretiny jej listu.

Pečať mesta

Pečať mesta Šaľa tvorí erb mesta s kruhopisom „Mesto Šaľa“ o priemere 30 mm.

Pečať mestskej časti Veča:

Najstaršia pečať obce na písomnosti
z roku 1770

Najstaršia pečať mestskej časti Veča zobrazuje krížom preložené veslá, cez stred ktorých je položený hák na otáčanie lodí. Vedľa vesiel sú symboly nebeských telies - sprava Slnko, zľava Mesiac. Kruhový nápis pečate je nahradený iniciálkami V V (Vag Vecse).

Insígnie mesta

Insígnie mesta Šaľa tvorila primátorská reťaz. Pozostávala z medaily, na ktorej bol erb mesta a ohníviak tvoriacich reťaz. Primátorskú reťaz uchovával primátor mesta. Mestské insígnie používal na pôde mesta primátor alebo MsZ schválení poslanci pri slávnostných príležitostiach, slávnostných zasadnutiach mestského zastupiteľstva, oficiálnych návštevách, obradoch. Na pôde mimo mesta používal mestské insígnie primátor na vyjadrenie symbolu štatutárnej reprezentácie mesta pri slávnostných príležitostiach, príp. oficiálnych ceremoniach.

2. Verejný život

Samospráva mesta

Jedným z najdôležitejších predpisov, ktorými sa mesto riadilo, bol zákon o obecnom zriadení. Podľa uvedeného zákona samosprávu obce vykonávali obyvatelia mesta prostredníctvom orgánov mesta – primátora a mestského zastupiteľstva.¹

¹Mestské zastupiteľstvo (MsZ)

MsZ bol zastupiteľský zbor mesta, zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách. Podľa zákona bolo úlohou MsZ rozhodovať o základných otázkach života mesta, týkajúcich sa hospodárenia mesta, rozpočtu, územného plánu, medzinárodnej spolupráce atď. Počas roka prebiehalo funkčné obdobie poslaneckého zboru zvoleného obyvateľmi mesta v roku 2014.

Zloženie MsZ bolo nasledovné:

za volebný obvod č. 1

Ing. Róbert Andráši

(NEKA)

Peter Hlavatý

(KDH)

Milena Verešová

(NOVA, SDKÚ DS)

Ing. Marián Krištof

(NEKA)

Mgr. Július Morávek

(NEKA)

PaedDr. Alžbeta Botorčiová

(SMER SD)

RS Dr. Peter Gomboš

(SMER SD)

za volebný obvod č. 2

Ing. Gabriela Lacková

(NEKA)

Ing. Miroslav Gera

(NEKA)

Ing. Tibor Baran

(NEKA)

PaedDr. Danica Lehocká, PhD.

(SMER SD)

Ing. Štefan Bartošovič

(NEKA)

MUDr. Jozef Grell

(SMER SD)

Mgr. Jozef Varsányi

(NEKA)

¹

Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

za volebný obvod č. 3

Ing. Peter Jaroš

(SMER SD)

Ing. Ivan Kováč

(NEKA)

Marek Molnár

(TIP)

Ing. Michael Angelov

(NEKA)

Miloš Rehák

(SMER SD)

Ing. Peter Andráši

(SaS)

Ing. Vladimír Vicena

(SDKÚ DS)

Primátor mesta

Primátor mesta bol podľa zákona predstaviteľom mesta a najvyšším výkonným orgánom mesta. Primátorom Šale bol Mgr. Jozef Belický. Zástupkyňou primátora bola PaedDr. Danica Lehocká, PhD.

Hlavný kontrolór

Hlavný kontrolór bol podľa zákona zamestnancom mesta, voleným MsZ na obdobie šesť rokov. Jeho úlohou bola najmä kontrolná činnosť a vybavovanie sťažností. Hlavnou kontrolórkou v Šali bola Ing. Alžbeta Sedliačiková, ktorá v tejto funkcii pôsobila od roku 1991.

Komisie Mestského zastupiteľstva v Šali

Osem komisií MsZ, ktoré pôsobili ako jeho poradné orgány, boli poslancami MsZ zvolené dňa 29. 01. 2015 a v roku 2016 pracovali v tomto zložení:

1. Komisia pre sociálne, zdravotné a bytové otázky

Predseda: MUDr. Jozef Grell

Členovia z radov poslancov: Ing. Róbert Andráši, RSDr. Peter Gomboš, PaedDr. Danica Lehocká, PhD.

Členovia z radov neposlancov: RSDr. Ľubor Gáll, Mgr. Ildikó Jarošová, Mgr. Irina Kostová, Aneta Szilágyiová, Mgr. Renáta Zelezníková.

2. Komisia kultúry a cestovného ruchu

Predseda: Mgr. Július Morávek

Členovia z radov poslancov: Peter Hlavatý, Ing. Peter Jaroš, Marek Molnár.

Členovia z radov neposlancov: Mgr. Ivan Alákša, Mgr. Miroslav Demún,
Mgr. Alena Demková, Ladislav Jaroš ml., Ing. Milica Kováčová
Karlubíková, Mária Lišková, Mgr. Anikó Sárkányová.

3. Komisia mládeže a športu

Predseda: Ing. Ivan Kováč

Členovia z radov poslancov: Ing. Michael Angelov, Miroslav Gera,
Ing. Marián Krištof.

Členovia z radov – neposlancov: Vojtech Halász, Ladislav Jaroš st.,
Ing. Erik Kováč, Jana Majdlenová, Peter Szalay, Bc. Patrik Ščasný,
Marek Škrabala.

4. Komisia ekonomická

Predseda: Ing. Tibor Baran

Členovia z radov poslancov: Ing. Peter Andráši, Miroslav Gera,
Ing. Marián Krištof.

Členovia z radov neposlancov: Ing. Peter Andruška, Ing. Radovan Braník,
Dominika Grédiová, Ing. Katarína Machová, Ing. Ondrej Moťovský.

5. Komisia územného plánovania, výstavby a dopravy

Predseda: Ing. Vladimír Vicena

Členovia z radov poslancov: Ing. Ivan Kováč, Ing. Gabriela Lacková,
Mgr. Jozef Varsányi, Ing. Vladimír Vicena.

Členovia z radov neposlancov: Ing. arch. Viktor Becker, MUDr. Mgr.
Regan Belovič, Ing. František Botka, Bc. Michaela Hatvaniová,
Ing. Peter Süss, Ing. Kristián Szekeres PhD., Ing. Imrich Vigh.

6. Komisia životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti

Predseda: RSDr. Peter Gomboš

Členovia z radov poslancov: Ing. Róbert Andráši, RSDr. Peter Gomboš,
Ing. Gabriela Lacková, Miloš Rehák.

Členovia z radov neposlancov: JUDr. Zoltán Borsiczky, JUDr. Jana
Braníková, Mgr. Radovan Földvári, Mgr. Ladislav Medveczký
a PhDr. Marián Šperka.

7. Komisia školstva

Predsedom komisie bol Ing. Marián Krištof

Členovia z radov poslancov: Marek Molnár, Mgr. Július Morávek, Miloš Rehák.

Členovia z radov neposlancov boli Mgr. Jarmila Husáriková, Ing. Michal Malárik, PaedDr. Dagmar Mesárošová, Mgr. Alica Michalková, Ing. Helena Psotová, Ing. Erika Sedlárová a Mgr. Zita Zaťková.

8. Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

Predseda: Ing. Peter Jaroš

Členov komisie tvorili výlučne poslanci MsZ a to Ing. Peter Andráši, Peter Hlavatý, Ing. Peter Jaroš, Ing. Ivan Kováč, Marek Molnár a Milena Veresová.

Zasadnutia MsZ

MsZ sa stretávalo pravidelne, najmenej raz za dva mesiace. V priebehu roka 2016 sa poslanci stretli deväťkrát na pracovných rokovaníach a jedenkrát na slávnostnom zasadnutí, a to pri príležitosti udeľovania ocenení mesta Šaľa.

Spôsobilé rokovať a uznávať sa bolo MsZ vtedy, ak sa zasadnutia zúčastnila viac ako polovica všetkých poslancov. V roku 2016 sa na každom rokovaní stretol dostatočný počet poslancov. Na prijatie uznesenia bol potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov a na prijatie UZN súhlas trojpäťtinovej väčšiny prítomných poslancov. Zasadnutia zvolával a viedol primátor mesta. Zasadnutia boli verejné. Videozáznam z každého zasadnutia bol prenášaný cez internet v reálnom čase, neskôr boli vždy na webstránke mesta zverejnené uznesenia a zápisnice mestského zastupiteľstva aj so zvukovým záznamom.

1. zasadnutie 28. januára 2016

Poslanci schválili formou UZN územný plán zóny Šalianska tabuľa – lokalita pri Váhu mesta Šaľa a UZN mesta Šaľa č. 2/2016o podmienkach poskytovania dotácií. Prerokovali a následne vzali na vedomie správu

o vývoji hospodárenia mesta k 31. 12. 2015. Taktiež schválili prijatie kontokorentného úveru vo výške 410 000,- Eur z dôvodu potreby úpravy rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2016.

Za účelom zvyšovania bezpečnosti mesta MsZ schválilo kúpnu zmluvu na rozšírenie existujúceho kamerového systému v rámci projektu Prevencia kriminality v Šali.

Poslanci schválili tiež ukončenie členstva mesta Šaľa v združení „Únia miest Slovenska“ – vystúpením z členstva. Vypočuli si správy o kontrolnej činnosti NKÚ SR, o výsledku kontroly vykonanej ÚHK a informáciu o plnení uznesení MsZ, ako aj o výsledkoch prioritných cieľov na základe verejných obstarávaní zadaných mestom Šaľa v predošlom období a ďalšie materiály a tieto zobrali na vedomie.

2. zasadnutie 14. marca 2016

Najdôležitejším a zároveň jediným bodom zasadnutia MsZ bolo schválenie zámeru mesta predložiť žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia, prioritná os energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Investičnou prioritou bude podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania so špecifickým cieľom: zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov, na realizáciu projektu s názvom „Zníženie energetickej náročnosti budovy MsÚ Šaľa“. Súčasne poslanci schválili aj zabezpečenie finančných prostriedkov na maximálne celkové spolufinancovanie projektu zo strany mesta vo výške 97 072,17 Eur z celkových oprávnených výdavkov 1 941 443,41 Eur, ako aj neoprávnené výdavky vo výške 68 203,30 Eur.

3. zasadnutie 17. marca 2016

Poslanci po prerokovaní zobrali na vedomie správy z finančnej kontroly vykonanej ÚHK v Základnej škole Bernolákova a Základnej škole Ľ. Štúra,

ako aj informáciu o plnení uznesení MsZ a o výsledkoch prioritných cieľov na základe verejných obstarávaní zadaných mestom Šaľa. Schválili novelizáciu interného predpisu mesta „Zásady hospodárenia s majetkom mesta Šaľa“, aktualizovali UZN mesta Šaľa o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území mesta Šaľa. MsZ schválilo úpravu aktuálneho rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2016 s prebytkovým hospodárením vo výške 18 000,- Eur.

Na základe poslaneckého návrhu Ing. Michaela Angelova MsZ prijalo aj výdavky na opravu zastávok Mestskej hromadnej dopravy v Šali v sume 5 000,- Eur.

Schválili zmenu Cenníka nájomného za predajné zariadenie alebo za prenajatú plochu a ostatných zložiek nájomného pre príležitostné a sezónne trhy v predloženom znení s účinnosťou od 01. 04. 2016.

MsZ prijalo aj poslanecký návrh Ing. Štefana Bartošoviča s odporúčením primátorovi, čo možno najskôr personálne posilniť útvar hlavného kontrolóra, vrátane rozšírenia kompetencií a pôsobnosti útvaru hlavného kontrolóra v súlade so zákonom.

Za nového člena komisie kultúry a cestovného ruchu bol z radov neposlancov MsZ schválený tajným hlasovaním v druhom kole voľby pán Jozef Bari. Dôležitým rozhodnutím poslancov na marcovom rokovaní bolo schválenie zrušenia Materskej a Základnej školy, Bernoláкова 1, Šaľa a ich súčastí. Po vyradení zo siete škôl a školských zariadení Ministerstva školstva SR k 31. augustu 2016 súčasne schválilo splynutie Základnej školy, Bernoláкова 1, Šaľa s Materskou školou, Bernoláкова 1, Šaľa a ich súčastí (ŠKD, ŠJ) do jedného právneho subjektu od 1. septembra 2016.

4. zasadnutie 5. apríla 2016

Po úspešnom verejnom hlasovaní obyvatelia mesta získali v súťaži dar od spoločnosti LIDL postaviť na pozemku vo vlastníctve mesta detské ihrisko s názvom „Zihadielko“. Na prvom aprílovom zasadnutí bolo

prioritným bodom rokovania MsZ schválenie umiestnenia detského ihriska. Na poslanecký návrh poslanca RSDr. Petra Gomboša schválili jeho umiestnenie do vnútrobloku ulíc SNP, Nešporova a Vajanského.

U ďalšom bode MsZ aktualizovalo a schválilo novelu UZN č. 4/2016 o sumách úhrady za sociálne služby, spôsobe ich určenia a platenia, v znení pôvodného UZN mesta Šaľa č. 1/2015.

5. zasadnutie 28. apríla 2016

Na druhom zasadnutí MsZ v mesiaci apríl poslanci prerokovali správu o činnosti rozpočtovej organizácie mesta, Mestskej knižnice Jána Johanidesa v Šali za rok 2015, ktorú zobrali na vedomie. Vypočuli si aj informáciu o zmenách „Organizačného poriadku Mestského úradu v Šali“ v znení Dodatku č. 14. Prerokovali vývoj hospodárenia mesta za prvý štvrtrok roku 2016 a schválili žiadosti o dotáciu z rozpočtu mesta na rok 2016 pre oblasť kultúry v celkovej výške 5 000,- Eur (konkrétni žiadatelia a sumy sú uvedené v Prílohe).

U majetkových záležitostiach poslanci schvaľovali prenájom pozemku vo vlastníctve mesta za účelom umiestnenia obojstrannej reklamnej stavby, v troch prípadoch za účelom umiestnenia letnej terasy a prenájmu záhradky. Dôvodom schválenia bol vo všetkých prípadoch osobitný zreteľ, podľa platného legislatívneho rámca.²

MsZ schválilo tiež novelu „Cenníka služieb poskytovaných na internetovej stránke mesta Šaľa“ s účinnosťou od 01. 05. 2016. Zobralo na vedomie zánik členstva v komisii územného plánovania, výstavby a dopravy dvoch členov neposlancov, a to MUDr. Mgr. Regana Beloviča, a Bc. Michaelu Hatvaniovú. Následne zvolilo dvoch nových členov komisie územného plánovania, výstavby a dopravy z radu neposlancov, ktorí v tajnom hlasovaní získali najväčší počet hlasov. Stali sa nimi RSDr. Michal Sántai a Peter Szalay. U závere rokovania MsZ schválilo Dohodu o medzinárodnej spolupráci medzi partnerskými mestami Šaľa (SR) a Telč (ČR).

²Zákon SNR č. 138/1991 O majetku obcí, v znení neskorších predpisov

6. zasadnutie 23. júna 2016

U rámci pravidelných informačných materiáloch si poslanci vypočuli správu z kontroly poskytnutia a vyúčtovania dotácií z rozpočtu mesta Šaľa v roku 2015 a schválili Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky a ÚHK na II. polrok 2016. Uzali na vedomie správu o plnení uznesení mestského zastupiteľstva, správu o verejných obstarávaníach zadávaných mestom Šaľa k 31. 05. 2016, správu o činnosti a rozbor hospodárenia Mestského kultúrneho strediska v Šali za rok 2015, informáciu o nových zmenách „Organizačného poriadku Mestského úradu v Šali“ v znení Dodatku č. 15, informáciu o príprave podkladov na vyhlásenie verejnej súťaže na obstaranie služieb v odpadovom hospodárstve, zaoberali sa informáciou o prijatí sťažnosti proti činnosti riaditeľky rozpočtovej organizácie Domov dôchodcov Šaľa a vzali na vedomie správu o plnení Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta Šaľa 2015 – 2020 za rok 2015.

Schválili UZN o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa, UZN o zrušení Základnej školy, Bernolákova 1, Šaľa a jej súčastí, o zrušení Materskej školy, Bernolákova 1, Šaľa a jej súčastí a o zriadení Základnej školy s materskou školou, Bernolákova 1, Šaľa a jej súčastí, ako aj novelu UZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Šaľa. Na júnovom zasadnutí MsZ schválilo záverečný účet mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa za rok 2015, ku ktorému vzalo na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu záverečného účtu. MsZ schválilo zmenu aktuálneho rozpočtu mesta Šaľa na rok 2016, v ktorej ho na základe vývoja hospodárenia zvýšilo s vyrovnaným hospodárením v príjmovej a výdavkovej časti. Poslanci schválili žiadosti o dotáciu z rozpočtu mesta na rok 2016 pre oblasť športu v celkovej sume 2 500,- Eur (konkrétni žiadatelia a sumy sú uvedené v Prílohe).

U rámci majetkových záležitostí MsZ prehodnotilo a schválilo nové podmienky prenájmu majetku mesta v objektoch športovísk v Šali a vo Veči s účinnosťou od 01.07.2016. Jedným bodom zasadnutia MsZ bolo schválenie rozdelenia

zvereného nehnuteľného majetku na stavby a pozemky podľa stavu v katastri nehnuteľností a navýšenie jeho hodnoty, ďalej doplnenie hnutel'ného majetku, a to osobného motorového vozidla Citroen Berlingo Turgon Standard do Prílohy č. 1 Zriaďovacej listiny pre rozpočtovú organizáciu Domov dôchodcov Šaľa.

MsZ schválilo prijatie daru do majetku mesta Šaľa v hodnote 78 924,- Eur vo forme bezodplatného prevodu nehnuteľného majetku, ktorým je dielo na základe projektu „Ihrisko Žihadielko“, vybudované ako súčasť projektu od spoločnosti Lidl Slovenská republika v.o.s. podľa podmienok Rámcovej zmluvy o obstaraní diela zo dňa 31. 05. 2016.

U závere rokovania MsZ schválilo Dohody o medzinárodnej spolupráci medzi partnerskými mestami Šaľa a Oroszlány (Maďarsko), Końskie (Poľsko) a Mohyliv - Podil'skyj (Ukrajina). Schválilo zverenie vybudovaného multifunkčného ihriska do správy rozpočtovej organizácie mesta Šaľa, a to Základnej školy Jozefa Cígera Hronského, schválilo tiež zmluvu na uskutočnenie stavebných prác na stavbe – Výmena vonkajších výplní otvorov na budove ZŠ Hollého v Šali - Veči a Zmluvu o zabezpečení opráv a údržby plastových okien a dverí na predmetnej budove, ďalej zmluvu na rekonštrukciu plynovej kotolne futbalového štadióna.

7. zasadnutie 22. septembra 2016

Po letných prázdninách poslanci navrhli na septembrovom zasadnutí vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá pripraví analýzu variantných riešení prevádzky Mestskej autobusovej dopravy (MAD) v Šali, taktiež uložili štatutárnemu orgánu spoločnosti MeT Šaľa, spol. s r.o. vypracovať správu o stave hospodárenia spoločnosti, o plánoch rozvoja so zameraním sa na dosiahnutie cieľa – zníženie ceny tepla pre domácnosti pripojené na centrálné tepelné hospodárstvo. Prijali informáciu o ďalšej zmene „Organizačného poriadku Mestského úradu v Šali“ v znení Dodatku č.16. MsZ na zasadnutí schválilo UZN mesta Šaľa č. 8/2016, ktorým sa mení a dopĺňa UZN č. 5/2014 o sumách úhrady za sociálne služby, spôsobe ich určenia a platenia v znení UZN č. 1/2015 a v znení UZN č. 4/2016. Schválilo tiež dotáciu

z rozpočtu mesta na rok 2016 pre OZ Zatulané psíky pre oblasť zabezpečovania zdravých životných podmienok a bezpečnosti obyvateľov pri súčasnom zabezpečovaní ochrany zvierat vo výške 100,- Eur na jedného ošetreného psa, maximálne však 7 000,- Eur podľa evidencie psov odsúhlasenej Mestskou políciou Šaľa. MsZ schválilo zmenu aktuálneho rozpočtu mesta Šaľa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa na rok 2016 s úpravami, ktoré znamenali prebytok v bežnom rozpočte, z ktorého mal byť vykrytý schodok v kapitálovom rozpočte a vo finančných operáciách tak, že celkové hospodárenie po tejto úprave malo predstavovať vyrovnaný rozpočet.

Predmetom majetkovej časti rokovania MsZ bolo schválenie zámeny pozemkov vo vlastníctve mesta Šaľa v lokalite Trnovecký klin za pozemok vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Šaľa z dôvodu doriešenia majetkových vzťahov k pozemkom pre nový cintorín. Zmluvné strany sa dohodli, že hodnota zamieňaných nehnuteľností bola pre obe strany porovnateľná a že si vzájomne nič nevyplácajú. Ďalej schválili ukončiť zmluvu o nájme bytových, nebytových priestorov a plôch v areáli MsŠH zo dňa 21. novembra 2008 v znení jej dodatkov a odporučili do konca roku 2016 pripraviť návrh na správu športových zariadení na území mesta prostredníctvom samostatnej inštitúcie. Prerokovali a schválili zmenu na poste člena komisie pre sociálne, zdravotné a bytové otázky a zobrali na vedomie zánik členstva pani Anety Szilágyiovej. Za novú členku z radu neposlancov zvolili do Komisie pre sociálne, zdravotné a bytové otázky pri Mestskom zastupiteľstve v Šali Mgr. Klaudiu Hátašovú.

8. zasadnutie 3. novembra 2016

Poslanci si vypočuli správu z výsledku kontroly vykonanej ÚHK mesta pri dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov vydaných na ich základe v Domove dôchodcov Šaľa a správu o verejných obstarávaníach zadaných mestom Šaľa k 30.09.2016. Obidve zobrali na vedomie.

MsZ aktualizovalo UZN mesta Šaľa č. 9/2016, ktorým sa menilo a dopĺňalo UZN č. 8/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku

za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa. MsZ schválilo vyhlásenie obchodnej verejnej súťaže (OVS) „O najvýhodnejšiu ponuku na kúpu pozemku na Švermovej ul. v Šali (za bývalou pekárňou)“ s podmienkami OVS uvedenými v súťažných podkladoch s minimálnou kúpnu cenou vo výške 15,- Eur/m², ako aj členov súťažnej komisie v zložení:

- Miroslav Gera, poslanec
- Mgr. Jozef Varsányi, poslanec
- Ing. Vladimír Vicena, člen komisie územného plánovania, výstavby a dopravy
- Ing. Peter Andráši, člen ekonomickej komisie
- Ing. Jana Nitrayová, prednostka MsÚ
- JUDr. Ing. Margita Pekárová, zamestnanec MsÚ

MsZ schválilo kúpu pozemku v novovybudovanej Obytnej zóne Šaľa-BILICA SEVER od vlastníka, spoločnosti DTN s.r.o. za cenu 1,- Eur za každý skolaudovaný stavebný objekt, t.j. miestne komunikácie, rozšírenú účelovú cestu a verejné osvetlenie. Poslanci schválili delegovanie zástupcov zriaďovateľa (mesta Šaľa) za členov Rady školy pri ZŠ s MŠ, Bernoláková 1, Šaľa-Veča, a to Ing. Ivana Kováča, Ing. Petra Jaroša, Mareka Molnára a Ladislava Košičára.

Na novembrovom zasadnutí MsZ poslanci schválili uzatvorenie zmluvy o spolupráci a združení finančných prostriedkov s Regionálnym združením Váh-Dunaj-Ipeľ medzi Šalou a mestami Nové Zámky, Kolárovo a obcami Trnovec nad Váhom, Selice, Zemné, Komoča, Nesvady, Dedina Mládeže, Neded a Vlčany. Jej účelom bolo spolufinancovanie projektu pre napojenie miest Šaľa a Nové Zámky na medzinárodnú cyklotrasu EUROVELO 6. Spolufinancovanie projektu predstavovalo sumu 294,93 Eur z rozpočtu mesta Šaľa. V závere zasadnutia MsZ poslanci odobrili výsledok verejného obstarávania ZŠ J. Hollého v Šali – Veči na uzatvorenie zmluvy o dielo na obnovu fasády budovy ZŠ J. Hollého v Šali - Veči.

9. zasadnutie 1. decembra 2016

Po schválení programu ako celku na poslednom pracovnom rokovaní v roku 2016 si poslanci vypočuli správu hlavnej kontrolórky mesta z kontroly vynakladania finančných prostriedkov na výdavky na materiál v Mestskej polícii Šaľa (MsP) a správu z kontroly plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov následnou finančnou kontrolou v Základnej umeleckej škole Šaľa (ZUŠ). Zobrali na vedomie informáciu o zmenách „Organizačného poriadku Mestského úradu v Šali“ - v znení Dodatku č. 17 a Dodatku č. 18. Poslanci schválili navrhnutý plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky a ÚHK na I. polrok 2017, informatívnu súhrnnú správu o výchovno – vzdelávacej činnosti škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa za školský rok 2015/2016 a o stave v školskom roku 2016/2017 a správu o stave hospodárenia mestskej obchodnej spoločnosti Mestská energetická tepláreň Šaľa, spol. s r.o. (MeT Šaľa, spol. s r.o.), o jej plánoch rozvoja so zameraním sa na dosiahnutie cieľa – zníženie ceny tepla pre domácnosti pripojené na centrálné tepelné hospodárstvo. Po jej vypočutí, na základe poslaneckého návrhu Mgr. Jozefa Varsányiho súhlasili s odvolaním súčasnej dozornej rady a vymenovaním novej dozornej rady a s vykonaním auditu v spoločnosti MeT Šaľa, s.r.o. nezávislou auditorskou spoločnosťou. V nasledujúcom bode rokovania odporučili primátorovi mesta schváliť úhradu straty spoločnosti MeT Šaľa, spol. s r.o. vo výške 74 035,85 Eur z nerozdeleného zisku z minulých období. Vypočuli si správu o hospodárení združenia „AQUASPORT“, ktoré prevádzkuje krytú plaváreň v Dusle, a.s. . Poslanci odobrili práce na zmenách a doplnkoch územného plánu mesta č. 2 územného plánu centrálnej mestskej zóny Šaľa a na základe neho MsZ odporučilo primátorovi mesta uložiť prednostke MsÚ jeho obstaranie.

Na decembrovom zasadnutí MsZ schválilo poslednú úpravu rozpočtu, čím zrealizovalo predpoklad skutočne dosiahnutých príjmov a čerpania výdavkov v roku 2016. Pri zvýšenom dosiahnutí celkových príjmov a nevyčerpania výdavkov do ich výšky, schválenej v poslednej úprave rozpočtu, mesto plánovalo hospodáriť v roku 2016 s kladným výsledkom vo výške 241 243,- Eur.

V rámci schvaľovacích kompetencií MsZ, na základe výsledkov OVS a v súlade s jej podmienkami schválilo zmluvný odplatný prevod pozemku na Švermovej ul. v Šali (za bývalou pekárňou) do výlučného vlastníctva Mgr. Róberta Čibrika za cenu 12 371,10 Eur. Poslanci odobrili aj výsledok verejného obstarávania na zabezpečenie komplexnej starostlivosti o dreviny v meste Šaľa, vrátane pasportu drevín, s dodávateľom Zoltánom Bukovským a zmluvu na zabezpečenie údržby trávnikov, kvetinových a kríkových záhonov a zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu na území mesta Šaľa s dodávateľom INEX-Hausgarden s.r.o., Močenok.

Každoročne na svojom poslednom pracovnom rokovaní poslanci schvaľovali navrhnutých laureátov na udelenie ocenení mesta Šaľa. Za rok 2015 boli ocenení „Čestným občianstvom mesta Šaľa“ Dr.h.c. RNDr. Jozef Kollár. Ocenenie „Cenu mesta Šaľa“ MsZ schválilo pre Ing. Miroslava Spála, Ing. Viktora Vinczeho, Milana Daniela a Ing. Júliusa Miškoviča. Ocenenia boli laureátom odovzdané na slávnostnom zasadnutí MsZ.

Slávnostné zasadnutie MsZ

Dňa 15. decembra 2016 sa zišli poslanci MsZ, pozvané osobnosti Šale, vedúci pracovníci MsÚ v obradnej sieni mesta na slávnostnom zasadnutí. Pozornosť sa ale upriamila na sedem najvzácnejších hostí, ktorým boli odovzdané významné ocenenia. Mesto Šaľa aj v tomto roku vyjadrilo nesmiernu úctu a vďaku obyvateľom za ich výnimočné výsledky v mnohých oblastiach verejného života. Odovzdávanie Ocenení mesta Šaľa sa konalo tradične pri príležitosti Dňa samosprávy mesta Šaľa a v roku 2016 to bolo už po 20-tykrát. Ceny slávnostne odovzdali primátor Jozef Belický, predseda komisie pre udeľovanie ocenení Jozef Varsányi a viceprimátorka mesta Danica Lehocká. Bol to významný deň aj preto, lebo v premiére bol prezentovaný novovytvorený film, zachytávajúci čaro nášho mesta, ktorý autorsky vytvoril pán Miroslav Gupka.

Mesto Šaľa udelilo Čestné občianstvo Dr.h.c. RNDr. Jozefovi Kollárovi,

ktorý významnou mierou zasiahol do života Šale a Šalanov. Vysokoškolské vzdelanie získal na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1962 pôsobil v chemickom kombináte Duslo Šaľa, kde založil a viedol oddelenie organickej syntézy. Výsledkom jeho takmer 30 – ročnej vedecko-výskumnej činnosti sú konkrétne výrobky a výrobné technológie ocenené 27 československými patentmi a autorskými osvedčeniami. V roku 1994 bol vymenovaný za riaditeľa podniku Duslo Šaľa. Bol zvolený za prezidenta Zväzu chemického a farmaceutického priemyslu SR, vykonával funkciu prvého viceprezidenta Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení, ako aj podpredsedu Rady hospodárskej a sociálnej dohody SR. Jeho spolupráca s Agronomickou fakultou Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sa datuje od roku 1964. Univerzita mu za jeho dlhoročnú spoluprácu a podiel na rozvoji vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti udelila v roku 2002 čestnú vedeckú hodnosť doktor honoris causa. V roku 1998 dostal štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. Svojimi pracovnými výsledkami sa zaradil medzi osobnosti vedy a techniky na Slovensku. Celý svoj život pôsobil v našom meste a podieľal sa na rozvoji vedy a techniky, bol činný aj v oblasti spoločenského života. Počas pôsobenia v Dusle podporoval kultúrny a športový život v meste. Má veľkú zásluhu na výstavbe nového božieho chrámu v mestskej časti Veča.

Ocenenie Cena mesta Šaľa bolo udelené štyrom významným osobnostiam.

Ing. Viktorovi Vinczemu za dlhoročné aktívne pôsobenie v divadelnej činnosti a za propagáciu a zviditeľňovanie nášho mesta. Začínal v Detskom divadelnom súbore Úsmev pod vedením PaedDr. Ľudmily Melicherčíkovej. Prvýkrát hral v predstavení „Červená čiapočka a tí druhí“ v roku 1978. Od roku 1992 sa podieľa na príprave a realizácii úspešných predstavení v Divadle ŠOK Šaľa ako producent, režisér, scenárista, dramaturg, skladateľ a herec. Viktor Vincze patrí medzi najvýraznejšie osobnosti šalianskeho ochotníckeho divadla vôbec.

Cena mesta bola odovzdaná za dlhoročnú činnosť a významný prínos v rozvoji poľnohospodárstva v našom meste **Ing. Júliusovi Miškovičovi**. Celý svoj život zasvätil rozvoju poľnohospodárstva vo svojom rodnom meste. Mesto ocenilo jeho prácu rešpektovaného a uznávaného odborníka v oblasti poľnohospodárstva, ale aj ako človeka, ktorý sa niekoľko rokov aktívne zapájal do diania v meste vo funkcii poslanca Mestského zastupiteľstva v Sali.

Cenou mesta bol ocenený aj **Ing. Miroslav Spál** za významný prínos v rozvoji vodného hospodárstva a pri ochrane životného prostredia v našom meste a regióne. Už v roku 2016 sa stal najdlhšie pôsobiacim riaditeľom závodu v rámci existencie Slovenského vodohospodárskeho podniku (26 rokov). Navrhol viaceré technické riešenia na zvýšenie povodňovej ochrany mesta. Jeho odborné znalosti a profesionalitu ocenil minister životného prostredia SR a v roku 2011 mu bolo udelené Čestné uznanie za mimoriadne výsledky a dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie.

Mesto ocenilo Cenou mesta pána **Milana Daniela** za významnú činnosť v sociálnej oblasti pri výchove a starostlivosti o nezaopatrené deti. Od roku 2009 poskytuje domov a nahrádza chýbajúcu rodinu deťom bez rodičov. V tomto roku poskytol otcovskú starostlivosť dvanástim deťom, ktorých rodinná situácia a osud bol podobný jeho vlastnému. Počas letných mesiacov pozýva ešte ďalšie deti zo sociálne slabších rodín a s pomocou dobrých ľudí nášho mesta im zabezpečuje dôstojnú existenciu. Pri príležitosti dňa samosprávy boli tak ako každoročne ocenené aj osobnosti na základe rozhodnutia štatutára udelením Ceny primátora mesta.

V roku 2016 toto významné ocenenie udelil primátor Jozef Belický kapitánovi **Mgr. Petrovi Krokačovi** za osobný prínos pri rozvoji policajnej služby v meste Sála, a to pri príležitosti 25. výročia jej založenia. Ako náčelník MsP neustále zdokonaľoval svoju činnosť s cieľom pomáhať a vytvárať podmienky pre bezpečné mesto. Už ako člen MsP od roku 1993 sa z ob-

chôdžkára vypracoval v roku 2003 až na jej náčelníka. V roku 2016 riadil 36 členný kolektív MsP, v ktorom pod jeho vedením bol o.i. zavedený kamerový monitorovací systém mesta a zriadené chránené pracovisko k jeho obsluhu. K svojej práci pri službe občanom sa snažil pristupovať ľudsky ale i odborne tak, aby mohol byť vzorom pre svojich kolegov. Výraznou mierou sa pričinil o zvyšovanie dôvery verejnosti v políciu.

Ďalším oceneným primátorom mesta bol **Mgr. Roman Hatala**, známy a renomovaný divadelník, ktorý sa venoval divadelníctvu a kultúrnej činnosti od roku 1982. V priebehu vyše troch desaťročí prešiel od detských divadelných súborov až k súborom dospelých (Úsmev, Uzol, ŠOK, Váh, TerraWag, ASI, Materinky...). Okrem vytvárania divadelných postáv pracoval ako scenárista, režisér, producent, organizátor. Ako herec prešiel širokou škálou postáv od rozprávkových až po výrazné dramatické a charakterové postavy. Organizoval divadelné a filmové festivaly, podieľal sa na organizovaní Medzinárodného stretnutia mládeže EÚ v rokoch 2001 a 2002, ako producent sa podieľal na produkcii filmu „Kolaps duše“. Najväčšia jeho zásluha bola v obnovení činnosti folklórneho súboru dospelých i detí – Šaľan a Šaľanček. Súčasne sa venoval etnografii - výskumu šaľianskeho kroja. Patril k uznávaným divadelníkom a kultúrnym pracovníkom, ktorí svojou činnosťou prerástli rámec mesta a regiónu. Primátor sa v príhovore vyjadril, že: „...symbolom a koloritom mesta je rieka Váh, ktorá spája Šaľanov a dve najväčšie časti mesta. Mesta, ktorého obyvatelia majú obrovský potenciál, ktoré môže smerovať k neustálemu progresu. Aj odďaka všetkým oceneným sa mestu Šaľa dostala súčasná tvár obohatená o kultúru, šport, historický, umelecký a architektonický odkaz, v snahe uchovať zverené dedičstvo našich predkov“. Vyjadril im rešpekt a úctu, pripomenul, že práve oni sú prínosom pre nás všetkých a vzorom pre mladých.

Mestský úrad (MsÚ)

Mestský úrad v Šali sídlil na Námestí Svätej Trojice č. 7. V týchto priestoroch fungoval od júna 1990, kedy bola odovzdaná do užívania novostavba s označením Administratívna budova Mestského úradu v Šali, postavená v rámci účelových osvetových zariadení nášho mesta. Investorom stavby bola Stavoinvesta Bratislava, okresný inžiniersky závod Galanta. Projektantom stavby bol Ing. arch. Holejšovský. Dodávateľom stavby boli Pozemné stavby n.p. Nitra. Nová budova MsÚ predstavovala jednu z dominant centra mesta. Vo vestibule na prízemí je umiestnený základný kameň s nápisom: „Základný kameň budova MsÚ Šala, máj 1985“. Postupne sa priestory budovy dotvárali pre potreby občanov modernej mestskej inštitúcie. Na prízemí sa využívalo klientske centrum (podateľňa, pokladňa, matrika, evidencia obyvateľstva, prvý kontakt pre sociálnu pomoc a služby), kancelária primátora mesta a ďalšie útvary priamo riadené primátorom mesta (Spoločný školský úrad, Útvar hlavného kontrolóra mesta a Stavebný úrad), ďalej kancelária prednostky MsÚ a oddelenia ňou priamo riadené, tieto sídlili na 2. a 3. poschodí budovy. Prednostkou MsÚ, ktorá viedla a organizovala jeho prácu, bola Ing. Jana Nitrayová, ktorá do roku 2015 zastávala na MsÚ funkciu vedúcej oddelenia strategického plánovania a rozvoja mesta. Jej ďalšími úlohami bolo zabezpečovať hospodársky a správny chod úradu, zostavovať návrh rozpočtu úradu a zabezpečovať jeho plnenie, podpisovať spolu s primátorom zápisnice zo zasadnutí MsZ, zúčastňovať sa na zasadnutiach MsZ s poradným hlasom, plniť aj ďalšie úlohy, ktoré jej uloží MsZ a primátor mesta. Prednostka MsÚ zodpovedala za svoju činnosť primátorovi. Základným predpisom mesta bol štatút mesta, ktorý upravoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi postavenie a pôsobnosť mesta, práva a povinnosti obyvateľov mesta, základné zásady hospodárenia mesta a nakladania s majetkom mesta, postavenie a pôsobnosť mestského zastupiteľstva, primátora a ďalších orgánov mestskej samosprávy, ich vnútornú štruktúru, formy a metódy ich činnosti, symboly mesta a ďalšie záležitosti. Aj v roku 2016 bola Šala súčasťou portálu „Odkaz pre starostu“. Tento umožňoval obyvateľom nahlásiť svoje podnety pre mestský úrad. Následne

začala plynúť 14-dňová lehota na odpoveď úradu občanovi o stave riešenia problému. Službu využívali občania predovšetkým na podnety týkajúce sa ciest, chodníkov a znečistenia životného prostredia. Prevádzkovateľom portálu bola nezisková organizácia Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť (SGJ). Prostredníctvom internetovej stránky mesta mohli občania uvádzať svoje názory a požiadavky k daniu a fungovaniu samosprávy cez „Podnet pre primátora“. Na ich príspevky v oficiálnom stanovisku reagoval primátor mesta.

Mesto zrealizovalo projekt Elektronizácia samospráv, ktorý umožnil rýchlejšiu a pohodlnejšiu komunikáciu samosprávy s občanmi. Daňové priznania, oznámenia, žiadosti, podnety atď. mohli občania podávať priamo zo svojho počítača bez povinnosti prísť osobne na mestský úrad. Aj naďalej mali občania možnosť podávať podnety osobne v Klientskom centre MsÚ, obe formy podania boli rovnocenné. Podmienkou pre elektronickú komunikáciu bola eIDkarta - elektronický občiansky preukaz s čipom obsahujúcim elektronický podpis.

Mestská polícia (MsP)

Činnosť príslušníkov MsP pri zabezpečovaní verejného poriadku sa riadila zákonom o obecnej polícii, UZN mesta, uzneseniami MsZ a nariadeniami primátora mesta. Náčelníkom MsP bol Peter Krokavec. Služba MsP bola zabezpečovaná nepretržite 24 hodín denne prevažne dvojčlennou hliadkou v uliciach mesta a zamestnancami na oddelení MsP. Jednou z najdôležitejších spoločenských úloh, ktoré MsP plnila, bolo riešenie priestupkov. Ide o tú časť protispoločenskej činnosti, ktorá je charakterizovaná nižšou spoločenskou závažnosťou. Zákonodarca všeobecne záväznými právnymi predpismi splnomocnil obecné polície na objasňovanie priestupkov, ktoré sú oprávnené prejednávať v blokovom konaní. Ide o pomerne širokú oblasť tohto protiprávneho konania, pokrývajúcu priestupky uvedené v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), v zákone o obecnej polícii a iných predpisoch (napr. zákon č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení zákona

č. 102/2010 Z. z., zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšie). V záujme zvyšovania bezpečnosti občanov ponúkala MsP pripojenie bytov a rodinných domov na pult centralizovanej ochrany. Služba MsP v prípade narušenia vyslala na miesto zásahovú jednotku. Tá zabezpečila objekt a pri podozrení z uniknutia vykonali službukonajúci pracovníci kontrolu objektu a prípadných narušiteľov zadržali. Prioritou nebola osoba páchatela, ale ochrana majetku klienta (firmy). MsP realizovala niekoľko preventívnych programov v rámci Komplexného programu prevencie kriminality. Cieľovými skupinami boli najmä deti MŠ a ZŠ a seniori. V meste fungoval mestský kamerový systém, ktorý bol predovšetkým prostriedkom situačnej prevencie. Kamery sa využívali i na okamžité preverovanie okolností prípadov telefonicky oznámených na pracovisko MsP, prípadne na ich archiváciu. Najviac zaevidovaných priestupkov sa týkalo dopravy. Príslušníci MsP zabezpečovali taktiež kontrolu priechodov pre chodcov v blízkosti základných škôl. Kontroly sa vykonávali pred začiatkom školského vyučovania v čase od 7.30 do 8.00 hod. pri priechodoch na ul. Dolnej, na Nám. Sv. Trojice, na ul. Ulčanskej, na Hlavnej ulici a na Nitrianskej ulici. Okrem uvedených činností zabezpečovala MsP ďalšie činnosti: prijímała a preverovala oznámenia a písomnosti, poskytovala súčinnosť pri športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatiach, vykonávala odchyt túlavých zvierat atď. Pracovisko MsP malo k dispozícii tri motorové vozidlá so svetelným a rozhlasovým zariadením. Rovnošata príslušníkov MsP bola rovnaká ako v predchádzajúcom roku. MsP mala v tomto roku popri vlastnej webstránke aj stránku na Facebooku.

Rok 2016 bol z pohľadu 25. výročia založenia MsP mimoriadne významným. Ako jedna z prvých na Slovensku bola zriadená práve v Šali, a to dňa 1. mája 1991. Svoju činnosť začalo 11 príslušníkov v typických čiernych uniformách. Za prvého náčelníka mestskej polície bol vtedy menovaný súčasný primátor Jozef Belický. MsP sa stala súčasťou celoslovenského vývoja mestských a obecných polícií. Vzdelávanie policajných organizácií vyvrcholilo odbornými stážami v Kanade, najmä programom Junior Police Venturers, v ktorom desať slovenských detí (z toho 4 zo Šale) absolvovalo

stáž pre dobrovoľníkov kriminálnej prevencie v kanadskom Halífaxe. Detskí dobrovoľníci potom na Slovensku vykonali stovky prednášok svojim rovesníkom o možnostiach, ako sa chrániť pred kriminalitou a drogovými závislosťami. Za obdobie svojej existencie MsP odviedla na poli kriminálnej prevencie nevyčísliteľný kus práce. Pod velením policajného náčelníka Petra Krokavca pôsobilo v roku 2016 v jej radoch 25 mužov a žien, ktorí dohliadali na bezpečnosť. Policajnú prácu vykonávali ale aj civilní zamestnanci – pracovníci kamerového systému, spojovateľky a ďalší, a tak dotvárali komplexnosť tejto služby. Tak, ako každoročne, aj v tomto roku MsP zorganizovala „Dni otvorených dverí“, počas ktorých ju rodičia s deťmi a mládež navštívili. Účelom týchto akcií je objasniť a priblížiť mladým ľuďom náročnú prácu činnosť príslušníkov MsP, ako aj vytvárať a posilňovať dôveru medzi príslušníkmi MsP a deťmi a mládežou. Detičky aj dospelí sa zoznámili s prácou policajtov, ich vybavením a s priestormi chráneného pracoviska s kamerovým systémom. Kamerové monitorovacie systémy boli v našom meste obsluhované zdravotne postihnutými občanmi a fungovali ako chránené dielne. Šalania sa tešili aj z prehliadky policajných elektromobilov, vďaka ktorým patrí našim policajtom na Slovensku prvá priečka. V rámci osláv sa v nedeľu, 2. októbra 2016, k sviatku sv. Michala archanjela, patróna policajtov, v šalianskom rímskokatolíckom kostole sv. Margity z Antioch konala slávnostná svätá omša. Bohoslužbu celebroid arcibiskup Ján Orosch za účasti policajného kaplána a zástupcu vikára z Ordinariátu OS a OZ SR Pavla Šajgalíka, policajného duchovného Martina Pitka a Ladislava Šálku, dekana miestnej farnosti Šaľa. Hostia sa po svätej omši presunuli do priestorov Domu kultúry v Šali, kde si prezreli výstavu starých fotografií, novinových článkov aj uniforiem. Primátor mesta Jozef Belický spolu s náčelníkom Petrom Krokavcom odovzdali bývalým aj súčasným príslušníkom MsP a civilným zamestnancom ďakovné a pamätné listy. Vďaka za dlhoročnú spoluprácu vyjadril primátor aj Miestnemu kynologickému klubu Šaľa a Romanovi Hátašovi. Podakovanie za prijaté pozvanie patrilo aj pánovi Andrew T. A. von Rhédey, proponentovi mestských polícií na Slovensku. Peter Krokavec vyjadril svoju vďaku aj Romanovi Révayovi, Zoltánovi

Bukovskému, ale aj Jozefovi Belickému za prínos pri rozvoji MsP. Ocenenie prevzal aj veliteľ polície z partnerského mesta Oroszlány pán Csaba Madari za dlhoročnú úspešnú spoluprácu so šalianskou MsP. Vďaka za 25-ročnú službu vyjadril primátor aj príslušníkom od začiatku pôsobiacim v jej radoch, a to Jánovi Komjáthymu, Zdenkovi Scirankovi a Adriane Sedlákovej. Atmosféru slávnostného spoločenského stretnutia dotvoril kultúrny program mažoretiek pod vedením pani Janebovej, TK Jumping, mládežnícky cirkevný spevácky súbor a spevák Zoltán Mikó.

Mestské organizácie

Rozpočtové organizácie

Do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta patrilo šesť materských škôl (MŠ) s právnou subjektivitou, a to na uliciach Budovateľská, Družstevná, Hollého, Okružná, 8. mája a P. J. Šafárika, tri MŠ pôsobili pri základnej škole, pričom od 1. 9. 2016 bola súčasťou právneho subjektu základnej školy MŠ na ulici Bernoláková, Jozefa Murgaša a jednotriedna MŠ pri základnej škole na ulici Petra Pázmaňa so sídlom v elokovanom pracovisku na Družstevnej ulici. Okrem nich v meste pôsobila súkromná MŠ fungujúca na princípe Montessori na ulici Jána Feketeházyho. K samostatným rozpočtovým organizáciám mesta s právnou subjektivitou patrilo tiež šesť základných škôl (ZŠ). Sídlili na ulici Jána Hollého, Krátkej a Pionierskej. V ďalších troch ZŠ boli ich súčasťou aj MŠ, a to na ulici Bernolákovej, Hornej a Petra Pázmaňa. K samostatnej rozpočtovej organizácii školského charakteru patrili Základná umelecká škola (ZUŠ) a Centrum voľného času (CVC). Podrobne sa o týchto inštitúciách píše v časti Školstvo.

Medzi ďalšie rozpočtové organizácie zriadené mestom patrila Mestská knižnica Jána Johanidesa, ktorá pri budovaní knižničných fondov a zabezpečovaní služieb obyvateľom mesta spolupracovala s knižnicou Karola Kmeťka v Nitre a plnila úlohu metodického centra pre verejné knižnice okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Podrobne sa o tejto inštitúcii píše v časti Kultúra.

Ďalšou rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa bol aj Domov dôchodcov Šaľa (DD). Taktiež podrobne sa o tejto inštitúcii píše v časti kapitoly Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

Príspevkové organizácie

Mesto vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti malo jedinú príspevkovú organizáciu, ktorou bola Organizácia sociálnej starostlivosti mesta Šaľa (OSS). (Podrobnejšie je o nej uvedené v kapitole Sociálna oblasť a zdravotníctvo).

Obchodné spoločnosti

MeT Šaľa, spol. s r.o

Mesto Šaľa malo založený jediný podnikateľský subjekt, ktorým bola obchodná spoločnosť MeT Šaľa, spol. s r.o. so 100% majetkovou účasťou mesta, sídliaca na Partizánskej ulici. Jediným spoločníkom bolo mesto Šaľa, zastúpené primátorom Mgr. Jozefom Belickým. Obligatórnymi orgánmi spoločnosti bolo valné zhromaždenie ako najvyšší orgán spoločnosti a dvaja konatelia v pôsobnosti štatutárnych orgánov, Ing. Karol Mikloš a Ing. Stanislava Zelenáková. Právo vykonávať kontrolu spoločnosti a dozerať na výkon činnosti štatutárneho orgánu mala dozorná rada, ktorej predsedom bol Ing. Štefan Bartošovič a členovia Ing. Tibor Baran, Mgr. Jozef Varsányi, Miroslav Gera a Mária Slišková. V roku 2016 dosiahol počet zamestnancov 16. Predmetom podnikania spoločnosti bola výroba a rozvod tepla jedinému spoločníkovi – mestu Šaľa a taktiež služby pre právnické a fyzické osoby. V roku 2016 spoločnosť prevádzkovala dve centrálné kotolne: CK 31 na Kvetnej ulici v lokalite mesta Šaľa a CK 34 na Komenského ulici v mestskej časti Šaľa-Veča. Základným zdrojom pre výrobu tepla boli zemný plyn a geotermálna energia. Podiel vyrobeného tepla zo zemného plynu a z geotermálnej energie v roku 2016 predstavoval 18% geotermálnej energie a 82% zemný plyn. Aj v roku 2016 spoločnosť pokračovala v modernizácii systémov merania a regulácie, ako aj prenosu dát na centrálny dispečing. Ukončili sa práce na bezobslužnej prevádzke centrálnej kotolne CK 31.

Spoločnosť naďalej pracovala na analýzach ďalšieho smerovania k zvýšeniu podielu výroby tepla z obnoviteľných zdrojov. Spoločnosť MeT Šaľa, spol. s r. o. dosiahla za rok 2016 celkové výnosy 2 468 805,- Eur pri celkových nákladoch 2 501 250,- Eur, čo predstavuje výsledok hospodárenia pred zdanením v hodnote -32 445,- Eur a po zdanení, stratu -14 972,- Eur. Konateľ spoločnosti navrhol uhradiť stratu z ostatných kapitálových fondov. Oproti minulému roku sa strata spoločnosti znížila, ale ešte ani v najbližších rokoch nebude úplne eliminovaná.

Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK)

NSK bol jedným z ôsmich samosprávnych krajov SR a členil sa na sedem okresov: Šaľa, Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Levice, Nové Zámky, Komárno.

Šaliansky okres v zastupiteľstve NSK v období 2013 – 2017 zastupovali v radoch poslancov Martin Alföldi (mesto Šaľa), Zsolt Baranyay, Gyula Borsányi a Štefan Jancsó (starostovia obcí Žihárec, Tešedíkovo a Neded).

Iné inštitúcie

Daňový úrad (DÚ)

Miestne územne príslušným úradom v rámci daňovej a finančnej správy pre daňové subjekty v rámci okresu Šaľa bol DÚ. Nachádzal sa priamo v meste so sídlom na ulici Petra Pázmaňa č. 51/19 v Šali. Fungoval ako tzv. kontaktné miesto a išlo o samostatný úrad v rámci organizačnej štruktúry daňových úradov SR, ktorého úlohou bolo vykonávať základné kompetencie v rámci registrácie a správy daní pre fyzické osoby, čiže pre živnostníkov a aj neživnostníkov, ale aj pre právnické osoby, najmä firmy, podnikateľské subjekty a združenia.

Okresný úrad (OÚ)

Ako jednotný úrad pre miestnu štátnu správu v okrese Šaľa pôsobil okresný úrad, nachádzajúci sa priamo v historickej budove mesta Šaľa so sídlom

na Hlavnej ulici. Vykonával kompetencie, ktoré pôvodne pre tento región zabezpečoval obvodný úrad. V rámci okresného úradu fungovalo viacero odborov a pracovísk miestnej špecializovanej štátnej správy, ktoré riešili agendu a kompetencie pre občanov v rámci samostatných odborov podľa svojho zaradenia. OÚ bol právnickou osobou spadajúcou pod Ministerstvo vnútra SR. Do parlamentných volieb (marec 2016) bol prednostom OÚ Ing. Drahomír Maron a po voľbách sa prednostkou úradu stala Ing. Petronela Vižďáková, ktorá dovtedy zastávala funkciu vedúcej odboru životného prostredia. OÚ sa organizačne členil na odbor organizačný, odbor všeobecnej vnútornej správy, odbor živnostenského podnikania, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia a ekonomický odbor. V Šali existoval aj obvodný úrad, v rámci ktorého pôsobili aj špecializované pracoviská odborov cestnej dopravy a pozemných komunikácií, starostlivosti o životné prostredie, pozemkového, lesného a katastrálneho odboru.

Štátna polícia

V meste sídlilo Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Šali (OR PZ), ktoré pôsobilo na Staničnej ulici, jeho riaditeľom bol plk. Mgr. Roman Révay. Okrem toho malo OR PZ zriadené pracovisko aj na Hlavnej ulici v budove OÚ, kde si občania mohli vybaviť občianske preukazy, vodičské preukazy, cestovné doklady i zaevidovať motorové vozidlo. OR PZ tvorilo okrem Obvodného oddelenia PZ Šaľa aj Obvodné oddelenie PZ Močenok a Vlčany. Do územnej pôsobnosti Obvodného oddelenia PZ Šaľa spadali i obce Diakovce, Dlhá nad Váhom a Kráľová nad Váhom.

Hasiči

Hasičský a záchranný zbor v Šali plne slúžil obyvateľom najmä na ochranu ich majetku pred požiarom. Hasičská stanica Šaľa sídlila na Murgašovej ulici v budove, ktorá bola po roku 2011 úplne zrekonštruovaná. Veliteľom stanice bol Ľubomír Tuška. Tak, ako každoročne v máji, na stanici v Šali usporiadalo Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nitre Deň otvorených dverí pri príležitosti sviatku sv. Floriána - patróna hasičov.

Súčasťou programu boli prehliadky hasičskej techniky a výstroje a ukážka hasenia vozidla. Mestom Šaľa bol zriadený dobrovoľný hasičský zbor (DHZ), ktorý sídlil na Pribinovom námestí v šalianskej mestskej časti Veča. Veliteľom bol Štefan Mihálik a veliteľ hasičského družstva Jaroslav Uhrín. DHZ vo Veči vznikol koncom 19. storočia. Po prvej svetovej vojne obnovili hasiči svoju činnosť v roku 1920. Okrem ich prvoradej úlohy, ktorou je zachraňovanie ľudského zdravia a majetku, mali dobrovoľní hasiči významné postavenie aj v spoločenskom a kultúrnom živote vo Veči.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Predovšetkým na riešenie požiadaviek o pomoc v nepriaznivej sociálnej a finančnej situácii občanov bolo v meste zriadené pracovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Pracovisko Šaľa sídlilo na ulici Petra Pázmaňa č. 21.

Medzinárodná spolupráca

Partnerské mestá

Telč v Českej republike, Kuhmo vo Fínsku, Oroszlány v Maďarsku, Konskie v Poľsku a Mohyliv - Podil'skyj na Ukrajine.

V roku 2016 boli partnerskými mestami Šale mesto Telč v Českej republike, ktoré je od roku 1992 zaradené do prestížneho Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, mesto Kuhmo vo Fínsku, ktoré patrí k najväčším mestám sveta, prinajmenšom čo sa týka rozlohy (mesto je viac ako dvakrát väčšie než Tokio, má iba 13 000 obyvateľov, ale patria k nemu rozsiahle lesné plochy a viac ako 600 jazier), mesto Oroszlány v Maďarsku, ktoré bolo banským mestom, kedysi obývané Slovákmí s jedinečným komplexom kultúrnych pamiatok v strednej Európe pod názvom „Majk“. V tomto komplexe budov je fungujúce múzeum, obnovené žaláre a zachovaný kaštieľ. Súčasťou medzinárodnej spolupráce Šale bolo aj mesto Konskie v Poľsku s viac ako 250 ročnou tradíciou, lokalizované vo fantastických borovicových lesoch s čistým vzduchom a dobre rozvinutou infraštruktúrou

pre šport a rekreáciu, s množstvom kultúrnych pamiatok, ale aj s piatym najväčším priemyselným komplexom vo vojvodstve Świetokrzyskie. Ďalším partnerským mestom Šale v roku 2016 bolo aj mesto Mohyliv - Podil'skyyj na Ukrajine. Je umiestnené vo vinárskom regióne s malebnou prírodou bohatou na liečivé prírodné vody a stredovekou architektúrou.

Šalu navštívili v priebehu roka zástupcovia zo všetkých partnerských miest. Vzájomné návštevy prebiehali na úrovni predstaviteľov samosprávy, poslancov a zamestnancov mesta. Ich úsilím bolo aj v roku 2016 spoznať a vymeniť si skúsenosti najmä v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a samosprávnych činností. Najaktívnejšie výmenné aktivity s družobnými mestami boli v oblasti kultúry. Dňa 24. júna 2016 sa konalo prijatie delegácií z partnerských miest na Šalianskom jarmoku a slávnostný podpis dohôd o medzinárodnej spolupráci. Prevažná časť programu Šalianskych slávností bola vyplnená vystúpeniami umeleckých súborov z partnerských miest, a to v rôznych žánroch. Hostia si pozreli miestne pamiatky, športoviská a prijal ich primátor mesta. Zároveň sa slávností v družobných mestách zúčastnili záujmovo-umelecké súbory zo Šale, ktoré sa takto mali možnosť prezentovať aj v zahraničí.

Iné udalosti

Parlamentné voľby

Deň, keď sa Slováci vydali k hlasovacím urnám, bol 5. marec 2016. Konali sa parlamentné voľby do NR SR. Šala bola rozdelená na sedemnást okrskov. Volebné miestnosti boli otvorené v čase od 7. do 22. hodiny. Vo voľbách kandidovalo 23 strán a hnutí. Volieb sa zúčastnilo 59,82 percent oprávnených voličov. Víťazom sa stala strana SMER - sociálna demokracia, ktorá získala 28,28 percent hlasov a získala v parlamente 49 kresiel. Druhá v poradí bola Sloboda a solidarita so ziskom 12,1 percent (21 mandátov). Tretou stranou boli OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti - NOVA so ziskom 11,02 percent (19 mandátov). Do parlamentu sa ešte dostala Slovenská národná strana so ziskom 8,64 percent (15 mandátov), Kotleba-Ľudová strana Naše

Slovensko so ziskom 8,04 percent (14 mandátov), SME RODINA - Boris Kollár so ziskom 6,62 percent (11 mandátov), MOST - HÍD so ziskom 6,5 percent (11 mandátov) a #SIEŤ so ziskom 5,6 percent (10 mandátov). Prvý raz sa do parlamentu nedostalo Kresťanskodemokratické hnutie, ktoré získalo 4,94 percent hlasov. Úľadu po voľbách vytvorila koalícia SMER-sociálna demokracia, Slovenská národná strana, MOST - HÍD a #SIEŤ. Parlamentné voľby 2016 rozhodli o tom, že na najbližšie štyri roky sa ocitne v parlamente 8 politických strán. Celková volebná účasť v Šali bola 54,7 percent.

Aj keď sa na ich kandidátkach nachádzalo niekoľko Šalanov, do NR SR sa nedostal napokon ani jediný z nich. Šalania kandidujúci za strany, ktoré sa dostali do parlamentu, boli: Regan Belovič kandidoval za SME RODINA - Boris Kollár, za MOST-HÍD kandidovali Róbert Tölgyesi, Zoltán Borsiczky a Norbert Czibula za Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko kandidoval Peter Kiss. Okrem toho Šalania kandidovali aj za také strany, ktoré sa do parlamentu nedostali: Pavol Kvačkay za stranu Demokrati Slovenska - Ľudo Kaník, Evelína Kisssov za Maďarskú kresťanskodemokratickú alianciu a František Botka za Stranu maďarskej komunity. V Šali voľby v roku 2016 vyhrala strana SMER-sociálna demokracia so ziskom 21,2 %. Sloboda a Solidarita získala v Šali 16,6 %. MOST-HÍD získal 15,1 % hlasov. OĽANO - NOVA získala 10 %. Strana SME RODINA - Boris Kollár získala 8,2 %, Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko 7 %, SNS 6,5 % a #SIEŤ 5,1%. Hlasy dostali aj ďalšie politické strany a hnutia, ale do NR SR sa nedostali.

Tvorivý čin roka 2016

Ocenenie Tvorivý čin roka bolo vyhlasované Komisiou kultúry a cestovného ruchu pri MsZ v Šali každý rok od 2013. Na základe predložených návrhov v jednotlivých kategóriách komisia aj hlasovala a rozhodla. Ocenenia boli odovzdané za jednotlivé kategórie nasledovne: MALBA - Mária Lišková, KERAMIKA - Petra Sudorová, FOTOGRAFIA - Miroslav Gupka, DIVADLO - Valentín Kozanák, FILM - Miroslava Bartovicová, KNIŽNÁ TVORBA - Miroslav Regitko, FOLKLÓR - FS Šalan a Šalanček, PROPAGÁCIA MESTA

–Martin Fabian, VÝSTAVA–Dramatické polstoročie, TANEC –Marek Eliáš a Chiara Luisa Buttafoco, SPEV–Norbert Brand. MIMORIADNE OCENENIE získala Táňa Miškovičová za dlhoročnú aktívnu prácu v oblasti umenia. Priaznivci šalianskeho divadla ju veľmi dobre poznajú ako milú, ústretovú, vždy dobre naladenú a húževnatú herečku. Ochotnícke divadlo sa jej stalo celoživotnou láskou. Za viac ako tri dekády získala množstvo kolektívnych i individuálnych ocenení. Predovšetkým za herecké výkony v divadelných súboroch Uzol, Váh, Šok, Asi, Materinky, v ktorých stvárnila desiatky postáv.

Slávnostné vyhodnotenie súťaže Esej Jána Johanidesa

Literárna Cena Jána Johanidesa bola udeľovaná za slovenskú pôvodnú prózu a esej vydanú v uplynulých dvoch rokoch. Jej cieľom bolo uctiť si pamiatku spisovateľa európskeho formátu a podporiť autorov, ktorí rozvíjali jeho odkaz a svojím dielom sa relevantne podieľali na úspechoch súčasnej slovenskej literatúry. Cenu Jána Johanidesa udeľovali jej vyhlasovatelia mesto Šaľa, Literárne informačné centrum a Honorárny konzulát SR v Hesensku. Cena bola udelená v dvoch kategóriách:

- Cena Jána Johanidesa za najlepšie prozaické dielo s prihliadnutím na predchádzajúcu tvorbu navrhnutého autora a jej verejný ohlas (dotovaná sumou 1 500,- Eur)
- Cena Jána Johanidesa za najlepšie prozaické dielo mladého autora do 35 rokov (dotovaná sumou 500,- Eur).

Na Mestskom úrade v Šali 19. apríla slávnostne vyhlásili víťazov Ceny Jána Johanidesa 2016. Laureátkou sa stala Alta Vášová za svoju knihu Menoslov. Odborná porota v zložení Dana Hučková, Miroslava Vallová, Vladimír Petrík a Peter Michalovič u nej ocenila „majstrovské literárne remeslo s pridanou hodnotou originálneho, neopakovateľného rukopisu citlivej a empatickej autorky“. Laudácio na Altu Vášovú predniesla literárna vedkyňa Zora Prušková.

V kategórii za najlepšie prozaické dielo mladého autora do 35 rokov získal cenu Peter Balko za knihu Utedy v Lošonci. Jeho kniha predstavovala malú

lokálnu mytológiu, v ktorej sa jednotlivé krátke mýty podporujú, prelínajú alebo odporujú, pričom nie je dôležité, čo sa rozpráva, ale kto rozpráva. Estetik Peter Michalovič vo svojom laudácii ocenil okrem literárnych kvalít autorovho debutu jeho humor. V slávnostnom programe odovzdávania cien vystúpil s príspevkom Johanides a Šaľa autorov dlhoročný priateľ, literárny vedec Peter Zajac.

Prijatie účastníkov 45. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti Zlatá priadka Šaľa

Ako každý rok i tentokrát sa v Dome kultúry v Šali uskutočnil už 45. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti ako súčasť Scénickej žatvy - 94. ročníka súťaží slovenských divadelných súborov. Začal v stredu 25. mája a trval do soboty 28. mája. 2016. Podujatie bolo podporené z verejných zdrojov a z Fondu na podporu umenia. Uskutočnilo sa s finančnou podporou MK SR, MŠVV a ŠSR, NSK a pod záštitou primátora mesta Šaľa. Vyhlasovateľmi bolo Národné osvetové centrum z poverenia MK SR a MŠVV a ŠSR. Odborným garantom bolo NOC Bratislava a organizačným garantom súťaže Mestské kultúrne stredisko, Šaľa. Spoluusporiadateľmi boli tak ako po uplynulé roky mesto Šaľa, NSK, KOS v Nitre, OÚ Nitra, odbor školstva, ZUŠ v Šali, CVČ Šaľa a Spoločný školský úrad, Šaľa.

Slávnostné vyhlásenie výsledkov lokálnej súťaže Do práce na bicykli 2016

17. júna 2016 mesto Šaľa slávnostne už po tretíkrát vyhlásilo výsledky populárneho projektu „Do práce na bicykli“. Ten mal zábavnou formou podporiť rozvoj trvalo udržateľnej mobility v mestách, podnietiť samosprávy, aby vytvárali na svojom území vhodné podmienky na využívanie cyklistickej dopravy. Zároveň mal byť motiváciou zamestnávateľov, aby vytvorili vo svojich sídlach podmienky pre zamestnancov, ktorí dochádzajú do práce na bicykli. Cieľom súťaže bolo inšpirovať ľudí, aby sa zamysleli nad možnosťou voľby každodennej dopravy do zamestnania. Mottom tohtoročnej kampane bolo „Jazdime spolu“ so zameraním na rešpektovanie a venovanie zvýšenej

pozornosti jedným z najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky - cyklistom.

Pomaturitné stretnutie po 60. rokoch

Primátor Šale mal prvý júlový deň česť stretnúť sa so skupinou ľudí, ktorá si zorganizovala pomaturitné stretnutie po 60-tich rokoch. S úsmevom na tvári, no zároveň utierajúc si slzy, spomínali na svoju Alma mater, 11-ročnú Strednú školu v Šali. „Ste košatí vekom, múdrosťou a skúsenosťami. Základy toho ste dostali na vašej škole – na 11-ročnej Strednej škole v Šali. Možno vás mrzí, že k múdrosti a stálosti sa človek dopracuje aj so šedinami. Aj s nimi však môžeme byť veselí, duchovne mladí, mať dostatok sily a sviežosti. Práve to vám všetkým prajem. So srdca vám želim všetko najlepšie,“ povedal na ich privítanie na pôde mestského úradu Jozef Belický. Sedemnást prítomných absolventov spomínanej strednej školy nechalo svoj podpis v Pamätnej knihe mesta Šala a domov si odniesli malý darček od mesta. Jedna zo „spolužiačok“ vyslovila aj v mene ostatných slová vďaky primátorovi za toto prijatie. „Dnes už rátame každý deň – náš rýchlik ide tak rýchle, každú chvíľu sa obávame, že koľaj bude úzka alebo sa náš vlak kedykoľvek vykoľají. Ale vždy budeme spomínať na tieto krásne chvíle a na život prežitý v meste Šala,“ povedala Margita Barčeková, rod. Reháková.

Modernizácia verejného osvetlenia v meste Šala 2. etapa

Projekt bol finančne najväčším a najvýznamnejším v danom roku. Bol jednou z najrozsiahlejších investícií. Mal za cieľ zlepšiť technický stav verejného osvetlenia, zabezpečiť kvalitné a bezporuchové osvetlenie a zlepšiť bezpečnosť ulíc v meste. Jeho cieľom bolo aj znížiť energetickú náročnosť a nákladovosť údržby, prevádzky verejného osvetlenia a jeho obnovu. Zahŕňal výmenu časti svietidiel sústavy VO, nových výložníkov vrátane demontáže a montáže, káblov, centrálného riadiaceho a monitorovacieho systému, komunikáciu GSM s montážou do RVO, dispečing – softvér pre vizualizáciu dát VO, východiskové revízie stožiarov, svetelno-technickú štúdiu, svetelnotechnické meranie vlastností verejného osvetlenia po rekonštrukcii a pod. Výmena svietidiel bola realizovaná na uliciach B. Nemcovej, Bilická, Broskyňová,

Budovateľská, Cintorínska, Diakovská, Drieňová, Dubová, F. Kráľa, Teketeházyho, Gaštanová, gen. L. Svobodu, Germánska, Hlavná, Hollého, Hospodárska, Hrabová, J. Palárika, Sídliisko - J. Palárika, Jánošíkova, Jaseňová, Javorová, Jazerná, Jelšová, kpt. Jaroša, Krátka, Kukučínova, Letná, Liesková, Lipová, Lúčna, Lužná, M. R. Štefánika, Mostová, Murgašova, Narcisová, Nezábudková, Nitrianska, Nivy, P. J. Šafárika, Rímska, Dolná, Orechová, P. Pázmaňa, Ulčanská, Sládkovičova, Slnecná, Smetanova, SNP, Staničná, Školská, Švermova, Topoľová, Tulipánová, U. Šrobára, Záhradnícka a príslušných sídlisk, t.j. vnútroblokov pri daných uliciach. Rozvádzače (centrálny riadiaci a monitorovací systém do RVO, komunikácia GSM s montážou do RVO) boli riešené na uliciach Dolná, Javorová, Orechová, Brezová, J. Palárika, Družstevná, Budovateľská, Jazerná, Jesenského, Jarmočná, Hlavná, Kráľovská, Novomeského, Staničná, Diakovská, kpt. Jaroša, Hlboká, 8. mája, SNP, Štúrova, Okružná, Kvetná, Vajanského, Bottova, M. R. Štefánika, F. Kráľa, Rímska, Hollého, Cintorínska, Trnovecká, Jilemnického, Hospodárska. Výdavky na realizáciu projektu boli spolu vo výške 655 495,36 Eur. Projekt bol spolufinancovaný z prostriedkov EÚ vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 10 % zo štátneho rozpočtu SR, ktorého suma predstavovala 600 081,26 Eur. Vlastné zdroje mesta Šaľa tvorili 5%, čo predstavovalo sumu 55 414,10 Eur.

Multifunkčné ihrisko pri ZŠ J. C. Hronského v Šali.

Realizovaný bol vo výške nákladov 62 383,23 Eur a taktiež s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky z programu „Podpora rozvoja športu na rok 2015, a to v sume 40 000,- Eur. Obsahom projektu bolo vybudovanie viacúčelového ihriska o rozmeroch 33 x 18 m s umelým trávnatým povrchom, s mantinelmi a s ochrannými sieťami v areáli ZŠ J. C. Hronského na Krátkej ulici v Šali. Cieľom projektu bolo poskytnúť obyvateľom mesta verejne prístupný priestor na športové aktivity vybudovaním športového ihriska pre deti a mládež s umelým povrchom pre celoročné využitie, ale v neposlednom rade samozrejme skvalitniť žiakom ZŠ podmienky

pre výučbu športu a telesnej výchovy, ako aj krúžkovú činnosť a zatriktívniť areál.

Beh nočnou Šalou

Pre všetkých priaznivcov behu sa v sobotu 17. septembra 2016 konala vydarená bežecká akcia, ktorú mnohí nazvali „športovým podujatím roka“. Tieto výnimočné preteky so štartom v priestore na námestí pred MsÚ sa konali bez vylúčenia cestnej premávky iba so sprievodným vozidlom a vytvorením organizačno-riadiacich bodov na križovatkách. Z celkového počtu 321 prihlásených odštartovalo Beh nočnou Šalou 270 a do cieľa dobehlo 269 účastníkov.

Pretekári boli rozdelení do štyroch vekových kategórií. Na trati dlhej 7300 m pretekali zvlášť ženy a muži vo veku od 16-39, od 40-59, od 60-64 rokov a poslednou kategóriou bol vek od 65 a viac rokov.

Poradie na prvých troch miestach v kategórii žien vo veku od 16 do 39 rokov bolo nasledovné: 1. miesto Barbora Šimečková z Martina, 2. miesto Stanislava Kostková zo Šale a 3. miesto Mária Kostyalová tiež zo Šale. Vo veku od 40-59 rokov zvíťazila Miroslava Pizúrová zo Šale, druhá bola Andrea Grendová z Revúcej a tretia Ildikó Kozmérova zo Šale. V kategórii od 60 do 64 rokov bola jedna účastníčka Katarína Oravcová z Bratislavy. V najvyššej vekovej kategórii pretekala tiež jedna účastníčka, a to Helena Barančíková zo Šale. V kategórii mužov bolo poradie na prvých troch miestach nasledovné: vo veku od 16 do 39 rokov bol na 1. mieste Matúš Kompas z TJ Slovan Duslo Šaľa, na 2. mieste Róbert Valiček z Košíc a na 3. mieste Ľuboš Bogdányi zo SITA Sport Šaľa. Vo veku od 40-59 rokov zvíťazil Milan Furár z BK Duslo Šaľa, 2. miesto patrilo Romanovi Poláčekovi a 3. miesto Petrovi Zatkovi, obaja tiež zo Šale. V kategórii od 60 do 64 rokov boli dvaja účastníci, zvíťazil Dušan Šimko z Hornej Kráľovej a na 2. mieste dobehol František Csimma z Duslo Šaľa. Pretekári vo veku 65 a viac rokov boli štyria, z ktorých do cieľa dobehol na 1. mieste dlhoročný šaliensky vytrvalostný bežec (dlhé roky pôsobil ako poslanec v MsZ v Šali) Stanislav Skačan, 2. miesto vybojoval Ján Bodo a 3. miesto získal Ladislav Szabo st. Všetci traja boli Šalania. Tým štvrtým zúčastneným

v najvyššej kategórii bol Jarolím Kozmér z Gáňu. Pripomenúť treba aj ďalšie dve činnosti, ktoré mesto v roku 2016 zabezpečilo. Boli síce na financie menej náročné, ale mali veľmi významný spoločenský dopad na život v meste.

Projekt Naše mesto Šaľa

Jednou z nich bol projekt „Naše mesto Šaľa 2016“, realizáciu ktorého dotovala Nadácia Pontis v sume 400,- Eur. Cieľom projektu bolo zveladenie a skrášlenie prostredia centra mesta, predĺženie životnosti detských ihrísk a čistejšie prostredie prírody v okolí rieky. V rámci tohto projektu mesto za pomoci dobrovoľníkov v apríli obnovilo drevené časti lavičiek v rámci centrálnej mestskej zóny a amfiteátra, natreli sa proky na detských ihriskách a vyčistil sa breh Váhu od odpadkov pred začiatkom letnej sezóny. Do týchto činností bolo zapojených viac ako 50 dobrovoľníkov z radov mesta.

Znovuoživenie nemocničného parku

Ďalšou dôležitou akciou v roku bola realizácia projektu Znovuoživenie nemocničného parku. Cieľom projektu bolo znovu oživiť a zveladiť nemocničný park v Šali, ktorý rokmi strácal svoje čaro a jeho zašlú slávu z čias, kedy v ňom kedysi boli aj srnky a malá ZOO a bol pýchou centra mesta. V parku za pomoci dobrovoľníkov vysadili nové stromy a kríky, vyčistili chodníky aj trávny porast za finančného príspevia Nadácie Ekopolis a spoločnosti METRO Cash @ Carry s grantom vo výške 800,- Eur.

3. Ekonomická oblasť

Hospodárenie mesta

Rozpočet mesta Šaľa na rok 2016 bol schválený Uznesením MsZ č. 8/2015 dňa 26. novembra 2015. V priebehu roka 2016 prešiel piatimi úpravami, naposledy bola schválená úprava Uznesením MsZ č. 9/2016 dňa 1. decembra 2016. Rozpočet ako základný nástroj finančného riadenia mesta bol schválený v programovej štruktúre, pozostávajúcej z 15-tich programov rozdelených do jednotlivých podprogramov, v ktorých boli alokované všetky výdavky mesta. V priebehu roka primátor mesta vykonal 89 rozpočtových opatrení a schválil 20 povolení na prekročenie rozpočtu, pri ktorých sa nezmenila výška schváleného rozpočtu.

Celkové príjmy mesta dosiahli za rok 2016 sumu 16 035 840 Eur. Naplnenie príjmov v porovnaní s rozpočtom nebolo dosiahnuté. Ich plnenie predstavovalo 99,80% z rozpočtovaných. Z toho boli bežné daňové príjmy 14 015 751 Eur, bežné nedaňové príjmy 5 515 654 Eur, bežné príjmy – granty a transfery 3 786 525 Eur, kapitálové príjmy boli dosiahnuté v sume 1 260 086 Eur, príjmové finančné operácie dosiahli sumu 760 003 Eur. Medzi najdôležitejšie rozpočtové organizácie mesta patrili školy a školské zariadenia. Tvorili ich MŠ, ZŠ, ZUŠ a CVČ (do rozpočtu bol zahrnutý aj SŠÚ). Príjmy týchto rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou patrili do programu školstvo a členili sa na bežné príjmy, ktoré dosiahli 6 411 153 Eur, kapitálové príjmy 498 000 Eur. Ich vlastné príjmy boli dosiahnuté vo výške 348 827 Eur. Celkové výdavky mesta dosiahli za rok 2016 sumu 15 282 510 Eur, čo predstavovalo ich 96,56 percentné čerpanie oproti rozpočtu. Z toho boli bežné výdavky 12 875 161 Eur, kapitálové výdavky 1 207 903 Eur a výdavkové finančné operácie 1 199 446 Eur. Bežné výdavky školských rozpočtových organizácií predstavovali 6 411 153 Eur a kapitálové výdavky týchto organizácií boli v sume 498 000 Eur. Hospodárenie mesta podľa ustanovenia o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy skončilo s prebytkom 753 330 Eur. Príjmové finančné operácie boli naplnené v celkovej výške 760 003 Eur, čo bolo 100,00% plnenie rozpočtu. Ich celú sumu tvoril zostatok prostriedkov

z roku 2015. Z tejto sumy boli účelovo viazané finančné prostriedky nedočerpané v roku 2015 vo výške 377 715 Eur. Tieto finančné prostriedky boli v roku 2016 použité na konkrétne účely (dopravné žiakom, mzdu asistenta učiteľa, starostlivosť o nesvojprávnou osobu, výstavbu multifunkčného ihriska ZŠ J. C. Hronského, rekonštrukciu strechy ZŠ J. Hollého, vrátku finančného príspevku na sociálnu starostlivosť, prevádzku domova dôchodcov). Zostatok finančných prostriedkov vo výške 382 288 Eur bol zdrojom rezervného fondu mesta a použil sa v súlade so schváleným uznesením č. 6/2016 pri schvaľovaní záverečného účtu mesta za rok 2015 na úhradu istín z prijatých investičných úverov (v sume 260 000 Eur) a na rekonštrukciu mestských komunikácií (v sume 122 288 Eur).

Mesto Šaľa je zriaďovateľom príspevkovej organizácie - OSS. Z účtovnej závierky ku dňu 31. 12. 2016 vyplýva, že hospodárenie organizácie za rok 2016 skončilo so ziskom vo výške 4 781 Eur, pričom jej výnosy predstavovali 943 286 Eur a na svoju prevádzku vynaložila náklady v sume 938 504 Eur.

Dane a poplatky

V daňovej oblasti sa mesto v roku 2016 riadilo ustanoveniami vydanými vo VZN č. 9/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Šaľa v znení VZN č. 8/2015.

Na území mesta Šaľa boli ustanovené nasledovné druhy miestnych daní a poplatkov: daň z nehnuteľností, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za psa a poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len poplatok).

Daň z nehnuteľností

Daň z nehnuteľností mala tri zložky – daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov. Daň zo stavebných pozemkov mala sadzbu 0,55 percent z výmery pozemku, pri záhradách, zastavaných plochách a nádvoriach, ale rovnako aj pri ostatných plochách bola sadzba 0,80 percent. Orná pôda, ako aj lesné pozemky, na ktorých boli hospodárske lesy, rybníky s chovom

rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy mali zhodnú sadzbu 0,27 percent. Aj pre rok 2016 bolo schválené oslobodenie pre pozemky, na ktorých boli cintoríny, urnové háje, elektrické stožiare, telefónne stĺpy, nadzemné časti plynovodu, močiare, vetrolamy a pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. 25 % zníženie z daňovej povinnosti prislúchalo na pozemky postihnuté ekologickými katastrofami a nadmerným imisným zaťažením, 50 % z daňovej povinnosti na pozemky, ktorých vlastními boli fyzické osoby v hmotnej núdzi alebo fyzické osoby staršie ako 70 rokov a slúžili na ich osobnú potrebu.

Pri dani zo stavieb sa suma odvodzovala od zastavanej plochy, pričom za každý meter štvorcový stavby určenej na bývanie a drobnej stavby majúcej doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu, sa platilo 0,266 Eur. Sadzba za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu mala výšku 0,244 Eur. Ročná upravená sadzba za stavby rekreačných a záhradkárskych chat a domčekov na individuálnu rekreáciu bola 0,458 Eur za meter štvorcový. Ročná upravená sadzba za samostatne stojace garáže a samostatné stavby hromadných garáží a stavby určené alebo používané na tieto účely postavené mimo bytových domov bola 0,764 Eur za meter štvorcový. Sadzba 1,743 Eur za meter štvorcový sa týkala priemyselných stavieb, stavieb slúžiacich energetike, stavieb slúžiacich stavebníctvu, stavieb využívaných na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu. Sadzba stavieb používaných na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a zárobkovou činnosťou bola vo výške 2,44 Eur. Ostatné stavby, neuvedené vyššie, mali sadzbu 0,877 Eur za štvorcový meter. Pre viacpodlažné všetky druhy stavieb bol určený príplatok za podlažie vo výške 0,06 Eur, za každé ďalšie podlažie, okrem prvého nadzemného podlažia.

Ročná sadzba dane z bytov na území mesta Šaľa sa vypočítavala za každý aj začatý meter štvorcový podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v bytovom dome. Za byty sa platilo 0,266 Eur. Za nebytové priestory

slúžiace ako garáž sa platilo 0,764 Eur a za nebytový priestor určený na podnikanie a inú zárobkovú činnosť 1,145 Eur za meter štvorcový plochy nebytového priestoru. Taktiež aj v roku 2016 mesto Šaľa poskytlo oslobodenie od dane zo stavieb a od dane z bytov na stavby a byty slúžiace školám a školským zariadeniam, stavby užívané na účely sociálnej pomoci a kultúrne zariadenia typu múzeá, galérie, knižnice, divadlá, kiná, amfiteátre a výstavné siene. Zníženie dane o 50 % bolo na stavby, ktorých využitie bolo obmedzené z dôvodu rozsiahlej rekonštrukcie, ďalej na byty a garáže vo vlastníctve fyzických osôb v hmotnej núdzi, osôb starších ako 70 rokov a držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré slúžia na ich trvalé bývanie a využívanie.

Daň za užívanie verejného priestranstva

Úška bola stanovená za každý začatý meter štvorcový a deň, rozdelená do troch rôznych kategórií podľa lokality využitia verejného priestranstva. Verejnosti prístupné pozemky na účely určenia sadzby dane za užívanie verejného priestranstva sa delili do týchto kategórií: I. kategória bolo centrum mesta s Námestím svätej Trojice a prilahlé ulice Hlavná, Petra Pázmaňa, Nešporova, SNP, Budovateľská, Ulčanská, Štúrova, Nemocničná, Dolná a Kráľovská. Do II. kategórie patrila mestská časť Veča s ulicami Nitrianskou, Fraňa Kráľa, Hollého, Lúčnou, Cintorínskou, gen. L. Svobodu a celým Pribinovým námestím. III. kategóriu tvorili všetky ostatné ulice v meste a v jeho mestských častiach Kilič a Hetmėň. Najvyššia sadzba bola stanovená v kategórii najbližšie k centru mesta a predstavovala 0,30 Eur za meter štvorcový a deň. Postupne so zväčšujúcou sa vzdialenosťou od centra sa sadzba znižovala na 0,25 Eur v druhej kategórii a na 0,20 Eur v tretej kategórii. Za vyhradenie priestoru z verejného priestranstva ako parkoviska pre motorové vozidlo bola sadzba dane 0,0636 Eur, pre nákladné motorové vozidlo a autobus to bolo 0,0605 Eur. Rovnaká sadzba 0,30 Eur bola stanovená aj za rozkopávky verejnej zelene a chodníkov. Daň sa neplatila za kultúrnu a športovú akciu usporiadanú na verejnom priestranstve bez vstupného alebo akciu, ktorej celý výťažok bol určený na charitatívne

a verejnoprospešné účely. Aj táto daň bola znížená o 50% pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Daň z ubytovania

Daň sa platila z ubytovania v lehote do 30 dní od začatia poskytovania ubytovania v ubytovacom zariadení na území mesta. Sadzba bola 0,60 Eur za osobu na jedno prenocovanie.

Daň za psa

Daň sa platila za psa staršieho ako šesť mesiacov. Sadzba za psa chovaného v rodinnom dome bola 6,- Eur za rok, za psa v bytovom dome 30,- Eur za rok a za psa držaného za účelom stráženia v objekte podnikateľského subjektu 6,- Eur za rok. Pre obyvateľov, žijúcich v mestských častiach Kilič a Hetméň, bola daň znížená o polovicu na 3,- Eur za rok. Znížená bola daň za psa aj pre fyzické osoby staršie ako 62 rokov v domoch činžového typu o 10,- Eur. Oslobodení od dane za psa boli držitelia preukazu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Sadzba poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bola v roku 2016 stanovená pre fyzické osoby vo výške 0,0754 Eur za jednu osobu a jeden kalendárny deň. Za množstvový zber v meste pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby malo mesto stanovenú sadzbu vo výške 0,0096 Eur za jeden liter vyprodukovaného komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu. Pre poplatníka za množstvový zber drobného stavebného odpadu bola určená sadzba vo výške 0,015 Eur za jeden kilogram tohto odpadu. Na zníženie o 50 % mal poplatník nárok, ak sa viac ako 90 dní nezdržoval na území mesta, a to z pracovných alebo študijných dôvodov a na zníženie o 80 % , ak bol z tých dôvodov v zahraničí. Rovnaké zníženie bolo možné z dôvodu prechodného pobytu občana v inej obci, pričom podmienkou na zníženie poplatku bolo predloženie dokladu o jeho zaplatení a dokladu o prechodnom pobyte v inej obci. Mesto znížilo poplatok o 50% osobe v hmotnej

núdzi a tiež osobe staršej ako 62 rokov o 30 % z poplatku. Možné bolo aj 100%-né odpustenie poplatku v prípade predloženia dokladu o celoročnom pobyte alebo práci v zahraničí.

Nezamestnanosť

Od konca roka 2008 mal vývoj evidovanej miery nezamestnanosti v okrese Šaľa rastúci trend. Tento stav bol zapríčinený najmä znížením počtu pracovných miest a poklesom tvorby nových pracovných miest, pričom zamestnávatelia mali skôr tendenciu udržiavať existujúci stav zamestnancov, ako vytvárať nové pracovné miesta. Miera evidovanej nezamestnanosti bola v období rokov 2008 - 2016 najvyššia v roku 2013, kedy dosiahla až 12,52 %. Najväčší podiel tvorili pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a pracovníci v službách a obchode. Oproti tomu, v priebehu roka 2016, miera evidovanej nezamestnanosti už značne poklesla. V rámci okresu Šaľa bola na začiatku roka 2016 evidovaná nezamestnanosť vo výške 7,89 % a postupne s pribúdajúcimi mesiacmi klesala. Najnižšiu úroveň dosahovala už tradične v mesiaci december, a to 5,36 %.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Organizácia sociálnej starostlivosti Šaľa (OSS)

Uznikla v roku 1991 ako príspevková organizácia mesta, ktorej jediným zriaďovateľom bolo mesto Šaľa. Každodenne plnila svoje základné poslanie, ktorým bolo prostredníctvom účelových zariadení poskytovať sociálne služby obyvateľom mesta v oblasti pomoci rodinám s deťmi, zdravotne ťažko postihnutým a seniorom, občanom, ktorí potrebujú osobitnú pomoc i spoločensky neprispôsobivým občanom. Tento predmet činnosti jej zriaďovateľ vymedzil v zriaďovacej listine.

Organizácia prešla od svojho vzniku výraznými zmenami ovplyvnenými transformáciou sociálnej sféry spoločnosti, legislatívnymi procesmi, ale najmä snahou vybudovať v meste takú sieť sociálnych služieb, ktorá by dokázala uspokojiť čo najširšiu potrebu jeho obyvateľov. Hospodársky výsledok OSS za rok 2016 preukázal, že ku dňu 31. decembra boli výnosy organizácie v sume 943 286 Eur, na svoju prevádzku vynaložila náklady 938 504 Eur a hospodárenie skončila so ziskom vo výške 4 781 Eur. Na jej výnosoch sa okrem mesta Šaľa s príspevkom zo svojho rozpočtu vo výške 382 390 Eur podieľali aj MPSVaR SR dotáciou vo výške 131 040 Eur. Poskytovanie sociálnych služieb vo svojich zariadeniach vykonávala OSS celoročne. Patrili k nim 4 **denné centrá** (predtým to boli kluby dôchodcov na Hornej a Kráľovskej ulici v Šali a jedno vo Veči) a Denné centrum pre zdravotne postihnutých občanov. Tieto centrá vytvárali podmienky pre záujmovú, kultúrnu a spoločenskú činnosť a pre udržiavanie fyzickej a psychickej aktivity seniorov a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. Poskytujú tiež kvalifikované sociálne poradenstvo. **Domov sociálnych služieb** poskytoval ambulantnou formou dennú starostlivosť deťom a dospelým, odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby. Zameriaval sa na udržanie a zvyšovanie kvality života príjemateľov, zvyšovanie ich samostatnosti a sebestačnosti a na spoločenskú integráciu. **Dom s opatrovateľskou službou** na ulici Vavra Šrobára v Šali a vo Veči na ulici Narcisovej poskytovali centralizovane opatrovateľskú službu ľuďom, ktorí pre

svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebovali pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím.

Dňa 30. júna 2016 bola ukončená prevádzka jedálne pri Zariadení pre seniorov na Nešporovej ulici. Od 31. októbra 2016 bolo tiež ukončené prevádzkovanie útulku na Jazernej ulici a Strediska osobnej hygieny na Partizánskej ulici. Práve na Partizánskej ulici v Šali (aj proti vôli niektorých tam bývajúcich obyvateľov) bolo od 1. novembra 2016 zriadené **Krízové centrum** so sociálnymi službami s kapacitou 10 a od polovice novembra tiež aj nocľaháreň s kapacitou 17 miest. OSS zabezpečovala služby v útulku ľuďom bez prístrešia, ktorí boli odkázaní na azylovú formu bývania. Centralizovali sa sem sociálne služby krízovej intervencie na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby v útulku, nocľahárni a nízkoprahovom dennom centre. Poskytovalo sa tu ľuďom v krízovej sociálnej situácii základné a špecializované sociálne poradenstvo, utvárali podmienky na výdaj stravy, šatstva a obuvi, ale aj vykonanie nevyhnutnej osobnej hygieny pre občanov bez prístrešia. V zariadení pre seniorov sa celoročne zabezpečovala nevyhnutná komplexná starostlivosť, spočívajúca v poskytovaní stravovania, bývania a zaopatrenia prijímateľom, ktorí dovršili dôchodkový vek a boli odkázaní na pomoc inej osoby a poskytovanie starostlivosti v zariadení potrebovali z iných vážnych dôvodov.

OSS zabezpečovala aj prevádzku **Detských jasiel**, ktoré patrili v našom meste k zariadeniam sociálnej starostlivosti pre deti do troch rokov ich veku. Poskytovali dennú starostlivosť deťom starším ako 6 mesiacov a tiež krátkodobú opatrovateľskú službu pre deti do 4 rokov, o ktoré sa rodičia z rôznych príčin nemohli krátkodobo postarať v pracovných dňoch v prevádzkovom čase jasiel.

OSS sa pri hľadaní zdrojov zapájala do rôznych projektov na podporu realizácie sociálnych služieb v našom meste. Takto boli realizované projekty na vykonávanie terénnej sociálnej práce v našom meste na základe účasti v národnom projekte realizovanom Implementačnou agentúrou MPSVaR SR. Vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho

rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje mesto získalo dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb v útulku a na nákup 10 ks postelí a matracov, kovových skríň, stoličiek a jedného televízora.

Táto najdôležitejšia sociálna ustanovizeň mesta si začiatkom roka 2016 pripomenula svoje významné 25. jubileum. V estrádnej sále Domu kultúry v Šali sa zišlo 26. januára takmer 200 hostí - predstavitelia samosprávy i verejnej správy, bývalí zamestnanci OSS a ďalší hostia spoločne so súčasnými zamestnancami organizácie. Slová uznania nechýbali v príhovore primátora mesta Jozefa Belického: „Toto nie je večer, kedy oslávime 25 rokov organizácie, to by bolo príliš anonymné. Nie organizácia, ale Vy, ktorí v nej pracujete, to Vaše ruky a Vaša práca prinášajú ľuďom každý deň zlepšenie. Vy im poskytujete pochopenie, pohladenie, jedlo či opateru. Bezpochyby sa to nedá robiť za peniaze, treba na to mať srdce, treba v tom cítiť poslanie. Skláňam sa pred Vašou prácou ...“ V tomto duchu odovzdal ďakovný list za obetavú a spoľahlivú prácu v OSS počas jej 25-ročnej existencie nasledovným deviatim ženám a jednému mužovi: Máriu Gerneriovej, opatrovatelke v domove s opatrovateľskou službou v Šali aj vo Veči, Gabriele Kochláňovej, detskej sestre a vedúcej detských jasíel, Helene Markovej, upratovačke a opatrovatelke v terénnej opatrovateľskej službe, Alene Svatoňovej, pestúnke v detských jasliach, Mgr. Vlaste Vargovej, odbornej referentke soc. služieb a vedúcej nocľahárne, Zuzane Vinczeovej, sestre v detských jasliach, Lade Vyhnálikovej, sestre v detských jasliach, vedúcej zariadenia pre seniorov, práce v detských jasliach, Olge Sýkorovej, odbornej referentke vnútornej prevádzky, pokladníčke, odbornej referentke personalistiky, Zlatici Hučkovej, pomocnej kuchárke, opatrovatelke v Domove sociálnych služieb (DSS), ako aj Dr. Ľuborovi Gállovi, riaditeľovi OSS mesta Šala. Slávnosť sa začala premietaním videoprezentácie, ktorá predstavila dôležité míľniky v živote OSS – vďaka historickým fotkám a záberom ožili spomienky na založenie domova dôchodcov či zriadenie klubu pre zdravotne postihnutých občanov. Program pokračoval vystúpením folklórnych súborov Šalan a Šalanček, spevom Viliama Németha a neskôr vystúpením Kristíny Molnárovej–Stresnyákovvej. O dobrú náladu sa do neskorých večerných hodín starala hudobná skupina Top.

Domov dôchodcov Šaľa (DD)

Domov dôchodcov bol zriadený ako rozpočtová organizácia mesta Šaľa za účelom poskytovania sociálnych služieb pre občanov mesta Šaľa, ako aj pre občanov iných miest a obcí. Zariadenie poskytovalo sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku na vysokej úrovni opatrovateľskej a sociálnej starostlivosti. Celková kapacita zariadenia bola plánovaná na 75 miest v Zariadení pre seniorov (ZPS) a 5 miest v Zariadení opatrovateľskej služby (ZOS). Mestu sa výstavbu DD podarilo dokončiť po takmer štyroch rokoch. Zdržali ju rôzne komplikácie, dokonca ju na istý čas pozastavili. Pôvodné investičné náklady na výstavbu zariadenia boli podľa projektu vyčíslené na 2,4 milióna Eur. Z tejto sumy tvorili fondy EÚ 85 %, 10 % bolo financovaných zo štátneho rozpočtu SR a 5 % predstavovalo spolufinancovanie mesta. Celkové náklady na projekt sa napokon vyšplhali na približne 3 milióny Eur. Napokon ale táto dôležitá investícia od konca roka 2016 už slúžila verejnosti. Prvou riaditeľkou zariadenia DD sa stala Janka Hušvétyová.

Dňa 12. decembra sa konalo slávnostné otvorenie. Na prestrihnutie pásky nového DD na Nešporovej ulici v Šali prijali pozvanie aj minister práce Ján Richter a poslanec NR SR Tibor Glenda. Gratulovať prišiel aj predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku Ján Lipiansky. Prítomní boli poslanci MsZ, ktorí tiež rozhodovali o dokončení stavby a aj niektorí dodávatelia. „Táto investícia je pre mesto významná nielen preto, že stelesňuje obrovské financie, ale aj preto, lebo naplňa jedno zo základných poslání verejnej správy. Postarať sa o tých, ktorí sa o seba postarať nevedia alebo nemôžu, aby obyvatelia nášho mesta a regiónu nemuseli mať obavy z jesene života,“ zhodnotil primátor Jozef Belický vo svojom slávnostnom príhovore. Primátor sa poďakoval aj tým, ktorí pomohli pri realizácii, ľuďom, ktorí odviekli kus práce. "Chcem sa poďakovať všetkým našim zamestnancom, ktorí tu nechali skutočne aj slzy aj pot, aby dospeli k tomuto dňu ...", dodal. Poďakoval sa aj za dotáciu vo výške 288-tisíc, ktorú mesto Šaľa získalo na výjazdovom rokovaní Úlady SR v Nitre na jeseň minulého roka. Bez nej by mohlo mesto otvoriť

zariadenie až v januári 2017, dovtedy by hotové zariadenie zúvalo prázdnotou. „Slovensko starne. To ale nie je negatívum, práve naopak, žijeme dlhšie. Preto je nevyhnutné myslieť aj na tých, ktorí sa skôr narodili, aby sme im vytvorili dôstojnú jeseň života. Som veľmi vďačný všetkým, ktorí sa pričínili o realizáciu tohto zariadenia. Som rád, že aj vláda SR mohla napomôcť k jeho fungovaniu,“ povedal minister PS VaR SR Ján Richter.

Slovenský červený kríž (SČK)

Slovenský červený kríž aktívne pracoval pod vedením predsedníčky Územného spolku Slovenského Červeného kríža v Šali pani Veroniky Kružlicovej. Niekoľkokrát za rok organizoval bezplatné darovanie krvi, ale aktívne sa venoval aj deťom z MŠ, ku ktorým chodia pravidelne každý mesiac vysvetliť niečo o prvej pomoci a o potrebe darčovstva krvi pre život. Pravidelným darcom krvi bol aj primátor Šale Jozef Belický. „Som pyšným členom tohto spolku, lebo podieľať sa na plnení takých pekných cieľov je vždy príjemné. Robíme aj primátorskú kvapku krvi a primátor má ísť príkladom. Červený kríž motivuje mladých ľudí, aby sa naučili podávať prvú pomoc ...“ boli jeho slová na slávnostnom koncerte pri odovzdávaní Zlatej Janskej plakety za bezplatné darčovstvo krvi, ktoré mesto organizovalo tak, ako každý rok, aj v roku 2016.

Zdravotné strediská

Mesto Šala malo po zrušení nemocnice vytvorené zariadenia s ambulantnou zdravotnou starostlivosťou na viacerých miestach. Najväčšie zdravotné stredisko sídlilo v bývalej Nemocnici s poliklinikou na Nemocničnej ulici v Šali. Stredisko poskytovalo ambulantnú lekársku starostlivosť v odboroch: pediatria, stomatológia, interná medicína, všeobecné lekárstvo pre dospelých, gynekológia, chirurgia, kardiológia, rehabilitácia a masérské služby, dentálna hygiena a geriatria. V zdravotnom stredisku, ktoré sídlilo tiež na Nemocničnej ulici, ale bolo známe pod názvom „Modrá lekáreň“, boli kožná ambulancia, gynekológia a pľúcna ambulancia. Ďalšie zdravotné stredisko bolo na pešej zóne v centre mesta. Poskytovalo ambulantnú lekársku starostlivosť v odboroch:

1640

všeobecné lekárstvo pre dospelých, psychiatria, gynekológia, interná medicína a chirurgia. Novovytvorené zdravotné stredisko sídlilo na Kúpeľnej ulici a poskytovalo zdravotnú starostlivosť v dvoch ambulanciách pre deti a dospelých a bola tu zriadená aj detská pohotovosť. Predovšetkým pre obyvateľov mestskej časti boli vo Veči zriadené dve zdravotné strediská. Jedno na Nitrianskej ulici a druhé v priestoroch Centra občianskej vybavenosti (COV) na ulici Hollého. Ďalšie veľké zariadenie, ktoré poskytovalo kompletnú ambulantnú a rehabilitačnú starostlivosť nielen pre zamestnancov Duslo a.s., ale aj pre obyvateľov Šale a okolia, sa nachádzalo v Poliklinike pri Dusle a.s.

2016

5. Školstvo a vzdelávanie

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa výchovu a vzdelávanie detí za rok 2016 v meste poskytovali detské jasle, materské, základné školy a školské zariadenia, ale i stredné školy.

Mesto Šaľa malo vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 6 základných škôl (ZŠ). Tri boli samostatné a tri základné školy s materskou školou (z toho jedna s vyučovacím jazykom maďarským – ÚJM). Ďalej 9 materských škôl, pričom šesť samostatných materských škôl (MŠ) a tri pri ZŠ, základnú umeleckú školu (ZUŠ) a voľnočasové aktivity v meste zabezpečovalo centrum voľného času pre deti a mládež (CÚČ). Prepožičaný čestný názov podľa významných slovenských dejateľov majú okrem ZŠ s MŠ na Bernolákovej ulici všetky základné školy. Na každej zo ZŠ sa venovalo osobitné zameranie na niektorú z nasledovných oblastí: ZŠ s MŠ Bernoláková na telesnú a športovú výchovu, ZŠ Jána Hollého na telesnú a športovú výchovu, ZŠ s MŠ Jozefa Murgaša na prírodovedné predmety a regionálnu výchovu, ZŠ Jozefa Cígera Hronského na cudzie jazyky, informatiku a triedy s nadanými žiakmi, ZŠ Ľudovíta Štúra na cudzie jazyky, informatiku a techniku, ZŠ s MŠ Petra Pázmánya s ÚJM na prírodovedné predmety.

Šesť MŠ so samostatnou právnou subjektivitou malo sídlo na ulici Budovateľská, Družstevná, J. Hollého, 8. Mája, Okružná a P. J. Šafárika. Ďalšie dve MŠ pôsobili bez právnej subjektivity pri ZŠ J. Murgaša a ZŠ Bernolákovej. Jedna MŠ bola s elokovanými triedami na Družstevnej ulici a patrila k ZŠ P. Pázmánya s ÚJM.

S prepožičaným čestným názvom Gymnázium Juraja Fándlyho bolo aj jediné gymnázium v meste, ktoré bolo zriadené NSK. Ten bol zriaďovateľom aj dvoch stredných škôl na území mesta, a to Spojenej školy na ulici Nivy s tromi organizačnými zložkami:

- Stredná priemyselná škola elektrotechnická
- Obchodná akadémia
- Stredná odborná škola technická

Zriaďovateľom Strednej odbornej školy chovu koní a služieb v Šali bol takisto

NSK. Financovanie škôl bolo postavené na normatívnom princípe, školy boli financované podľa počtu žiakov.

Spoločný školský úrad (SŠÚ)

Na úseku školstva a vzdelávania v meste vykonával od júna 2004 nezastupiteľnú úlohu Spoločný školský úrad v Šali, ktorý bol vytvorený v záujme kvalitného a efektívneho zabezpečovania výkonu prenesených úloh štátnej správy v školstve. Na jeho zriadení sa dohodli primátor mesta Šala a 12 starostov obcí v okrese Šala. Patrili do neho mesto Šala a obce Diakovce, Dlhá nad Váhom, Hájske, Horná Kráľová, Kráľová nad Váhom, Močenok, Neded, Selice, Tešedíkovo, Trnovec nad Váhom, Vlčany a Žihárec. V roku 2016 pracovalo v SŠÚ päť zamestnankýň, z ktorých jeho vedúcou bola Ing. Erika Velazquezová. Dve zamestnankyne viedli štatistické prehľady z hľadiska organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, kontrolnej činnosti a odborno-poradenskej činnosti pre ZŠ so zameraním na organizáciu vzdelávacích podujatí, spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov. Túto agendu vykonávala Mgr. Mariana Takáčová a pre vyučovací jazyk maďarský Mgr. Andrea Rusznáková. V oblasti ekonomickej agendy pracovala Mgr. Klaudia Tóthová, ktorá zabezpečovala personálnu a mzdovú agendu, výkazníctvo, ako aj administratívne a ekonomické činnosti pri rozpočtovaní pre školy a školské zariadenia. Ekonomické činnosti so zameraním na účtovníctvo v oblasti originálnych kompetencií pre MŠ, rozboru hospodárenia a organizáciu ich podujatí vykonávala Mária Izsáková. Náplň práce SŠÚ určovala Smernica č. 7/2004 podľa zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Okrem zriaďovania a zrušovania škôl, podľa citovaného zákona, SŠÚ rozhodoval v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ školy. Taktiež kontroloval dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania s výnimkou kontroly Štátnej školskej inšpekcie, vydával organizačné pokyny pre riaditeľov škôl, poskytoval odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam. Širšou pôsobnosťou SŠÚ sa upevňovala nielen spolupráca obcí, ale zároveň jeho činnosť prinášala

aj zefektívnenie metodicko - poradenskej práce.

Deň učiteľov 2016 slávilo mesto Šaľa so SŠÚ a s okolitými obcami v marci 2016. Ani tento rok si nezabudlo pripomenúť odkaz veľikána J. A. Komenského o ľudskosti a obetavosti. Pedagógom z celého okresu vyslovil poďakovanie v slávnostnom príhovore dlhoročný pedagóg a poslanec MsZ v Šali, člen komisie školstva Július Morávek. Prácu pedagógov s deťmi prirovnal k myšlienkam z diela Malý princ od Antoine de Saint - Exupéryho. Učiteľom zaželal, aby vo svojom ušľachtilom poslaní stretli svojho malého princa s neošednými otázkami, hľadaním lásky. Pripomenul aj známy citát z diela: „Dobré vidíme iba srdcom. To hlavné je očiam neviditeľné.“ Primátor Šale Jozef Belický sa v príhovore taktiež poďakoval všetkým pedagógom za každodennú starostlivosť o detské charaktery. Škola je o deťoch a o tých, ktorí svet detí formujú, zdôraznil vo svojich slovách. Pedagógom sa poďakoval aj za to, že vychovávajú a vzdelávajú to najcennejšie, čo máme, naše deti, mnohokrát aj na úkor svojho voľného času. Ocenenie si prevzalo celkovo 52 pedagógov, z toho 27 zo Šale a 25 z obcí Tešedíkovo, Močenok, Hájske, Horná Kráľová, Trnovec nad Váhom, Diakovce, Žihárec, Ulčany a Neded.

Koncom školského roka, tak ako každoročne, SŠÚ spolu s orgánmi mesta zorganizovali slávnostné celookresné vyhodnotenie najúspešnejších žiakov. Uskutočnilo sa v kongresovej sále MsÚ za prítomnosti predstaviteľov mesta i starostov obcí. Za dosiahnuté výsledky v predmetových olympiádach a v postupových súťažiach na obvodnej, krajskej aj na celoslovenskej úrovni bolo ocenených 7 študentov zo stredných škôl, 54 žiakov a 8 športových družstiev zo základných a zo stredných škôl a 36 žiakov z obecných základných škôl z Ulčian, Tešedíkova, Hornej Kráľovej, ZŠ s VJM Diakoviec, Nededu a Žihárca.

Medzi významné spoločenské stretnutia SŠÚ v meste patrilo aj to, ktoré sa konalo pri príležitosti odchádzajúcich pedagogických a nepedagogických zamestnancov školstva do dôchodku s predstaviteľmi mesta. Uskutočnilo sa na konci školského roka 2016. Boli medzi nimi: Eva Pintérová z MŠ Družstevná, Eva Bartošovičová zo ZŠ s MŠ J. Murgaša, Olga Valčáková zo ZŠ J. Hollého, Daniela Boťanská z Gymnázia J. Fándlyho, Marta

Nagyová zo Spojenej školy, Katarína Tóthová zo ZŠ s MŠ J. Murgaša, Mária Beňovská zo ZŠ s MŠ J. Murgaša a Rozália Szabadosová zo ZŠ Ľ. Štúra. Rozlúčili sa so školou, kde dlhé roky pracovali, a to nielen na obdobie letných prázdnin. Veľké ďakujem im vyslovili člen komisie kultúry a poslanec MsZ Mgr. Július Morávek a vedúca SŠÚ Ing. Erika Velázquezová.

Dôležitým podujatím SŠÚ bolo zorganizovanie "Burzy stredných škôl". Žiaci predovšetkým 9. ročníkov základných škôl prišli so svojimi triednymi učiteľkami alebo výchovnými poradcami do DK v Šali, aby si pred svojím prvým veľkým rozhodnutím ujasnili, ktorá stredná škola je pre nich vhodná. Vyše 200 nahlásených žiakov zo Šale a okolitých obcí malo príležitosť čerpať zaujímavé informácie o možnostiach svojho budúceho štúdia. V priestoroch estrádnej sály DK Šaľa im boli k dispozícii profesori a študenti z 18-tich stredných škôl zo Šale, ale aj širokého okolia. Žiaci sa zaujímali o Gymnázium J. Fándlyho ako jedného z najlepších gymnázií v Nitrianskom kraji, ale aj o Spojenú školu Nivy 2 a Strednú odbornú školu Šaľa. Mnohí sa zastavili pri OA Sered' alebo ich príjemne prekvapila SOŠ vinársko-ovocinárska, ktorej zástupca prišiel až priamo zo známeho vinárskeho regiónu z Modry. Tí, v ktorých žije kus kreatívnej duše, sa zase zaujímali o súkromnú strednú umeleckú školu. Zaujímavá bola aj ponuka stredných škôl technického zamerania. Žiaci tak mali možnosť širokého výberu. Niektorí sa podľa vlastných slov už len utordili o svojom záujme, niektorí získali nové rozhľady a domov odchádzali plní nadšenia. Burzy sa zúčastnilo týchto 18 stredných škôl: Gymnázium J. Fándlyho Šaľa, Spojená škola Nivy 2 Šaľa, Stredná odborná škola Šaľa, Gymnázium J. Matusku Galanta, SOŠ technická Galanta, SOŠ obchodu a služieb Galanta, Obchodná akadémia Sered', SOŠ technická Dunajská Streda, SOŠ vinársko - ovocinárska Modra, Stredná priemyselná škola stavebná Nitra, SOŠ záhradnícka Piešťany, Odborné učilište internátne Mojmírovce, Stredná zdravotnícka škola Trnava, Stredná priemyselná škola stavebná Hurbanovo, Stredná odborná škola Nitra, Súkromná stredná umelecká škola Hodruša - Hámre, Spojená škola Ivanka pri Dunaji, Súkromná stredná odborná škola Sládkovičovo.

Materské školy

MŠ boli zriadené mestom Šaľa ako rozpočtové organizácie mesta s právnou subjektivitou, na čele ktorých bola riaditeľka. MŠ bez právnej subjektivity organizačne zabezpečovala zástupkyňa riaditeľa ZŠ, pri ktorej bola MŠ zriadená. Poradným orgánom riaditeľky MŠ bola pedagogická rada. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa realizovala v šiestich samostatných materských školách s právnou subjektivitou a v troch materských školách pri ZŠ. V meste sa okrem nich nachádzala aj jedna súkromná MŠ s názvom Detský svet Marie Montessori, ktorú navštevovalo 25 detí. Mestské MŠ s 36 triedami navštevovalo spolu 766 detí. V škôlkach pôsobilo 84 pedagogických zamestnancov. MŠ umožnili realizovať pedagogickú prax študentom pedagogických a sociálnych akadémií, ako aj vysokých škôl. Kapacita materských škôl bola postačujúca a všetky žiadosti o prijatie dieťaťa do MŠ boli vybavené kladne. V predchádzajúcom školskom roku navštevovalo materské školy 804 detí v 36 triedach, s priemerným počtom detí v triede 22,3. V novom školskom roku sa počet tried nemenil, takže klesol počet detí v triedach na priemer 21,14. Počet predškolákov bol 244. Vzrástol počet dvojročných detí na 99. V materských školách prebiehalo predprimárne vzdelávanie detí podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu. Činnosť vo všetkých MŠ bola veľmi pestrá, zapájali sa do rôznych programov a projektov. Štátna školská inšpekcia vysoko hodnotila výchovno-vzdelávací proces. Spoločnosť pre predškolskú výchovu pod vedením PaedDr. Gužíkovej bola organizátorom mnohých regionálnych, ale i celoslovenských aktivít. Všetky MŠ svoj edukačný proces spestrili rôznymi aktivitami a podujatiami a rodičia sa mohli o nich dozvedieť prostredníctvom webového sídla MŠ. Všetky MŠ úzko spolupracovali so zriaďovateľom, SŠÚ, ZŠ, ZUŠ, CVČ a ďalšími inštitúciami. Významná bola spolupráca s CPPPaP pri pedagogickej diagnostike detí, pri práci s deťmi s odkladom povinnej školskej dochádzky, pri zisťovaní školskej zrelosti u predškolákov, ako i spolupráca so špeciálnym pedagógom u detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVV). Všetky MŠ spolupracovali s logopédom, ktorý sa venoval deťom s poruchami reči, výslovnosti a komunikácie. Logopedickú starostlivosť pre deti s poruchami reči zabez-

pečovala školská logopedička Mgr. Soňa Hučková. Pedagogickí zamestnanci aj v tomto školskom roku navštívili s deťmi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším zariadenie pre seniorov NÁDEJ a Dom opatrovateľskej služby, kde deti vystúpili s krátkym programom a obdarovali prítomných vlastnoručne zhotovenými darčekom. MŠ boli otvorené pre zákonných zástupcov detí, ktorí sa zapájali do činností realizovaných v jednotlivých MŠ – účasťou v tvorivých dielnach zameraných na jesennú, vianočnú a veľkonočnú tvorbu výrobkov, pri pečení medovníkov, na brigádach či športových podujatiach, na vystúpeniach detí pri príležitosti Dňa matiek a Dňa otcov, na rozlúčke predškolákov s MŠ. Goal Academy realizovala v MŠ loptové hry pod vedením jej trénera Mgr. Adama Rusznáka. Predplavecký výcvik realizovali MŠ v spolupráci so spoločnosťou Aquasport. Každoročná bola aj spolupráca s Detskou farmou Humanita. Všetky MŠ plnili programy na podporu zdravia – Mliečny program, Ovocie a zelenina do škôl, Národný program prevencie obezity. Predsedníčka Spoločnosti pre predškolskú výchovu región Šaľa, Irena Vargová (riaditeľka MŠ Hollého) zabezpečovala zaujímavé akcie, napr. v priestoroch MŠ P. J. Šafárika to bol odborný - zážitkový workshop „Nájdí svoj rytmus a tancuj – Zima“, Deň Zeme v spolupráci so SŠÚ, Športovú olympiádu detí MŠ okresu Šaľa. Vedúca sekcie riadenia materských škôl Danko Molnárová (riaditeľka MŠ P. J. Šafárika) zorganizovala zasadnutie členiek sekcie okresu Šaľa, na ktorom si vymenili skúsenosti a odborné poznatky. Svoju činnosť MŠ prezentovali v médiách a na interných webových sídlach. Edukačný proces sa pedagogickí zamestnanci snažili deťom spestriť rôznorodými akciami, aktivitami či spoločnými podujatiami.

MŠ Bernoláková

Pôsobila pri ZŠ Bernoláková v Šali -Veči, ktorej riaditeľkou bola Mgr. Janka Tóthová a zástupkyňou riaditeľky pre MŠ bola Mgr. Katarína Zimmermann. Do MŠ v školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných v troch triedach celkom 45 detí. Z toho dvojročných 10 detí, integrovaných 2 a predškolákov bolo 11. Celkový počet zamestnancov školy bol 9, z nich bolo 7 pedagogických

a 2 nepedagogickí (kuchárka a prevádzkový zamestnanec). Filozofiou školy bola „otvorenosť a rovnosť pre všetkých“. V tomto zmysle pristupovali aj k organizovaniu jednotlivých akcií a projektov. V rámci celoslovenského projektu „Slovensko bez bariér“ získala Šaľa ocenenie, pretože naše mesto bolo jedinou samosprávou, ktorá zriadila triedu v materskej škole pre deti s autizmom, a to práve v priestoroch ZŠ s MŠ Bernolákova. Čestné uznanie si v Primaciálnom paláci v Bratislave prevzali jej riaditeľka Mgr. Janka Tóthová a prednostka MsÚ Ing. Jana Nitrayová. MŠ Bernolákova tiež organizovala aktivity ako Detská olympiáda, stanovačka na školskom dvore, hľadanie pokladu, školský výlet s rodičmi. V rámci realizácie projektov a programov bola MŠ účastná v projekte Strom života, Recyklohry, tiež realizovala program Filozofia pre deti s cieľom rozvíjať kritické myslenie detí a ich schopnosť uvažovať o živote, situáciách a veciach ich vlastným spôsobom.

MŠ Budovateľská

Riaditeľkou MŠ bola Eva Reháková a zástupkyňou Judita Žáčeková. Rada školy mala 7 členov, jej predsedníčkou bola Viera Kováčová. Do MŠ k školskému roku 2016/2017 bolo zapísaných v troch triedach celkom 73 detí. Z toho predškolákov bolo 22 detí. Celkový počet zamestnancov školy bol 12, z nich bolo 7 pedagogických a 5-ti nepedagogickí (kuchárky - 3 a prevádzkoví zamestnanci - 2).

Vo svojom výchovnom zameraní sa MŠ orientovala na zvýšenie ponuky pohybových aktivít. Ako prvá MŠ v Šali začala systematicky realizovať predplaveckú prípravu na plavárni Duslo, a.s. už v roku 1999. V tomto školskom roku absolvovalo plavecký výcvik 25 detí vo veku 4-6 rokov. V spolupráci so ZŠ J. C. Hronského využívali návštevu ich telocvične a školského dvora. 28 detí absolvovalo tanečný krúžok. Ďalšou oblasťou vzoru správneho zdravého životného štýlu boli okrem pohybových aktivít aj správne stravovacie návyky. Zamerali sa na zvýšenie konzumáciu surovej zeleniny a ovocia. Zapojili sa do projektov: „Školské ovocie a Školské mlieko“. Škola bola bohato vybavená nielen telovýchovným, ale aj zdravotným

a relaxačným náradím.

MŠ Družstevná

Riaditeľka MŠ bola PaedDr. Dagmar Mesárošová a zástupkyňou riaditeľky Mgr. Beata Gupková. Rada školy mala 7 členov a jej predsedníčkou bola Bc. Mária Šusterová. Metodickým orgánom školy bolo 14 členné metodické združenie pri MŠ, ktoré viedla Mgr. Božena Petrušková. V školskom roku 2016/2017 navštevovalo MŠ spolu 133 detí, z toho dvojročných 21 detí a 26 predškolákov.

Celkový počet zamestnancov MŠ bol k 30. júnu 23, z toho pedagogických zamestnancov bolo spolu 14 a tvorili ich: 1 riaditeľka, 12 učiteliek MŠ a 1 logopéd. Nepedagogickí zamestnanci boli 9 a tvorili ich: 1 vedúca ŠJ, 4 kuchárky a 4 prevádzkoví zamestnanci. V MŠ sa rodičia zaujímali o jej činnosť, zúčastňovali sa usporiadaných aktivít a akcií. Záujem rodičov sa odrazil i v spolupráci na jej materiálnom a finančnom zabezpečení. Pri príležitosti Dňa rodiny uskutočnili tradičnú Družkovú olympiádu – športový deň pre deti a rodičov spojený s grilovačkou. Školský rok ukončili slávnostnou rozlúčkou predškolákov s MŠ, na ktorej im boli odovzdané osvedčenia o predprimárnom vzdelávaní a knihy ako spomienky na materskú školu. MŠ zorganizovala aj posedenie pre starých rodičov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. V spolupráci s MsP realizovali interný projekt „Pomáhať a chrániť“, zameraný na oboznámenie detí s prácou MsP. Krúžok SALSATION® navštevovalo 10 dievčat z tried LIENKA a VČIELKA a viedla ho PaedDr. Dagmar Mesárošová, ktorá je certifikovaná inštruktorka tanečného fitness programu SALSATION®. Je to skupinové tanečné cvičenie, ktoré pretvára proky funkčného tréningu do novodobých tanečných pohybov. Tanečné choreografie vedúca krúžku prispôbovala pohybovej a výkonnostnej úrovni detí.

MŠ Hollého

Riaditeľkou MŠ bola Irena Vargová a jej zástupkyňou Renáta Prnová. Rada školy pozostávala z 9 členov, jej predsedom bol Miloš Rehák. Vedúcou metodického orgánu školy, metodického združenia pri MŠ Hollého bola

Mgr. Erika Hubináková. V rámci mesta bola najväčšou MŠ. Do MŠ v školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných v ôsmich triedach (pričom 2 triedy boli elokované na ZŠ Hollého) celkom 188 detí. Z toho dvojročných bolo 22 detí a predškolákov bolo 50. Celkový počet zamestnancov školy bol 29, z nich bolo 19 pedagogických a 10 nepedagogických zamestnancov (1 vedúca ŠJ, 4 kuchárky a 5 prevádzkových zamestnancov).

Pedagogický kolektív MŠ vypracoval inovovaný školský vzdelávací program „Svet okolo mňa“, v ktorom výkonové štandardy špecifikovali podľa vekových a individuálnych osobitostí detí v jednotlivých triedach. V spolupráci s rôznymi inštitúciami realizovali akcie na základe projektov, a to: Zdravá škola, Ľudové tradície, Environmentálna výchova v MŠ, Rozvoj literárnej gramotnosti detí predškolského veku, ale aj Projekt počítačovej gramotnosti.

MŠ pri ZŠ J. Murgaša

Táto MŠ bola súčasťou Základnej školy s materskou školou Jozefa Murgaša, ktorej riaditeľom bol PhDr. Rudolf Kuklovský a zástupkyňou riaditeľa pre MŠ bola Ingrid Swietiová. Metodický orgán školy viedla Mgr. Mária Betáková. Materská škola a základná škola aktívne viedli spoluprácu učiteliek 1. ročníka a učiteliek predškolskej triedy. V školskom roku 2016/2017 navštevovalo MŠ spolu 43 detí v troch triedach. Predškoláci sa zúčastnili návštevy ZŠ za účelom prehliadky priestorov školy a prostredníctvom otvorenej hodiny v 1. ročníku sa oboznámili s vyučovaním. V popoludňajších hodinách, na základe žiadosti o prijatie do záujmového útvaru alebo krúžku s informovaným súhlasom zákonných zástupcov, v MŠ realizovali krúžky anglického jazyka pod vedením Mgr. Gabriely Jankechovej a v spolupráci s OZ Goal Academy realizovali loptové hry pod vedením trénera Mgr. Adama Rusznáka. Súčasťou ich ŠUP bolo realizovanie rôznych projektov, ako napr. Polícia na stope, Frčka na ceste, Predplavecká príprava, Škola podporujúca zdravie alebo Sladkosti závislosťou. Posledný menovaný program uskutočňovali v spolupráci s detskou psychologičkou Mgr. Luciou Šmigurovou. Do programu boli zapojení aj rodičia detí, ktorí si uvedomovali, že sladkosti ako náhrada za pozornosť a lásku k dieťaťu, sú nevhodné. V rámci neho plnili aj ciele zo

stomatohygienu - každodenným umývaním zubov a prevenciou proti tvorbe zubného kazu. Oslavy menín a narodenín detí realizovali ovocím a nie sladkosťami. Do svojho programu zapojili rovnako tak, ako aj ostatné MŠ v meste, preventívno-bezpečnostnú prednášku MsP s predstavením práce kynológov a ukážkami poslušnosti psíkov.

MŠ Okružná

Riaditeľkou MŠ bola Mgr. Ľubica Hippová. Rada školy mala 7 členov a jej predsedníčkou bola Erika Polláková. Metodickým orgánom školy bolo 10 členné metodické združenie pri MŠ, ktoré viedla Mgr. Denisa Draškovičová. V školskom roku 2016/2017 navštevovalo MŠ spolu 90 detí v štyroch triedach, z toho dvojročné bolo 1 dieťa a 33 predškolákov. Celkový počet zamestnancov MŠ bol k 30. júnu 16, z toho pedagogických zamestnancov bolo spolu 10 a tvorili ich: 1 riaditeľka a 9 učiteliek MŠ. Nepedagogickí zamestnanci boli 6 a tvorili ich: 1 vedúca ŠJ, 3 kuchárky a 2 prevádzkoví zamestnanci. MŠ mala bohaté aktivity s častými prezentáciami školy na verejnosti. Pokračovali vo vydávaní školského časopisu „OSKAR“, na školskom dvore zorganizovali šarkaniádu, navštívili domov sociálnych služieb a ich klientov, v rámci mesiaca úcty k starším pripravili krátky program, organizovali Strašidiskotéku, jesenné tvorivé dielne pre rodičov s deťmi pod názvom Plody jesene, realizovali aktivity zamerané na prezentáciu významu zeleniny a ovocia pre zdravie človeka pri príležitosti Svetového dňa výživy a zorganizovali Zimné tvorivé dielne v IV. triede. Čaro vianočných sviatkov si umocnili vianočnou besiedkou všetkých tried. Na rozširovanie pohybových aktivít detí zrealizovali Detskú olympiádu.

MŠ 8. mája

MŠ mala samostatnú právnu subjektivitu a jej riaditeľkou bola Beata Sobotová. V marci 2016 bola zvolená nová 7 - členná rada školy, ktorej predsedníčkou sa stala Mgr. Ružena Hanuszová. Metodické združenie pri MŠ 8. mája malo 10 členov s vedúcou Ingrid Filovou. Štvortriednu MŠ navštevovalo spolu 87 detí, z toho bolo 12 detí dvojročných a 22 v predškolskom

veku. Na ich výchovno-vyučovacom procese sa podieľalo celkom 17 zamestnancov, z toho 10 pedagogických (okrem riaditeľky MŠ ešte 9 učiteliek) a 7 nepedagogických zamestnancov (vedúca ŠJ, 3 kuchárky a 3 prevádzkoví zamestnanci). Každoročne sa detičky zúčastňovali Školy v prírode, a tak tomu bolo aj v tomto roku, keď ju navštívilo 20 detí predškolského veku a 3 pedagógovia. Bolo to v Penzióne u Mlynárky v Dudinciach s animačným programom. Poslaním školy bola snaha dopĺňať rodinnú výchovu. Rodičia sa zaujímali o jej činnosť, zúčastňovali sa aktivít a akcií usporiadaných MŠ. Zapájala sa do podujatí organizovaných CÚČ. Pre organizované výstavy a charitatívne akcie poskytovala výtvarné práce detí MŠ. Na základe projektu „Integrovaného systému organizovania pravidelnej záujmovej činnosti detí a mládeže“ sa vytvárali podmienky pre deti a rodičov prostredníctvom krúžkovej činnosti. V rámci pohybových a relaxačných cvičení detí pracoval futbalový krúžok a v popoludňajších hodinách pod vedením Mgr. Gabriely Jankechovej aj krúžok šikovných rúk – Origami. Pri pedagogickom diagnostikovaní detí, na posúdení školskej spôsobilosti detí a zabezpečení prednášky pre rodičov o pripravenosti detí na vstup do základnej školy spolupracovali s CPPP a P. S deťmi, ktoré majú poruchy reči, výslovnosti a komunikácie pravidelne pracovala logopedička. Uskutočnili sa vzájomné návštevy detí v MŠ a ZŠ Ľ. Štúra najmä pre deti predškolského veku. MŠ spolupracovala so ZUŠ, a to nielen za účelom výberu talentovaných a nadaných detí do ZUŠ, ale aj formovania estetického cítenia detí ich účasťou na výstavách prác v ZUŠ. V marci, v Mesiaci knihy, boli deti na návšteve knižnice, kde sa oboznámili s oddelením detskej literatúry. V tomto školskom roku interné krúžky MŠ neorganizovala, nakoľko jazyk anglický a informačno – komunikačné technológie boli integrovanou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti. Škola realizovala viaceré programy z projektov v rámci svojho ŠVP. Pre utváranie základov zdravého životného štýlu vytvorili Preventívno-výchovný program ÚVZ v SR „Adamko hravo - zdravo“, ďalej Osvetový program DENTAL ALARM, ale pre deti realizovali aj preventívne vyšetrenie zraku. V roku 2016 sa MŠ zapojila do celonárodnej súťažnej kampane Do práce na bicykli. Realizovali aj projekt Národný program prevencie obezity, pokračovali v projekte

Školský mliečny program, Európsky program podpory konzumácie ovocia a zeleniny, Svetový deň srdca s Danielom Hevierom v rozprávkovom príbehu „Srdiečko moje“. V rámci realizácie projektu BUI sa škola prihlásila do projektu pre škôlky, vďaka ktorému sa snažili poukázať na dôležitosť hygieny. Uvedomelý a pozitívny vzťah k prírode a životnému prostrediu rozvíjali u detí vďaka aktivitám ako: Svetový deň zeme, Svetový deň životného prostredia a Svetový deň vody.

MŠ P. J. Šafárika

Riaditeľka MŠ bola Danka Molnárová. Rada školy mala 7 členov a jej predsedníčkou bola Andrea Vlasáková. Metodické združenie školy, ktoré plnilo funkciu poradného a iniciatívneho orgánu riaditeľky MŠ, viedla Mgr. Tímea Kukanová. Jeho členmi boli všetci učitelia MŠ. V školskom roku 2016/2017 navštevovalo MŠ spolu 89 detí v štyroch triedach, z toho dvojročných 13 detí a 36 predškôľakov. Celkový počet zamestnancov MŠ bol k 30. júnu 16, z toho pedagogických zamestnancov bolo spolu 9 a tvorili ich 1 riaditeľka a 8 učiteliek MŠ. Nepedagogických zamestnancov bolo 7 a tvorili ich 1 vedúca ŠJ, 3 kuchárky a 4 prevádzkoví zamestnanci. MŠ organizovala osvedčené aktivity pre deti a rodičov, ktorými spestrili a obohatili život detí v materskej škole. Ich snahou bolo pracovať podľa Školského vzdelávacieho programu „Hra je naša kamarátka“. Prostredníctvom vychádzok do blízkeho okolia spoznávali deti svoje mesto, fungovanie a význam verejných inštitúcií a služieb ako mestský úrad, polícia, pošta, lekárska ambulancia, dom ľudového bývania, na základe čoho dokázali opísať známe trasy podľa orientačných bodov. Pri opise krajiny sa naučili používať pojmy les, pole, lúka, rieka, potok, jazero, vytvárali takmer bez pomoci učiteliek pojmové mapy na danú tému. Pozornosť venovali poznávaniu pravidiel cestnej premávky, bezpečnému spôsobu pohybu po chodníku, obozretnosti na ceste, správaní sa v hromadnej doprave. Tiež vytvárali ŠUP na základe pripravených projektov, ako bol napr. DRUHÝ KROK, čo bol preventívny program proti násiliu. Jeho cieľom bolo podporiť celoživotnú snahu stať sa psychicky vyrovnanými, zodpovednými a produktívnymi členmi spoločnosti. Lekcia

Nácvik empatie tvorila základ výučby a od nej sa odvíjala výučba ďalších častí. V rámci regulovania emócií sa deti zaoberali najmä emóciou hnevu a oboznamovali sa s jednoduchým postupom riešenia problémov a zároveň získavali zručnosti potrebné na vytvorenie a udržanie si priateľstva. Výučba lekcií prebiehala každý týždeň v rovnakom čase. Základy etického správania sa, ako je pozdrav, prosba, poďakovanie, boli rozvíjané v podoblasti Základy etiky. V oblasti rozvíjania digitálnej gramotnosti vo všetkých triedach využívali dostupné digitálne technológie. Najmenšie deti odvážne pracovali s myšou, získavali elementárne poznatky o PC (zapnúť, vypnúť, držať myšku). V MŠ sa venovali aj doplnkovým aktivitám zameraným na uplatňovanie zdravého životného štýlu. Išlo najmä o projekty Veselé zúbky, Školské ovocie, Hravé - Zdravé. Detičky z MŠ sa zúčastňovali na výtvarných súťažiach, ako boli: ŽITNOOSTROVSKÉ PASTELKY, VESMÍR OČAMI DETÍ, VEČIANSKA PALETA, BUDIMÍRSKE STUDNIČKY, MARŤANKOVIA, DÚHOVÝ KOLOTOČ a podobne. Pri príležitosti sviatku matiek v najstaršej triede usporiadali pre rodičov VERNISÁŽ OBRAZOV. Uskutočňovali aj poznávacie vychádzky s cieľom posilňovania kladného vzťahu k blízkemu okoliu. V rámci projektu Človek súčasť prírody, v akcii pod názvom „V teniskách po brehu rieky Váh“, si deti preverili svoju pohybovú zdatnosť v mierne členitom teréne. MŠ zorganizovala Deň s knižnou vílou Celestínkou ako aktivitu k Medzinárodnému dňu knižníc a rozprávkové dopoludnie v rámci Týždňa detskej radosti. Organizovali exkurzie do neďalekej pekárne, veterinárnej ambulancie a mestskej knižnice.

MŠ pri ZŠ s UJM P. Pázmánya

Materská škola Petra Pázmaya mala vyučovací jazyk maďarský, patrila k ZŠ na ulici P. Pázmaňa. Adresa MŠ bola v elokovanom pracovisku na Družstevnej ulici v Šali. Riaditeľkou ZŠ s MŠ bola Mgr. Katarína Dohányosová a zástupkyňou riaditeľky pre MŠ bola Andrea Mészárosová. Celkový počet zamestnancov MŠ bol 3, z toho pedagogickí zamestnanci boli 2 a tvorili ich 1 riaditeľka a 1 učiteľka MŠ. Nepedagogickým zamestnancom bol 1 prevádzkový zamestnanec MŠ. Materská škola bola jednotriedna

s počtom 20 detí a poskytovala celodennú starostlivosť deťom od 3 do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V roku 2016 navštevovalo MŠ aj 1 dvojročné dieťa a súčasne mala táto trieda aj 5 predškolákov. MŠ poskytovala aj možnosť poldenného pobytu po dohode so zákonnými zástupcami detí. Hlavnou formou predškolskej výchovy bola hra. Rodičia sa zaujímali o činnosti v MŠ, zúčastňovali sa na aktivitách a akciách ňou organizovaných. Boli nimi najmä fašiangové popoludnie, Deň matiek, výlet do ZOO v Bratislave, rozlúčka s predškolákmi. Záujem rodičov sa odrazil aj v oblasti materiálno- finančného zabezpečenia MŠ. Finančné prostriedky rodičovského združenia boli poskytnuté MŠ na zabezpečenie učebných pomôcok. Spolupráca MŠ spočívala najmä so ZŠ P. Pázmaya s UJM. Zúčastňovali sa na spoločných aktivitách a akciách v MŠ a v ZŠ. Raz týždenne navštevovalo 9 detí krúžok anglického jazyka, krúžok ľudových tancov navštevovalo 19 detí a krúžok loptových hier navštevovalo 10 detí. Do ŠVP aplikovali rôzne projekty ako Sladkosti závislosťou, Adamko hravo - zdravo, Environmentálny projekt zameraný na získavanie nových poznatkov o ochrane životného prostredia hrovou formou. Zapojili sa do projektu Veselé zúbky za podpory a spolupráce DM drogérie, cieľom ktorého bolo naučiť správne sa starať o chrup dentálnou hygienou. Učili sa rozlišovať potraviny na tie, ktoré pôsobia na chrup pozitívne a tie, ktoré sú pre chrup škodlivé. Zapojili sa i do Mliečneho programu a programu Ovocie a zelenina.

Základné školy (ZŠ)

Základná škola mala deväť ročníkov a členila sa na dva stupne. Prvý stupeň tvorili prvé až štvrté ročníky, druhý stupeň piate až deviate. Povinná školská dochádzka bola desaťročná, pričom posledný rok dochádzky žiaci spravidla absolvovali na stredných školách. Mesto Šaľa bolo rozdelené na školské obvody šiestich štátnych ZŠ. Rodičia mohli prihlásiť svoje dieťa na ZŠ aj v inom školskom obvode podľa vlastného výberu, ale len so súhlasom riaditeľa školy, do ktorej sa dieťa hlásilo. Časť detí navštevovala osemročné gymnázium. V apríli sa konal zápis budúcich prvákov pre školský rok 2016/2017 v jednotlivých školách. Celkový počet zapísaných detí do 1. ročníka ZŠ

na školský rok 2016/17 bol 269. Z toho 56 detí bolo z okolitých obcí. V porovnaní so školským rokom 2015/16 to bolo o 16 detí viac. V porovnaní s počtom žiakov deviateho ročníka to bolo viac o 97 žiakov. Vedenie mesta na čele s Mgr. Jozefom Belickým považovalo oblasť školstva za svoju prioritu a vďaka tomu sa uskutočnili mnohé aktivity, ktoré prispeli ku skvalitneniu výchovno - vzdelávacieho procesu a zlepšeniu materiálno - technického zabezpečenia škôl a školských zariadení. Verejnosť si všimla, ako opeknela budova ZUŠ na Hlavnej ulici, na ktorej boli vymenené okná a obnovená fasáda. Po dlhých rokoch sa dočkala rekonštrukcie aj fasáda historickej budovy v centre mesta, v ktorej sídli ZŠ s MŠ P. Pázmánya s ÚJM. Uskutočnila sa aj obnova fasády na ZŠ J. Hollého vo Veči. Na tejto škole sa zrealizovala kompletná výmena okien a dverí, zrekonštruovala a zateplila sa strecha na pavilónoch B a C. Na ZŠ Ľ. Štúra prebehla rekonštrukcia telocvične a na ZŠ s MŠ J. Murgaša sa vymenila dlažba pri vstupoch do budovy za protišmykovú. Všetky tieto i iné aktivity si vyžiadali nemalé finančné prostriedky. Významná časť financií na tieto investičné akcie išla z rozpočtu mesta, čo v roku 2016 predstavovalo približne 215 000,- Eur. Ďalšia časť prostriedkov plynula z mimorozpočtových zdrojov mesta na základe schválených projektov z Environmentálneho fondu 129 000,- Eur, z MŠÚVaŠ SR na riešenie havarijných situácií 70 000,- Eur a 53 500,- Eur z dotácie ministerstva školstva na rekonštrukciu a vybavenie telocviční. Demografický vývoj v meste sa stabilizoval a na základných školách po rokoch stagnácie oproti predchádzajúcim rokom začal mierne narastať počet žiakov. ZŠ v meste Šaľa navštevovalo v roku 2016 spolu 1927 žiakov. Konkrétne ZŠ J. Hollého navštevovalo 319 žiakov, ZŠ Bernolákovu 123 žiakov, na Krátkej ulici ZŠ J.C. Hronského bolo 350 žiakov, na škole J. Murgaša 574 žiakov, na Pionierskej ulici ZŠ Ľ. Štúra 421 žiakov a ZŠ s ÚJM P. Pázmánya navštevovalo 150 žiakov. V roku 2016 všetky školy vzdelávali v 1., 2., 5. a 6. ročníku podľa inovovaného ŠVP. V ostatných ročníkoch pokračovalo vzdelávanie podľa pôvodného ŠVP. Aj tento rok sa vzdelávanie na jednotlivých ZŠ líšilo svojou profiláciou. Podľa nej sa rodičia mohli rozhodnúť, ktorú školu vyberú pre svoje dieťa. Bolo to však obmedzené kapacitou školy. Tak, ako po iné roky,

na všetkých školách prebiehali mnohé projekty a mimoškolské aktivity.

Základná škola J. Hollého

Riaditeľom ZŠ J. Hollého bol Mgr. Ján Minár. V školskom roku 2016/2017 v nej pracovalo spolu 40 zamestnancov, z toho 27 pedagogických a 13 nepedagogických. Ako poradný orgán riaditeľa pôsobila rada školy. Školu navštevovalo 319 žiakov. Počet tried v škole bol 18, počet oddelení ŠKD 4. V školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných do ZŠ J. Hollého 46 prvákov. Charakteristikou ŠVP bolo, že sa škola profilovala na otvorenú školu v oblasti záujmových aktivít a v oblasti telesnej výchovy a športu so zameraním na hádzanú a športovú strelbu. Okrem dvoch telocviční disponovala multifunkčným ihriskom a tartanovou dráhou. Škola sa tiež zameriavala na vyučovanie cudzích jazykov už od 1. ročníka a na posilnenie výučby slovenského jazyka a literatúry. Na ZŠ pôsobil špeciálny školský pedagóg na prácu so žiakmi s poruchami učenia. Už tretí rok spolupracovala so ZŠ Horka - Domky v Třebíči v Českej republike. Úzko spolupracovala s Duslom, a.s. v rámci profesionálnej orientácie žiakov. Cieľom ZŠ bolo zavádzanie nových efektívnych metód a foriem práce s deťmi, pokračovanie v posilňovaní profesijného a odborného rastu vychovávateľov, v podpore záujmov, osobnosti a schopností každého dieťaťa a v skvalitňovaní spolupráce so širokou verejnosťou. Žiaci ZŠ získali úspechy na majstrovstvách SR, kde sa stali viacnásobnými majstrami SR v hádzanej a športovej strelbe. Škola realizovala výchovno-ozdelávacie aktivity pre žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia. Podporovala talenty (hádzaná, športová strelba), poskytovala priestorové možnosti na športovanie (2 telocvične, posilňovňa, otvorené ihrisko s umelým povrchom a tartanovou dráhou), mala 12 odborných učební (z toho 7 interaktívnych, 2 výpočtové, 2 jazykové, 1 s tabletami a 1 multimediálna s knižnicou), mala plnú vybavenosť lyžiarskym výstrojom. Rôznorodá bola aj mimoškolská záujmová činnosť. Škola sa orientovala na využívanie modernej výpočtovej techniky s cieľom rozširovania zásad počítačovej gramotnosti medzi žiakmi a pedagogicko-výchovnými zamestnancami školy. Už v roku 2016 mala ZŠ 12 odborných učební, v 6 triedach interaktívne tabule, v 1 triede tablety

a 2 výpočtové triedy. Žiaci sa zúčastnili informatickej súťaži I Bobor. Aj v tomto školskom roku žiaci plnili úlohy v oblasti spoznávanie vlastného tela, prevencie chorôb, zdravotného stavu, osobnej hygieny a psychohygieny, životného prostredia, jeho ochrany a správnej výživy.

Základná škola Bernolákova

Riaditeľkou školy bola Mgr. Janka Tóthová. Jej poradným orgánom bola rada školy zložená z 11 členov. Celkový počet zamestnancov bol 18, z toho 12 pedagogických (na 1. stupni 5, na 2. stupni 6 a 1 vychovávateľka v ŠKD) a 6 nepedagogických zamestnancov (1 v administratíve, 2 kuchárky, na 1/2 úväzok pracovala vedúca ŠJ a 2 prevádzkovi zamestnanci). Po polstoročí činnosti školy v školskom roku 2016/2017 začala fungovať ako základná škola s materskou školou. Po rokoch turbulencií, týkajúcich sa jej zachovania, sa situácia v škole stabilizovala a počet žiakov sa postupne zvyšoval. V deviatich triedach ZŠ vzdelávala 123 detí, z toho 6 bolo integrovaných, 42 detí bolo v MŠ a z toho bolo 6 detí v triede pre autistov. V školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných do 1. ročníka 18 prvákov. Bolo vytvorené jedno oddelenie ŠKD a navštevovalo ho 35 žiakov z 1. stupňa ZŠ. Podarilo sa jej vybaviť školskú dielňu a odborné učebne prírodovedných predmetov nadštandardnými pomôckami. Areál ZŠ poskytoval výborné podmienky na prevádzku rôznych športov v letnom i zimnom období. V telocvični sa nachádzala lezecká stena a žiaci si v zime mohli užívať ľadovú plochu. Na stredné školy bolo umiestnených 19 žiakov. ZŠ s MŠ Bernolákova sa dlhodobo zameriavala na rozšírené vyučovanie telesnej a športovej výchovy. Na to mala dobré personálne a materiálne predpoklady vo forme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, priestorového vybavenia, ihriská a materiálneho vybavenia učební. V rámci ŠVP ISCED 1 posilnili vyučovanie slovenského jazyka, prírodovedy a matematiky a ISCED 2 posilnili vyučovanie chémie, biológie, dejepisu, geografie, matematiky, sveta práce, techniky, telesnej a športovej výchovy a zaviedli predmet Mladý záchranár. Žiaci navštevovali aj 10 záujmových krúžkov vytvorených školou: šachový (9), gymnastický (25), matematický (7), stolnotenisový (6), športové hry (15), rozhlasový (7), redakčný (10), hrová

biológia (13), výtvarný (10) a spevácky (17).

Základná škola J. C. Hronského na Krátkej ulici

Riaditeľkou školy bola Mgr. Jarmila Husáriková a jej zástupcami boli Mgr. Katarína Keselyová pre 5. až 9. ročník a Mgr. Benedikt Varga pre 1. až 4. ročník. V škole pracovalo v školskom roku 2016/2017 spolu 50 zamestnancov, z toho 38 pedagogických a 12 nepedagogických. Poradným orgánom riaditeľky ZŠ bola 11 členná rada školy. Poradnými orgánmi riaditeľky školy boli aj metodické združenia učiteľov prvého stupňa, metodické združenie ŠKD a predmetové komisie pre jednotlivé predmety. ZŠ J. C. Hronského pôsobila ako jediná ZŠ v okrese Šaľa pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej UIN). Známa bola dlhoročnou tradíciou vo vyučovaní cudzích jazykov. Školu navštevovalo 350 žiakov v 23 triedach, z toho 17 bolo integrovaných a intelektovo nadaných 105 žiakov. Počet oddelení v ŠKD 5 s počtom 147 žiakov. V školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných do 1. ročníka v troch triedach 65 prvákov, z toho na základe splnených kritérií do 1. ročníka triedy UIP nastúpilo 12 žiakov. Zo žiakov 9. ročníka bolo na gymnáziá prijatých 19 žiakov, na stredné odborné školy s maturitou 21, na trojročné stredné odborné učilištia 5 žiakov. V celoslovenskom externom meraní Monitor 9 dosiahli žiaci školy v nadpriemerný výsledok 67,1 % v matematike a 69,9 % percent v slovenskom jazyku a literatúre. Touto vynikajúcou úspešnosťou škola získala v predmetnom testovaní 2. miesto v matematike v rámci šalianskych škôl a 4. miesto v rámci všetkých škôl v okrese Šaľa. Najväčším úspechom bolo 1. miesto v slovenskom jazyku a literatúre v rámci šalianskych škôl, ale aj v rámci všetkých škôl v okrese Šaľa. Žiaci sa úspešne zapájali do jazykových, matematických, fyzikálnych a chemických olympiád a pytagoriád, ale aj rôznych recitačných a športových súťaží. V mimovyučovacom čase boli vytvorené záujmové krúžky podľa výberu žiakov. V školskom roku 2016/2017 sa žiaci tešili z nového multifunkčného ihriska, ktoré začali naplno využívať nielen na hodinách telesnej výchovy, ale aj v rámci záujmovej činnosti a ďalších voľnočasových aktivít.

ZŠ s MŠ J. Murgaša na Hornej ulici

Riaditeľom školy bol PhDr. Rudolf Kuklovský a zástupcami pre II. stupeň to bola Mgr. Henrieta Okruhlicová, pre I. stupeň Mgr. Nada Lacková a pre MŠ Ingrid Swietiová. V škole pracovalo v školskom roku 2016/2017 spolu s MŠ 71 zamestnancov, z toho 53 pedagogických (48 v ZŠ a 2 v MŠ) a 18 nepedagogických (v ZŠ 16 a 2 v MŠ). Poradným orgánom riaditeľa školy bola 11 - členná rada školy. Poradnými orgánmi riaditeľa boli aj metodické združenia učiteľov prvého stupňa, metodické združenie ŠKD a predmetové komisie pre jednotlivé predmety. S počtom žiakov 574 to bola najväčšia škola v našom meste. Známa bola dlhoročnou tradíciou vo vyučovaní matematických a prírodovedných predmetov. V každom ročníku na II. stupni bola jedna trieda zameraná na vyučovanie matematiky, informatiky a prírodovedných predmetov. Ďalšie triedy v ročníku boli zamerané na regionálnu výchovu. V špeciálnej triede sa vzdelávali žiaci s ľahkou mentálnou retardáciou v počte 6. Škola mala 28 bežných tried, 13 odborných učební a 2 telocvične. Tried so zameraním na matematiku, informatiku a prírodovedné predmety bolo na II. stupni 5 a navštevovalo ich 119 žiakov. Integrovaných žiakov bolo 20. Počet oddelení v ŠKD bol 8 s počtom 244 žiakov. V školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných v štyroch triedach do 1. ročníka 75 prvákov. Zo žiakov 9. ročníka bolo na gymnáziá prijatých 21 žiakov (2 neboli úspešní), na stredné odborné školy s maturitou 25, na umeleckú školu 1 žiak a na trojročné stredné odborné učilište 1 žiak. V celoslovenskom externom meraní Monitor 9 dosiahli žiaci základnej školy v celoslovenskom meradle nadpriemerný výsledok s mimoriadnym úspechom. Najväčším úspechom žiakov školy bolo prvenstvo v hodnotení medzi základnými školami Nitrianskeho kraja, ale aj 1. miesto medzi základnými školami okresu Šaľa a taktiež 1. miesto medzi základnými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa. Vynikajúce výsledky zaznamenala ZŠ aj v športových súťažiach, keď v školskom roku 2016/2017 získala 2. miesto medzi základnými školami Nitrianskeho kraja, ďalej 1. miesto medzi základnými školami okresu Šaľa a taktiež 1. miesto medzi základnými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa. Úspešnou oblasťou školských aktivít boli aj postupové súťaže, predmetové olympiády

a iné súťažné činnosti.

Škola dokázala v rámci prezentácie svojich pracovných aktivít, postupových a športových súťaží a predmetových olympiád nadviahzať na výrazne pozitívne výsledky z minulosti. V školskom roku 2016/2017 škola zaznamenala opätovne výrazný úspech v podobe 2. miesta v športových súťažiach v rámci Nitrianskeho kraja.

Účasť a nadväzná úspešnosť školy bola vykázaná na všetkých relevantných úrovniach – okresné, krajské, resp. celoslovenské kolá. Významnou informačno - prezentačnou platformou sa v uplynulom školskom roku stal opätovne školský časopis „Murgaško“, vychádzajúci dvakrát ročne. Zastúpenie v redakčnej rade mali okrem žiakov 8. tried všetky ostatné ročníky.

Základná škola L. Štúra na Pionierskej ulici

Riaditeľkou ZŠ bola Mgr. Lýdia Muráriková a jej zástupkyňou PaedDr. Martina Frantová. Úlohu poradného orgánu plnila rada školy zložená z 11 členov, ktorej vedúcou bola Ing. Helena Psotová. Celkový počet zamestnancov ZŠ bol 49, z toho 35 pedagogických (na I. stupni 10 a 1 asistent, na II. stupni 19 a 5 vychovávateľiek v ŠKD) a 14 nepedagogických zamestnancov (2 zamestnanci v administratíve, 6 kuchárov, 1 vedúca ŠJ a 5 prevádzkovi zamestnanci). ZŠ navštevovalo 421 žiakov v 21 triedach, z toho 7 bolo integrovaných. ŠKD mal 5 oddelení so 158 žiakmi. V školskom roku bolo zapísaných v troch triedach do 1. ročníka 68 prvákov. V školskom roku 2016/2017 boli všetci žiaci 9. ročníka umiestnení do stredných škôl, 12 žiakov bolo prijatých na gymnázium, 20 prihlásených žiakov bolo prijatých na SOŠ s maturitnou skúškou a jeden na SOŠ bez maturity. Tria žiaci z 8. ročníka boli úspešne prijatí na bilingválne gymnáziá. Aj na tejto ZŠ počas prázdnin panoval čulý stavebný ruch. Vymenili sa vchodové dvere na budove školy, upravila sa spojovacia chodba a priestory kabinetov, vymenili sa žľaby na streche a opravili sa vodovodné a kanalizačné rozvody v školskej jedálni. Škola bola zapojená do projektu eTwinning, v ktorom mala cezhraničnú spoluprácu s partnerskou ZŠ s MŠ z Brna. K podpore slovenských kultúrnych tradícií so Slovákmi žijúcimi v zahraničí prispievali stretnutia so žiakmi

ZŠ v obci Tardoš v Komárňansko - ostrihomskej župe. V spolupráci s UKF v Nitre, katedrou fyziky, škola organizovala metodické dni. Propagácia chémie pomocou zábavných pokusov prispela k zvýšeniu záujmu zo strany žiakov o tento predmet. So Združením učiteľov chémie bola škola spoluorganizátorkou metodických dní. Žiaci boli úspešní v mnohých školských projektoch, napr. „Objavujeme čaro chémie“, čo bol v roku 2016 pilotný celoslovenský projekt Združenia učiteľov chémie realizovaný na 10 školách na Slovensku, zameraný na podporu záujmu o prírodné vedy od predškolského veku. Organizovali ho s deťmi z MŠ 8. mája. Ďalej to bol dejepisný projekt „Poznávame históriu nášho regiónu“, ale aj úspešný projekt „Chémia v našom živote“, v ktorom pokračovali v sérii aktivít s cieľom propagácie prírodovedných predmetov medzi žiakmi. ZŠ zorganizovala „Metodický deň chémie“ s učiteľmi a žiakmi z celého okresu v spolupráci so Spojenou školou v Šali – Veči. Veľmi aktívna činnosť učiteľov, ale aj žiakov v tejto oblasti, bola úspešne zavŕšená získaním 1. miesta žiaka 7. ročníka Filipa Miškoviča v celoslovenskom kole súťaže „Objavujeme čaro chémie“.

V rámci medzinárodných projektov boli žiaci zapojení do eTwinning – elektronická spolupráca 2 škôl v oblasti vyučovania so ZŠ a MŠ na Merhautovej ulici v Brne. Práca v projekte bola motiváciou pre žiakov k získavaniu ďalších nových poznatkov o Českej republike a nadviazanie nových osobných väzieb, pre pedagógov užitočná výmena skúseností o vyučovacích metódach a pedagogických stratégiách v krajine našich susedov. Taktiež vyvíjali cezhraničnú spoluprácu so ZŠ z mesta Tardoš z Maďarskej republiky, cieľom bolo udržanie slovenskej komunity v zahraničí podporou slovenských tradícií a priateľských vzťahov medzi krajanmi. Priateľské stretnutie sa uskutočnilo v ZŠ L. Štúra a ďalšie účasťou maďarských priateľov v súťaži v prednese slovenskej povesti - „Šaliansky Matko“. Školský rok 2016/2017 bol z hľadiska výsledkov testovania veľmi úspešný – v oboch testovaných ročníkoch dosiahli žiaci lepšie percentuálne hodnoty výsledkov ako celoslovenský priemer. V školskom roku 2016/2017 sa zúčastnilo testovania zo slovenského jazyka a matematiky 44 žiakov. Percentuálna úspešnosť zo slovenského jazyka bola 71,00 %, pričom priemer v SR bol 63,10 % a z matematiky 75,30 %, kde priemer

za SR bol 62,30 %.

ZŠ s MŠ s VJM P. Pázmáya

Škola sídlila v historickej budove na ulici Petra Pázmaňa a mala elokovanú triedu MŠ na Družstevnej ulici. Vyučovací jazyk bol maďarský. Riaditeľkou ZŠ s MŠ bola Mgr. Katarína Dohányosová. Zástupkyňou pre ZŠ bola Mgr. Euridika Bánovská a pre MŠ Andrea Mészárosová. Radu školy tvorilo 11 členov. Celkový počet zamestnancov bol 26, z toho pedagogických bolo 20 a 6 nepedagogických. Tria pedagogickí zamestnanci mali znížený úväzok na 0,82. V ZŠ pracovalo 18 pedagógov, z toho 1 na základe dohody o pracovnej činnosti a 2 asistenti. V MŠ boli 2 pedagogickí zamestnanci a 1 nepedagogický. Zo 6 nepedagogických boli 3 zamestnanci v ZŠ, 1 v MŠ a 2 pracovali na základe dohody. Počet žiakov školy bol 150 a počet tried 9. Integrovaných bolo 7 žiakov (syndróm autizmu, sluchové postihnutie, vývinové poruchy učenia). Z celkového počtu 150 žiakov 4 žiaci si plnili povinnú školskú dochádzku v cudzine. ŠKD navštevovalo 51 žiakov. Zo žiakov ukončili 9. ročník 14. Na reálne gymnázium bol prijatý 1 žiak a 6 žiaci na 4 - ročné gymnázium. Šesť žiakov bolo prijatých na stredné odborné školy s maturitou a 1 na trojročné stredné odborné učilište. V školskom roku 2016/2017 bolo zapísaných do 1. ročníka 18 prvákov. V celoslovenskom externom meraní Monitor 9 dosiahli žiaci školy dobrý výsledok. Z dvoch testovaných predmetov to boli lepšie výsledky ako celoslovenský priemer, zo slovenského jazyka a literatúry bola úspešnosť žiakov 83,8 % (v SR 66,1%) a z maďarského jazyka 66,9% (v SR 66,0%). Výsledok testovania z matematiky bol na úrovni celoslovenského priemeru, a to 63,6 %. Škola sa počas školského roka zapojila do viacerých aktivít, podujatí, organizovala tradičné kultúrne akcie, žiaci absolvovali rôzne výlety a exkurzie. Okrem celkovej rekonštrukcie fasády budovy v roku 2016 prebiehala aj rekonštrukcia kanalizácie. V jedálni sa vymenila podlahová krytina. Z nadačných fondov škola zriadila ďalšiu počítačovú učebňu a vymenila celý počítačový park, bola zameraná na rozšírené vyučovanie prírodovedných predmetov a orientovala sa na zachovanie kultúrneho dedičstva národnostnej menšiny. Aktívne sa

zapájala do rozvojových projektov zameraných na oblasť zdravého životného štýlu a multikultúrnej výchovy (Zdravie a zdravý životný štýl, Hovoríme o jedle, Zdravé potraviny, Vitamínový deň). Počas školského roka sa žiaci 5., 8. a 9. triedy aktívne zapájali do elektronického testovania podľa ponuky NÚCEM, v ktorom dosiahli dobré výsledky v porovnaní s celoslovenským priemerom. V systéme e-Test prostredníctvom tzv. školských elektronických testovaní absolvovali testy z matematiky, slovenského jazyka a literatúry, maďarského jazyka a anglického jazyka. Žiaci sa počas školského roka úspešne zapájali do predmetových olympiád a postupových súťaží, v ktorých dosiahli úspechy. išlo o recitačné, výtvarné a literárne súťaže či o matematické alebo jazykové olympiády.

Základná umelecká škola (ZUŠ)

Základná umelecká škola aj v školskom roku 2016/2017 bola prevádzkovaná v dvoch budovách. Hudobný odbor sa nachádzal na Kukučínovej ulici a výtvarný spolu s literárno-dramatickým odborom v elokovanom pracovisku na Hlavnej ulici. Pre výučbu tanečného odboru sa využívali priestory v MsKS. Postupne sa zlepšovali podmienky v oblasti materiálneho a technického vybavenia školy. Nakúpili sa hudobné nástroje s príslušenstvom v gitarovom oddelení, zvuková technika do jednotlivých tried a divadelnej sály, opravili a ladili sa hudobné nástroje (klavíry, akordeóny), dokupovali sa edukačné programy a notebooky. V tomto školskom roku bol zabezpečený plynulý výchovno-vzdelávací proces vo všetkých odboroch. Naďalej chýbala tanečná a koncertná sála pre hudobný odbor.

Riaditeľom školy bol Akad. soch. Milan Jančovič a jeho zástupkyňou Mgr. Nora Valentínová. Samosprávnym orgánom ZUŠ bola rada školy, ktorá pracovala v zložení: predsedníčka Mgr. art. Miroslava Košíková PhD. a jej členmi boli pedagóg PaedDr. Ľudmila Marček a rodičia Ing. Michal Szántai MBA, Jozef Herák, Elena Keselá, ale aj poslanci MsZ MUDr. Jozef Grell, Milena Verešová a zapisovateľkou bola Ivana Tóthová z radov nepedagogických zamestnancov ZUŠ. Poradnými orgánmi boli: pedagogická rada s počtom členov 34 a umelecká rada s počtom členov 8. Členmi boli

vedúci predmetových komisií a pedagógovia v jednočlenných oddeleniach a odboroch ZUŠ. Metodickými orgánmi boli predmetové komisie hudobného, tanečného, výtvarného a literárno-dramatického odboru, ako aj vedúci oddelení pre klavír, akordeón a keyboard, pre spev a zborový spev, pre husle a gitaru. K 15. 9. 2016 mala škola spolu 703 žiakov, z toho vo výtvarnom odbore 268, v hudobnom 349, literárno-dramatickom 46 a v tanečnom 40 žiakov. ZUŠ v školskom roku 2016/2017 prijala 3 nových učiteľov. Personálne obsadenie školy pozostávalo z 33 zamestnancov, z toho výtvarný odbor mal 7, hudobný odbor 24 zamestnancov (z toho 2 pedagógovia boli na dohodu), literárno-dramatický 1 a tanečný odbor mal tiež 1 zamestnanca. Nepedagogickí zamestnanci boli 4 (z toho 1 ekonómka a 3 prevádzkoví zamestnanci). Základná umelecká škola aj v novom školskom roku 2016/2017 ponúkla umelecké vzdelávanie pre všetky vekové kategórie. Žiaci a pedagógovia školy pripravili každoročne mnoho koncertov a výstav v meste a spolupracovali s viacerými inštitúciami. V snahe spájať jednotlivé druhy umenia hľadali aktuálne témy a pracovali na spoločných projektoch všetkých štyroch odborov, a to zamerania hudobného, výtvarného, tanečného a literárno-dramatického. Tento kalendárny rok si celý svet pripomenul 260. výročie narodenia veľikána viedenského klasicizmu Wolfganga Amadea Mozarta. Škola v spolupráci so všetkými odbormi pripravila netradičné podanie rozprávkovej opery Čarovná flauta. Stovky detí vstúpili do vynovenej budovy na Hlavnej ulici, aby rozvíjali svoje umelecké zručnosti. Vo verejných vystúpeniach sa najviac prezentoval najmä hudobný odbor, predovšetkým svojimi koncertami. Spolu ich bolo 26, za zmienku o.i. stoja: Koncert pri príležitosti „Roku slovenskej hudby“, spoločné podujatie „Čarovná flauta a la ZUŠ Šaľa“, dva nádherné vianočné koncerty, ale aj 3 koncerty modernej hudby, koncert najmladších žiakov ZUŠ (Veľkonočný koncert, Absolventský koncert, Záverečný koncert žiakov primárneho vzdelávania), ďalej 10 interných koncertov a viaceré triedne koncerty. Pred zápisom nových žiakov sa v máji uskutočnila na pešej zóne a v priestoroch pred MsÚ úspešná verejná prezentácia všetkých odborov ZUŠ pod názvom „Zuš-ka v meste“. Škola sa zapojila aj do kultúrneho projektu v rámci propagácie mesta Šaľa.

Centrum voľného času (CVC)

Tak, ako po iné roky, bola aj naďalej adresou CVC ulica M. R. Štefánika 12 v Šali. Riaditeľom bol Ing. Michal Malárik a jeho zástupkyňou Mgr. Alena Demková. Poradným orgánom bola rada školského zariadenia s počtom 9 členov, ktorej predsedníčkou bola Mgr. Radka Putzová. V roku 2016 mali jednotlivé krúžky zapísaných spolu 1343 členov. Počet záujmových útvarov v školskom roku 2016/2017 bol neúmeriteľných 69, z toho interní zamestnanci viedli 46 krúžkov a externí zamestnanci 23 krúžkov. Celkový počet zamestnancov CVC bol 11, z toho boli 6 pedagogickí zamestnanci a nepedagogických bolo 5 (zamestnanci v administratíve 1, prevádzkoví zamestnanci 4). Osobitosťou CVC spočívala v tom, že sa zriadilo ako zariadenie s celoročnou prevádzkou. To znamená, že svoju činnosť zabezpečovalo v priebehu celého roka, teda aj v čase školských prázdnin. V Šali počas letných prázdnin CVC zabezpečovalo rôzne aktivity, ktorých sa zúčastnilo viac ako 400 detí. Priestory CVC boli v priebehu letných prázdnin otvorené denne od 07:00 hod. do 16:00 hod. Trikrát týždenne (pondelok, streda, štvrtok) do 20:00 hod. Týždenné denné aktivity pre deti od 5 do 15 rokov boli organizované aj počas 8 týždňov prázdnin. V plnej prevádzke bola aj posilňovňa. Divadelný súbor Materinky mal v letných mesiacoch niekoľko predstavení pre najmenších. September, tak ako po iné roky, začínal prípravou na otvorenie záujmových útvarov. V tomto roku mohli rodičia prihlásiť svoje deti do nasledovných záujmových útvarov: divadelné, tanečné, pohybové, športové, jazykové krúžky, krúžok malý kuchár, archeologický, keramický, krúžok šikovných rúk, hopkanie s mamičkou. Novinkou v školskom roku 2016/2017 bol aj záujmový útvar malý chemik a malý vedec, kde deti mohli robiť rôzne zaujímavé pokusy. Aktivít počas školského roka 2016/2017 bolo neúmerom. Hneď začiatkom školského roka v septembri zorganizovali Deň detskej radosti v KOS Nitra, vystúpenie s hrou Aleny Demkovej, Zabudnutá škola kúziel, 100 detí a dospelých. Boli to aj návštevy žiakov ZŠ v archeologickom múzeu CVC ako veľmi zaujímavé alternatívne vyučovanie dejepisu. Zaujímavosťou boli aj piatkové dopoludnia pre ZŠ do Kráľovej nad Váhom, historickou Šalou, ale tiež účasť členov archeologického krúžku na medzinárodnej

konferencii v šalienskom archíve. V roku 2016 sa v spolupráci s CÚČ uskutočnilo natáčanie propagačného videa pre MsÚ Šaľa. 24. septembra 2016 sa v Dome kultúry v Šali konal druhý ročník filmového festivalu Kino Fest Šaľa. Na tomto filmovom kvíze Petra Konečného sa zúčastnilo 11 tímov. Materinky pod vedením Aleny Demkovej – tím TIFA získali 4. miesto z 90 účastníkov. CÚČ organizovalo tvorivé dielne pre deti z MŠ Murgašova, MŠ 8. mája na tému: historickou Šalou. Slávnostnú vernisáž výstavy Dramatické polstoročie v Šali navštívilo približne 520 návštevníkov. Veľmi zaujímavou aktivitou v CÚČ boli tematicky organizované tvorivé dielne. Jednou z tém bola príprava na „svetlonosa“, ktorej cieľom bolo priblížiť ľudové zvyky a tradície na Slovensku v priebehu kalendárneho roka a zamerať sa na jeden zo zvykov – jesenný zvyk vyrezávania tekvičiek, upevniť poznatky detí o ľudových tradíciách, motivácia detí k aktivitám s ľudovou tematikou. Podujatie pre deti a rodičov s originálnou dekoračnou a úžitkovou keramikou s odtlačkami čipky z dielne Petry Sudorovej predstavila výstava pod názvom „Keď čipka hlinu pobozká“, ktorá bola sprístupnená v priestoroch Domu ľudového bývania v Šali. Vzdelávacie podujatie „Zábavné pokusy a bádanie pre deti“ ukázalo, ako zábavným spôsobom deťom i starším „odmystifikovať“ vedu. Objaviť tajomstvá vedy a techniky mali možnosť učiteľky pod vedením riaditeľa CÚČ Ing. Michala Malárika. Experimentovaním, hľadaním odpovedí na otázky, ktoré si každodenne kladieme v rôznych životných situáciách účastníci podujatia odhaľovali to, čo sa zdá byť nepochopiteľné a čarovné. Zaujímavé, jednoduché a rozmanité pokusy mali pri aplikovaní do praxe za cieľ upevniť v deťoch zmysel pre pozorovanie, pre spoluprácu, pre zodpovednosť. Účasť divadelných súborov ŠOK a Materinky na sústreďení v Rekreačnom zariadení Hronec, práca na predstaveniach Ľapákovci a scenár Pinocchio boli zásluhou ich vedúcej Mgr. Alenky Demkovej. 6. decembra 2016 bol Mikuláš v CÚČ zabezpečený vystúpením súboru Materiniek a určený najmä pre krúžok Hopkanie s mamičkou. Organizovaný bol v spolupráci s firmou ProCs v Šali. V rámci podujatia Mikuláš pre deti bolo uskutočnených 7 vystúpení Materiniek tiež v Čiernej Vode, Galante, v Seredi za účasti 820 detí a rodičov. V spolupráci s MsKS, podľa scenára a réžie Mgr. Aleny

Demkovej, CÚČ pripravilo a realizovalo celomestské programy v Mestskom kultúrnom stredisku v Šali s Materinkami a divadelnými krúžkami, ktoré deťom sprístupnili ľudové zvyky a tradície na Slovensku pod názvom *Od Kataríny do Troch kráľov a Vianoce v CÚČ*. Deti zo športových krúžkov CÚČ sa v zimných mesiacoch zúčastňovali korčuľovania na zimnom štadióne. V divadelnej sále MsKS sa konalo podujatie *Tvorivý čin roka*. Komisia rozdala dvanásť šalianskych „Oscarov“. Komisia kultúry a cestovného ruchu v kategórii Sochárstvo, rezbárstvo, úžitkové umenie ocenila Petru Sudorovú z CÚČ Šaľa, ktorú vďaka svojej láske k hline poznali už aj umelci z iných sfér ako divadlo, ktoré bolo jej ďalšou veľkou vášňou. V kategórii Výstavy bola ocenená divadelná výstava *Dramatické polstoročie v Šali*, venovaná 50. výročiu moderného divadla v Šali. Hlavný podiel na realizácii výstavy mala Mgr. Alena Demková z CÚČ. K zaujímavým podujatiam aj v školskom roku 2016/2017 patrili aktivity archeologického krúžku a jeho stálej expozície, ktorá sa nachádza v priestoroch CÚČ. Stála expozícia archeologického múzea v CÚČ slúžila pre študujúcu mládež ako alternatívna výchova regionálnych dejín. Pozreli si ju návštevníci z regiónu Šaľa, ale aj z iných oblastí v rámci celej SR v počte 653 osôb. Často sa jednalo o návštevy individuálne, prípadne menšie skupiny návštevníkov, rodiny s deťmi, záujemcov o regionálnu históriu alebo záujemcov o popis a určenie pôvodu rodinných pamiatok. Členovia archeologického krúžku uskutočňovali práce spojené s konzervovaním, evidenciou a kontrolou výkopov a poľnoplôch, zaznamenávanie nálezov a nálezísk, prípravou učebných pomôcok a materiálov a poradenskou službou. Členovia archeologického krúžku individuálne pomáhali pri prácach na hrade Gýmeš v spolupráci s OZ Castrum Ghymes. Pripravovali aj učebnicu pre archeologický krúžok a v spolupráci s Katedrou archeológie UKF v Nitre a ZŠ Jozefa Murgaša bola v štádiu prípravy aj výstavná učebná pomôcka. Všetky aktivity v múzeu CÚČ, prezentácie, sprievodcovské služby a výstavy vykonával vedúci archeologického krúžku CÚČ Šaľa Ján Kormoš. Centrum voľného času Šaľa v školskom roku 2016/2017 usporiadalo celkom 131 podujatí. Počet účastníkov na podujatiach bol 6 964. Z uvedeného prehľadu činností školského zariadenia vidieť, že všetci

jeho zamestnanci sa poctivo pripravovali na svoju činnosť celý rok. Deti a žiaci sa mohli tešiť nielen na získavanie nových vedomostí a zručností, ale určite sa tešili aj na svojich nových kamarátov. Vedenie CÚČ sa snažilo o to, aby čas strávený v školskom zariadení bol nielen užitočný, ale aj príjemný a zábavný.

Spojená Špeciálna škola Krátka

Dlhodobým zámerom školy bolo rozvíjanie individuálnych schopností mentálne postihnutých žiakov. Išlo o osvojenie si vedomostí a návykov potrebných pre ich ďalšiu profesionálnu orientáciu, vytvorenie správnych postojov a vzťahu k ľuďom, k sebe a životnému prostrediu. Vzdelávali sa tu žiaci podľa rôznych stupňov postihnutia, jedna trieda bola s vyučovacím jazykom maďarským.

Stredné školy (SŠ)

Gymnázium Juraja Fándlyho Šaľa (GJT)

Gymnázium Juraja Fándlyho sídlilo na Školskej ulici a bolo zriadené NSK ako rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou od roku 2014. Už vyše šesťdesiat rokov je priamym pokračovateľom Jedenástročnej strednej školy a Strednej všeobecno-vzdelávacej školy v Šali. Riaditeľom bol PaedDr. Vladimír Takáč, jeho zástupkyňou Mgr. Milana Egriová. Ing. Eva Petrová bola predsedníčkou rady školy a JUDr. Zuzana Moravčíková Psotová predsedníčkou rady rodičov pri GJT. V školskom roku 2016/2017 mala škola k dispozícii 17 klasických učební, 8 odborných učební (odborná učebňa fyziky, biológie, laboratórium chémie, po 2 odborné učebne informatiky a cudzích jazykov so stereo odposluchom, 1 učebňu IKT, francúzsku knižnicu, ďalej 10 kabinetov (kabinet spoločensko-vedných predmetov, matematiky, biológie a geografie, nemeckého jazyka, telesnej výchovy, kabinet fyziky, chémie, anglického jazyka, etickej a náboženskej výchovy). Súčasťou bola aj knižnica školy, telocvičňa, posilňovňa, gymnastická učebňa, ale aj veľký športový areál (atletická dráha, basketbalové, volejbalové a hádzanárske ihrisko, sektory pre skok do výšky, skok do diaľky, nohejbalové ihrisko, tenisový kurt, ihrisko na plážový volejbal)

a multifunkčné ihrisko. Okrem toho škola disponovala aulou so stereo ozvučením, wifi signálom v celej budove a bola vybavená kamerovým systémom na prevenciu proti šikanovaniu a bezpečnosti žiakov. V roku 2015 na GJT bola otvorená frankofónna knižnica a mediatéka nesúca meno Alberta Marenčina -BMF (Bibliothèque Médiathèque Francophone). Knižnica disponovala tritisíc knihami z rôznych oblastí (prevažuje beletria) a bola určená hlavne žiakom školy, budúročným žiakom bilingválnej triedy a frankofilom zo Šale a okolia. Okrem toho GJT poskytovalo prostredníctvom svojho výchovno-vyučovacieho a vzdelávacieho programu príležitosť svojim študentom spoznať slovenské a európske mestá, možnosť zúčastniť sa rôznych súťaží a olympiád, zažiť atmosféru tematických dní (Halloween, retro deň, pyžamový deň, teplákový deň, vianočný deň...) alebo sa stať úspešným absolventom a pokračovať v štúdiu na vysokej škole v SR alebo v zahraničí.

Celkový počet zamestnancov GJT v roku 2016 bol 35, z toho pedagogických bolo 22 a nepedagogických 13 (THP 5,2 upratovačky, 1 školník, 4 zamestnanci ŠJ a 1 vrátnička).

Žiaci mohli navštevovať 4-ročné štúdium gymnázia, gymnázium s osemročným štúdiom alebo gymnázium s päťročným štúdiom s druhým vyučovacím jazykom - francúzskym. Celkový počet žiakov GJT v roku 2016 bol 246. Počet žiakov štvorročného štúdia bol 177, z toho 5 žiakov so špecifickými poruchami učenia (zdravotne znevýhodnení). Celkový počet žiakov osemročného štúdia bol 48, z nich boli 2, ku ktorým bolo pristupované osobitne na základe odporúčania CPPPaP z dôvodu špecifických porúch učenia. Gymnázium s päťročným štúdiom s druhým vyučovacím jazykom francúzskym malo jednu triedu s 21 žiakmi. V tomto školskom roku bolo na štvorročné gymnázium prihlásených 73 žiakov, z toho tých, ktorí vyhovel podmienkam prijímacieho konania, bolo 69. Prijímacieho konania sa nezúčastnili 4 žiaci. Počet zapísaných žiakov do prvého ročníka štvorročného gymnázia bol 34.

Prezentácia školy na verejnosti bola v hodnotenom školskom roku uskutočňovaná najmä prostredníctvom pravidelnej aktualizácie obsahu internetovej stránky školy, príspevkami do novín - Slovo Šalanov, Žurnál Galantsko-šaliansky, Súkromný podnikateľ, Pravda, DVD (ktoré boli rozdane na ZŠ)

internetovej žiackej knižky, účasti žiakov na verejnej zbierke Biela pastelka, Deň narcisov, Uenij úsmev, Deň nezábudiek, Liga proti rakovine, organizovaním stužkovej slávnosti, imatrikulácie, publikovaním aktuálnych informácií o škole v regionálnych prostriedkoch masovej komunikácie, organizovaním Dňa otvorených dverí pre žiakov ôsmych a deviatych ročníkov, besied a súťaží pri príležitosti Dní mesta Šaľa, športového dňa detí spojeného so súťažou medzi triedami o najlepší guláš, organizovaním malého futbalu o putovný pohár riaditeľa školy GJT, jazykového pobytu vo Weimare, školských kôl olympiád vo všetkých predmetoch, navštevovaním rôznych záujmových krúžkov, lyžiarskeho výcviku v Jasenskej doline, turistiky na Králikoch, exkurzií žiakov v rôznych lokalitách Slovenska, (Planetárium v Hlohovci, Bradlo, Košariská, Arborétum Mlyňany, Oswienčim-Krakow), organizovaním športových dní riaditeľa školy v spolupráci so študentským parlamentom, vianočného koncertu, karaoke show, organizovaním besied protidrogovej prevencie so školským psychológom v spolupráci s Mestskou políciou v Šali a štátnej polície za účasti drogových psov s názvom projektu „Drogový pes“, besedy o antikoncepcii a plánovanom rodičovstve, exkurzie na veľtrhu vysokých škôl v Bratislave, do Národnej rady SR v rámci predmetu náuka o spoločnosti, školského rádia, jazykových certifikátov (City & Guilds, Sprachdiplom, Cambridge) a pod. Škola zorganizovala STREET BASKET Majstrovstvá Slovenska, bola účastníka pri zabezpečovaní Behu nočnou Šalou a Jodik Cup, čo bol medzinárodný turnaj v hádzanej žiakov. V školskom roku vypracovala niekoľko projektov, ktoré boli postupne realizované, resp. sa počítalo s ich realizáciou v šk. roku 2017/2018. išlo o projekt Rozvoj výchovy a vzdelávania žiakov v oblasti telesnej a športovej výchovy formou dostavby, rekonštrukcie alebo výstavby novej telocvične a na jej vybavenie, rekonštrukcia a modernizácia školskej jedálne, objekt telovýchovnej a záujmovej činnosti, multifunkčné ihrisko, ale boli to aj projekty v rámci vzdelávacieho procesu ako: Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách, Infovek II, Landes und Sprachdiplom Hameln (Germany), Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť, DigiŠkola alebo medzinárodný projekt „Schulbrücke“ (Weimar Nemecko).

Na škole sa uplatňoval zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie a uplatňovali princíp aktívnej ochrany detí v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledky, ktoré GJF dosahovalo v rámci vzdelávacieho procesu, sa odzrkadlili aj pri prijímaní jej absolventov na vysoké školy. V SR na Univerzitu Komenského v Bratislave bolo prijatých 14 študentov, z toho na Filozofickú fakultu 2, Prírodovedeckú fakultu 5, Farmaceutickú fakultu 2, Fakultu managementu 3 a Právnickú fakultu 2 absolventi. Na Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave boli prijatí 4 a na Ekonomickú univerzitu v Bratislave - na Národohospodársku fakultu 1 a na Fakultu podnikového managementu 3 absolventi GJF. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre v roku 2016 prijala 10 študentov z GJF, Filozofická fakulta 5, Pedagogická fakulta 4, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva 1 študenta. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 3, z toho Fakulta biotechnológie a potravinárstva 2, Technická fakulta 1, ďalej Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 4 študentov, z toho Fakulta masmediálnej komunikácie 3, Filozofická fakulta 1 študenta. Umiestnenie našli absolventi z GJF aj na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, a to 1 na Lekárskej fakulte a na Univerzite veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach 1 študent a tiež 1 študent na Fakulte všeobecného veterinárstva. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici prijala 2, a to na Ekonomickú fakultu a na Fakultu politických vied a medzinárodných vzťahov.

Po 1 študentovi z GJF prijala Paneurópska vysoká škola v Bratislave, Fakulta masmédií a Akadémia policajného zboru v Bratislave a 2 absolventi sa dostali na Ochranu osôb a majetku. Z medicínskeho zamerania boli úspešní 2 študenti na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave na Fakulte ošetrovatelstva a zdravotníckych odborných štúdií. Absolventi prijatí na vysoké školy v zahraničí, konkrétne na České vysoké učení technické v Prahe 1, a to na Fakultu informačných technológií, na Vysoké učení technické v Brne 2, Podnikateľská fakulta 1, Stavebná fakulta 1, na Masarykovu univerzitu v Brne 2, z toho na Prírodovedeckú fakultu 1 a tiež 1 na Fakultu sociálnych štúdií. Univerzita obrany v Brne prijala 1 a Fakulta vojenských technológií 1 absolventa GJF. Pri úspešnosti 96,23 % bolo spolu prijatých

51 absolventov, neprijatí na vysoké školy boli 2 z celkového počtu 53 absolventov GJF.

Spojená škola, Nivy 2, Šaľa

Zriaďovateľom školy bol NSK, ktorý bol aj vlastníkom pozemku pod budovou. Školský areál bol v uzavretom priestore s príslušenstvom, pozostával z piatich prepojených častí, v ktorých sa zabezpečoval vyučovací proces, praktické vyučovanie a patril k nej aj vonkajší športový areál. Škola zabezpečovala teoretické vyučovanie, na ktoré slúžilo 20 klasických tried, 18 odborných učební, 6 jazykových učební a 2 chemické laboratória. Na prízemí 3 - podlažnej budovy sa nachádzalo aj vedenie školy. Na praktické vyučovanie slúžili dielne. Školská kuchyňa s jedálňou bola s kapacitou 160 stravníkov. Súčasťou celého areálu bola aj ubytovacia časť v samostatnej 10 - podlažnej budove. Nachádzal sa tam archív, na prízemí knižnica. Päť poschodí bolo prenajatých firme Samsung Electronics Slovakia a.s. Galanta na ubytovanie pre jej zamestnancov. Súčasťou športovej haly s príslušenstvom bol bazén so saunou a posilňovňou, toho času bol odstavený a nepoužíval sa. Vonkajší športový areál pozostával z futbalového ihriska, viacúčelového otvoreného ihriska, atletickej dráhy a tenisového ihriska. Športový komplex bol využívaný v čase vyučovania pre žiakov školy a v mimo vyučovacom čase ho mohla, okrem žiakov a zamestnancov školy, využívať i verejnosť. Škola bola vybavená na vyučovanie modernými interaktívnymi pomôckami, učebnými pomôckami, prístrojovou technikou pre prax, získaných hlavne na základe dvoch veľkých realizovaných projektov v predchádzajúcich rokoch z prostriedkov EÚ a viacerých menších podprojektov, do ktorých sa škola každoročne zapájala. Spojená škola, Nivy 2, Šaľa - Veča mala 3 organizačné zložky: Strednú priemyselnú školu (SPŠ), Obchodnú akadémiu – Kereskedelmi Akadémia (OA) a Strednú odbornú školu (SOŠ). Riaditeľkou školy bola Ing. Anna Keseliová. Mala dvoch zástupcov, Ing. Zuzanu Tóthovú, zástupkyňu riaditeľky školy pre Spojenú školu a PaedDr. Milana Arpáša, zástupcu riaditeľky školy pre praktické vyučovanie. Rada školy začala svoje funkčné obdobie v roku 2014 a jej predsedníčkou bola Gertrúda Mikusová. Okrem nej poradnými

orgánmi riaditeľky školy boli tiež poradca vedenia školy, pedagogická rada, predmetové komisie a rodičovské združenie. Spojená škola mala spolu 55 zamestnancov. Z nich bolo 46 pedagogických a 9 nepedagogických (THP 5 a v školskej kuchyni a jedálni 4). V školskom roku 2015/2016 bolo vytvorených celkom 18 tried, ktoré navštevovalo 337 žiakov, z toho bolo 19 integrovaných. Počty tried so žiakmi boli v jednotlivých organizačných zložkách nasledovné: SPŠ mala v 7 triedach 124 žiakov, z ktorých bolo 9 integrovaných, OA mala 4 triedy s 82 žiakmi, z ktorých bol 1 integrovaný, najpočetnejšou bola SOŠ, ktorá mala 6 tried so 131 žiakmi a 9 z nich bolo integrovaných. Organizačná zložka SPŠ mala vytvorené 2 študijné odbory: technické a informatické služby v elektrotechnike. Organizačná zložka OA mala jeden študijný odbor. Organizačná zložka SOŠ mala študijné odbory: chemik operátor, mechanik elektrotechnik, mechanik strojov a zariadení, programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení, strojárstvo – výroba, montáž a oprava prístrojov, elektrotechnika - výroba a prevádzka strojov a zariadení. Umožnené bolo aj nadstavbové štúdium elektrotechniky, výroba a prevádzka SaZ, strojárstvo a výroba, montáž a oprava prístrojov, SaZ. V roku 2016 bolo do 1. ročníka SŠ prihlásených 165 žiakov, z ktorých prijímacie skúšky absolvovalo 124, všetci boli úspešní, napriek tomu ich nastúpilo do 1. ročníka 96. Každoročne, pri príležitosti Dňa študentstva, vyhodnocovali predchádzajúci školský rok v súťaži „Najlepší prospech, dochádzka, športovec a študent“. V jednotlivých kategóriách boli ocenení: za najlepší prospech – Lukáš Pál, Matej Lipovský, Tomáš Kamrada, Enriko Kysela, Martin Miškovič, Jozef Kišš, Ladislav Krajčovič, Sofia Hamarová a Erika Körösiová; za najlepšiu dochádzku – Vladimír Ašverus, Tomáš Kamrada, Martin Miškovič, Michal Lazový a Erika Körösiová; za najlepšieho športovca – Miroslav Lipovský, Ema Slamková, v kategórii najlepší študent Lukáš Pál a Ladislav Krajčovič. Tento školský rok sa uskutočnil V. ročník súťaže Esey J. Johanidesa, do súťaže sa opätovne zapojili žiaci SŠ, kde Gabriel Vlček získal čestné uznanie. Škola sa v roku 2016 už po siedmykrát stala organizátorom kontraktálneho dňa cvičných firiem v priestoroch estrádnej sály Domu kultúry v Šali, ktorý sa realizoval pod záštitou odboru vzdelávania a kultúry Úradu NSK, Slovenskej

asociácie cvičných firiem v Bratislave a mesta Šaľa a firiem z okolia. Podnikateľské zručnosti, schopnosti a zároveň odborné vedomosti si zmeralo 22 cvičných firiem zo Slovenska a Českej republiky. Žiaci Spojenej školy, Nivy 2 Šaľa - Veča prezentovali činnosť aj na 8. ročníku Veletrhu študentských fiktívnych firiem s medzinárodnou účasťou v Sokolove. Zúčastnili sa prezentácie svojej činnosti na veľtrhu Mladý tvorca 2016 v Nitre. V školskom roku 2015/2016 boli ocenení žiaci za vzornú reprezentáciu školy v oblasti tvorby projektov „Najlepší nápad“, v súťažiach ZENIT, AMAVET, SOČ, na ktorých školu úspešne reprezentovali J. Viwodík, F. Vörös, F. Valábek, T. Benkovič a F. Jalszovszký. Uvedení žiaci boli ocenení aj v rámci mesta Šaľa za úspešnú prezentáciu školy. Úspechom školy boli rôzne realizované projekty ako S modernou školou do úspešného života, S kvalitnou prípravou do budúcnosti, (sprostredkujúcim partnerom projektu Leonardo da Vinci - LLP-NAEP aj v spolupráci so Střední školou živnostenskou zo Sokolova), ďalej projekt Škola mestu – mesto škole či zaujímavý projekt Ako sa stať modelkou... a pod. Žiaci sa zapojili do olympiády v anglickom jazyku, nemeckom jazyku (11 žiakov). Úspešní boli aj v olympiáde v slovenskom jazyku a literatúre, ale aj v olympiáde Ľudských práv. Ani športovo škola nezaostávala. Na Majstrovstvách okresu v stolnom tenise získali 1. miesto dievčatá a chlapci 2. a 3. miesto. Úspechy dosiahli tiež vo florbale a futsale (19 chlapcov). V decembri 2016 sa v bratislavskom Istropolise konalo podujatie na podporu rozvoja startupov Startup Awards 2016 (začínajúcich malých a stredných podnikov). Boli jedinou strednou školou, pozvanou na podujatie, ktoré finančne podporovala spoločnosť Západoslovenská energetika, a. s. Šiesti ich žiaci sa zúčastnili výmenných študijných pobytov v rámci projektu Erasmus Plus v Kralupoch nad Vltavou. Projekt Inteligentný dom IHOUSE študentov - žiaci školy T. Benkovič a F. Jalszovský postúpili z krajského kola Festivalu vedy a techniky AMAVET v Nitre na celoštátne finále súťaže, ktoré sa uskutočnilo v bratislavskej Inchebe. Prezentovali svoj projekt pred odbornou hodnotiacou komisiou, vedeckými pracovníkmi, pedagógmi a verejnosťou.

Stredná odborná škola, Štúrova 74, Šaľa (SOŠ)

Aj v roku 2016 sa sídlo školy nachádzalo na Štúrovej ulici v Šali tak, ako to bolo pred 100 rokmi. Školský internát pri SOŠ sídlil na Kráľovskej ulici. Riaditeľkou bola Ing. Magdaléna Birnšteinová a jej zástupkyňou pre teoretické vyučovanie Ing. Lúvia Szabóová. Hlavným vychovávateľom bol Mgr. Ivan Vaško. Školský internát mal stanovenú kapacitu 48 lôžok pre školský rok 2016/2017. Rada školy mala 11 členov, predsedníčkou bola Ing. Helena Psotová. Ďalšími poradnými orgánmi riaditeľky bola pedagogická rada školy, predmetové komisie a rodičovské združenie pri SOŠ. Škola okrem školského internátu disponovala školskou jedálňou, telocvičňou, posilňovňou, krytou a otvorenou jazdiarňou, dostihovou dráhou, vlastnými koňmi, dielňami a kvalifikovanými pedagógmi, ktorí sa starali o odbornú úroveň žiakov. Už viac ako 100 rokov sa otvárala školská brána mladým ľuďom, aby získali vedomosti v odboroch chovateľ so zameraním na chov koní a jazdectvo a agropodnikanie so zameraním na chov koní a jazdectvo. Od školského roku 2004/2005 rozšírili ponuku o učebné odbory kuchár, čašník/servírka a v školskom roku 2006/2007 o učebný odbor kaderník/čka. Absolventi odborov čašník, servírka pokračovali v štúdiu v nadstavbovom maturitnom štúdiu v odbore spoločné stravovanie. K začiatku školského roka 2016 na škole študovalo 191 žiakov v 9 triedach. Celkový počet zamestnancov bol 40, z toho pedagogických 21 a nepedagogických 19 (upratovačky 2 a 4 zamestnanci SJ).

Predovšetkým v odboroch zameraných na chov koní a jazdectvo absolventi dosahovali množstvo športových a odborných úspechov. Snahou SOŠChKaS bolo poskytovať odborné vzdelávanie pre tých absolventov základných škôl, ktorí prejavili záujem vzdelávať sa nielen v poľnohospodárskych, ale i v nepoľnohospodárskych odboroch a pripraviť ich tak na povolania, aby boli schopní vyhovieť požiadavkám zamestnávateľov a obstať v konkurenčných trhových podmienkach. Škola ponúkala aj v tomto školskom roku možnosť účasti žiakov na medzinárodných výmenných pobytoch (programy Erasmus+), kde žiaci získavali užitočné skúsenosti a kontakty. Rozvoj odborných vedomostí sa mohol realizovať vďaka praktickým mobilitám študentov SOŠ pre odbory

gastronómie a kaderníckych služieb v Taliansku na Sicílii, pre hipologický odbor chovateľ so zameraním na chov koní a jazdectvo a študijný odbor agro-podnikanie so zameraním na chov koní a jazdectvo v Írsku a ČR. Aj to bolo dôvodom pre veľmi dobré uplatnenie sa absolventov školy na trhu práce doma, ale aj v zahraničí. SOŠChKaS ponúkala aj celoživotné vzdelávanie v rôznych kvalifikačných kurzoch, predovšetkým inštruktor jazdectva I. i II. stupňa so špecializáciou tréner dostihových koní.

Jazykové centrá

Jazykové centrum s.r.o.

V meste Šaľa už v roku 2003 vzniklo súkromné Jazykové centrum Šaľa. Súkromná jazyková škola sa od svojho vzniku venovala kvalitnému jazykovému vzdelávaniu pre všetky vekové kategórie s uplatnením najnovších trendov vo výučbe prostredníctvom kvalifikovaných interných vyučujúcich, ako aj zahraničných lektorov. Sídliť na Jarmočnej ulici pod vedením odborných pedagogičiek (pôvodne vyučovali na šalianskom gymnáziu) Mgr. Evy Kučerovej, Mgr. Evy Jurigovej a Mgr. Márie Vallovej – Martinčekovej. Škola bola akreditovaným centrom spoločnosti ETS na prípravu a vykonávanie certifikátov TOEFL, TOEIC a TOEIC Bridge, Cambridge certifikátov a ponúkala tiež prípravu, ako aj vykonanie štátnych jazykových skúšok z anglického, nemeckého, francúzskeho a španielskeho jazyka, prípravu na nemecký Sprachdiplom a Goethe – Zertifikate. Jazykové centrum každoročne organizovalo poznávacie, a športovo-relaxačné zahraničné, ako aj tuzemské pobyty pre všetky vekové kategórie do Londýna a Veľkej Británie, Paríža a Beneluxu, Ríma, Berlína, Amsterdamu, Edinburghu a New Yorku ako do najobľúbenejších destinácií. Pomáhali tiež pri výbere individuálnych študijných pobytov v zahraničí a tiež pri vybavovaní nevyhnutných formalít spojených s vycestovaním. Organizovali skupinové kurzy pre deti od 3-12 rokov, pre teenagerov od 13-19 rokov a pre dospelých na úrovni začiatocníci, mierne pokročilí, pokročilí a vyššie pokročilí. Ďalej špeciálne kurzy pre lekárov a zdravotné sestry, prípravu na maturitné skúšky, pre ošetrovatelky v anglicky a nemecky hovoriacich krajinách. Výhodou bola tiež individuálna forma štúdia, umožňujúca presné nasmerovanie obsahu

a formy vyučovania potrebám študenta. Termíny vyučovania a intenzita individuálneho kurzu vychádzali z potrieb študenta. Jazykové centrum Šaľa ponúkalo študijný program šitý na mieru pre každú organizáciu, v závislosti od predmetu podnikania alebo jej pôsobnosti, a to prostredníctvom tzv. firemných kurzov. Z cudzích jazykov ponúkali angličtinu, nemčinu, španielčinu, francúzštinu plus obchodnú korešpondenciu v týchto jazykoch, ako aj zvládnutie každodenných situácií spojených s kontaktom so zahraničnými partnermi.

Poradenské centrá

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) sídlilo na Ul. 1. mája v Šali. Riaditeľkou bola Mgr. Krisztína Száz. Toto školské zariadenie bolo zriadené ako rozpočtová organizácia, zriaďovateľom bol Krajský školský úrad v Nitre. CPPPaP Šaľa bolo školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, ktoré v oblasti svojej pôsobnosti poskytovalo komplexnú psychologickú, špeciálno-pedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom a mládeži a ich zákonným zástupcom v oblasti optimalizácie osobnostného, vzdelávacieho a profesionálneho vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. Služby poskytovalo deťom od narodenia až do ukončenia prípravy na povolanie. Súčasne poskytovalo aj služby poradenského, metodického a informačného charakteru pre rodičov a pedagogických zamestnancov škôl a výchovných zariadení. Malo 9 zamestnancov, z toho 1 špeciálny pedagóg (riaditeľka), 4 psychologičky, 1 sociálna pedagogička a 3 pracovníčky v administratíve (sekretárka, účtovníčka a PaM).

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Šali (CŠPP)

CŠPP sídlilo v škole na Krátkej ulici v Šali. Išlo o školu s pôvodným názvom Špeciálna základná škola, ktorá ale od školského roku 2009 /2010 zmenila svoj názov na Spojená škola v Šali, nakoľko sa otvorili 2 triedy Praktickej školy. Tá poskytovala bývalým i novým žiakom nižšie stredné odborné vzdelanie. Od 1. septembra 2000 sa riaditeľkou stala Mgr. Magdaléna Bajlová. CŠPP poskytovalo služby ako špeciálno - pedagogickú, psycho-

logickú, logopedickú diagnostiku a poradenstvo, metodické vedenie pre rodičov a učiteľov, klientov s mentálnym postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom alebo inými poruchami. Medzi jeho úlohy patrila aj starostlivosť o sluchovo, zrakovú a telesne postihnutých klientov.

Štrajk zamestnancov škôl

Začiatkom roka vyhlásila Iniciatíva slovenských učiteľov (ISU) štrajkovú pohotovosť. Dôvodom bola kritická situácia v slovenskom školstve. V materských a základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Šale sa od 25. 1. 2016 konal štrajk učiteľov. Zapojili sa doň štyri zariadenia - jedna materská škola (MŠ P. J. Šafárika) a tri základné školy (ZŠ Bernoláková, ZŠ J. C. Hronského, ZŠ L. Štúra). Iniciatívu štrajku podporilo z približne 250-tich pedagogických zamestnancov v Šali niečo vyše 50.

6. Kultúra

Mestské kultúrne stredisko Šaľa (MsKS)

Hlavným kultúrnym zariadením samosprávneho mesta Šaľa bolo Mestské kultúrne stredisko. Tvorili ho Spoločenský dom vo Veči (SD), Kultúrne stredisko Večierka (KS) v Šali a Dom kultúry v Šali (DK). MsKS bolo začlenené do organizačnej štruktúry Mestského úradu (MsÚ) v Šali a jeho vedúcim bol Ing. František Botka. Predmetom činnosti MsKS bola tvorba kultúrneho života v meste Šaľa, zvyšovanie kultúrneho povedomia občanov, tvorba programov vo vlastnej réžii, záujmová - umelecká činnosť, spolupráca s krajskými a národnými kultúrnymi inštitúciami, spolupráca s občianskymi združeniami a záujmovými skupinami, ktoré sa v rámci svojej činnosti venovali kultúrnym aktivitám, ďalej organizovanie filmových a iných predstavení, výstavných podujatí, festivalov, prehliadok, súťaží a vzdelávacích aktivít počas celého roka. MsKS malo v DK k dispozícii pre potreby realizácie podujatí niekoľko viacúčelových sál (divadelnú sálu, bábkovú sálu, estrádu sálu), výstavných priestorov, priestorov pre konanie kurzov a pod. Rovnako malo k dispozícii viacúčelovú sálu a viacúčelový priestor v SD Veča, viacúčelové priestory v KS Večierka a priestory amfiteátra v Šali. V priestoroch najmä DK sa usporadúvali koncerty populárnej a vážnej hudby, divadlá, estrády, vystúpenia tanečných súborov, bábkové divadlo, ale aj plesy a príležitostné výstavy. Od 1. júla roku 2001 DK prevádzkovalo aj susediace kino Nicolaus, ktoré sa zaradilo medzi najlepšie mestské kiná na Slovensku. V DK našli podmienky pre svoju činnosť súbory ZUČ i družstvá bojových umení. Priestory DK si často objednávali aj iné organizácie na usporiadanie rôznych slávnostných podujatí spojených s kultúrnym programom.

Okrem pravidelnej činnosti to boli cyklické programy pre všetky vekové kategórie – COLOURFEST – ethno a world music festival, Detská divadelná Šaľa – Zlatá priadka (celoštátna prehliadka detských divadelných súborov), Šaliensky Matko J. C. Hronského – celoslovenská súťaž v prednese slovenských povestí, Šalienske slávnosti a Večianske slávnosti – hudobný festival,

Kierkegaard Day – predstavovanie knihy o filozofii za účasti veľvyslancov akreditovaných na Slovensku od roku 2006, Jarmok tradičných remesiel, Bažant Kinematograf, Deň kubánskej kultúry a Deň židovskej kultúry, Dni českej kultúry, vianočný koncert, Oldies párty – každý mesiac v KD v Šali a v SD vo Veči, otváranie Váhu – majstrovstvá Šale vo varení guláša, turnaj dvojíc v plážovom volejbale, Pod' medzi nás – interliga v halovom futbale, hokejbale a vo florbale, rozlúčka s letom a pod. MsKS zabezpečovalo kultúrny program na tradičné celomestské podujatia. KS Večierka sa zameriavalo hlavne na prácu s deťmi, s mládežou a aj s dospelými. Pre deti organizovalo rôzne súťaže, tvorivé dielne, besedy, kvízy, výstavy, krúžky a ďalšie akcie, ako napr. maňuškové divadielko, rómsky klub, hračkovaňa, klub žien, klub šalianskych amatérskych maliarov. Spoločenský a kultúrny život v meste bol realizovaný okrem priestorov MsKS aj v sieti inštitúcií ako boli Galéria umenia a tvorby FOCESA – výstavy, Amfiteáter – letné kino, MsKJJ, mestská športová hala, Dom ľudového bývania – múzeum a renesančný kaštieľ.

Folklórny súbor Šaľan a Šaľanček

Odkedy sa v roku 2015 v Šali obnovila folklórna tradícia, folklórne súbory Šaľan a Šaľanček naplno rozbehli svoju činnosť. Mnohé ich úspešné vystúpenia sa tešili obľube širokej verejnosti. Folklórne súbory detí a dospelých pôsobili pri MsKS v Šali. Súbor mal v repertoári viacero pásiem, s ktorými sa divákovi predstavil na domácich podujatiach, ale aj tých mimo nášho mesta. Aktuálne mali pripravený program pod názvom Šalianske obyčaje, v ktorom predstavili zvyky a tradície priamo z nášho regiónu, mesta. K novému programu pribudli aj nové kroje – šalianske. Úspešné bolo aj ich vystúpenie s programom pod názvom Raslavický dvor, pásmo zostavili z tancov, spevov, hudby a zvykov z obce Raslavice – Šariš.

Divadelné súbory

Divadlo tvorilo neoddeliteľnú a krásnu súčasť nášho mesta už viac ako polstoročie. Dňa 18. októbra sa v podvečerných hodinách v priestoroch Galérie Focesa konalo slávnostné otvorenie výstavy „Dramatické polstoročie v Šali“.

Bola venovaná 50. výročiu moderného šalianskeho divadla. Výstavu, ktorá vznikla z prvotnej myšlienky poslanca Júliusa Morávka, otvorila dojatá Alena Demková. „Prvé prelomové momenty pred rokom 1966 nám veľmi pekne vykreslil pán Morávek, ktorý nám priblížil niekoľko úžasných chvíľ, ktoré sme my ešte nezažili. Dnes môžeme povedať, že Šaľa má množstvo režisérov a hlavne vynikajúcich hercov.“

Dojatie a úprimné slová obdivu neskrýval ani primátor Jozef Belický, ktorý následne odovzdal pamätné listy 27 divadelníkom, ktorí v šalianskom divadle zanechali obrovskú stopu a tú ďalšiu stále budujú. S úžasom pripomenul, že Šaľa je divadelná, o čom hovorí aj každoročne v Šali organizovaná Zlatá priadka. Hneď po vstupe na túto veľkolepú výstavu sa každý ocitol v zágračnom divadelnom svete. Na stenách čakala rozsiahla chronologická prehliadka, ktorá bola akousi kronikou divadelných fotografií, spomienok, výťahov a informácií najmä od obdobia šesťdesiatych rokov minulého storočia až po súčasnosť. V spodnej línii bola možnosť vnoriť sa do sveta divadla čítaním článkov a spomienok jednotlivých divadelníkov. Samostatné stránky boli venované divadlu vo Veči, dramatickému odboru ZUŠ v Šali, rôznym podujatiam a spomienkam. Zároveň si bolo možné na vlastné oči prehliadnuť množstvo rekvizít, bábok, kostýmov, ktoré boli súčasťou opisovaných divadelných predstavení. Možno bolo ponoriť sa do čítania výnimočných originálnych scenárov, bulletinov, časopisov, ale aj plagátov, správ a našli sa aj diplomy blízkych. Úsmev na tvári vyčarilo aj video – dokumentácia, ktorá bola prehliadkou množstva otipných, vážnych, kúzelných a určite nezabudnuteľných videonahrávok šalianskeho divadelného polstoročia. Výstava bola prvým krokom k zmapovaniu neuveriteľnej činnosti divadelných krúžkov, súborov, združení a spolkov, ktoré pôsobili a tvorili v Šali a vo Veči. V tom čase mohli Šalania prispieť do histórie divadelníctva prostredníctvom Detského divadelného súboru v MsKS, DDS Úsmev, dvoch divadelných súborov v CVČ, záujmu sa tešilo aj divadlo ZUŠ Šalik, známy Divadelný súbor Materinky a Divadelný súbor ŠOK. Pri tejto príležitosti si divadelníci prevzali od primátora mesta, Mgr. Jozefa Belického, pamätné listy: Ľudmila Nehringová, Alena Demková, Roman Budai, Viktor Vincze, Peter

Chrenko, Miroslav Bartovic, Táňa Miškovičová, Nora Radičová, Branislav Pažitný, Roman Hatala, Valentín Kozanák, Miroslav Demín, Veronika Mondočková, Jana Teketeová, Martina Bučková, Vlado Žák, Viliam Kamrada, Magdaléna Máčíková, Xaver Chromek, Peter Pónya, Radoslav Halgaš, Petra Sudorová, Ilona Pappová, Kornélia Marcelová, Lajos Tóth, Ľudmila Iványiová a Jozef Rehák. S úctou si spomenuli aj na tých, ktorí sa pozerali už iba z divadelného neba, na pani Ruženku Bóriovú, Tiborka Kováča a Milanka Horňáka.

Divadlo Materinky

Medzi divadelné súbory pôsobiace v meste patrilo divadlo Materinky, ktoré zahŕňalo tvorbu predstavení a programov pre deti. Uzniklo v 80. rokoch minulého storočia ako bábkové divadlo pre deti a postupne sa vyprofilovalo na moderné divadlo s využitím všetkých výrazových prostriedkov v predstaveniach určených nielen pre deti.

Divadlo ŠOK

Divadlo ŠOK vzniklo v roku 1998. Od tej doby odohralo rôzne divadelné hry ako: Zlý sen, Neumierajte prosím, ste v poradi, Oči, Verklikár, Alžbeta Bátory, Peter Pan, Jarné prebudenie, Poľnočný denník, Všetko je inak, Cesta, Slovo. Vystupovalo a účinkovalo na: Novej scéne v Bratislave, v Štátnej opere Banská Bystrica, Starom divadle v Nitre, Acropolise Praha, Pod Slovenskou bránou Tlmače, na Kremnických gagoch, Scénickej žatve v Martine, Dida Pionici v Srbsku, Festivale integrace Slunce Praha, Činoherní klub Praha.

Divadlo ASI

Divadlo ASI bolo občianskym združením, ktoré združovalo najmä skúsených a ostrieľaných umelcov, ale aj pseudoumelcov s vyššími a miestami aj nižšími ambíciami a sklonmi. Už generácie Šaľanov tradovali orálnym podaním, že divadlo vzniklo ešte v období, keď Jára Cimrman dobyl severný pól. Nebolo to však celkom pravda, pretože prvá písomná zmienka o súbore bola nájdená

až v roku 2001 miestnym kronikárom, keď divadlo nieslo názov Terra Wag - na počesť tisícého výročia o prvej písomnej zmienke o meste Šaľa. Terra Wag (už o dva roky neskôr nieslo názov Divadlo ASI) založili Roman Budaj, Miroslav Demín, Tibor Kováč, Táňa Miškovičová, Alena Demková. Neskôr do súboru pribudli Janka Feketeová, Roman Hatala, Ľula Iványiová, Milka Urbanová, Vlado Žák, Fyto Dúc, Robo Kočík a časom sa niektorí stratili (niektorí úplne vážne) a doteraz o nich niet ani chýru ani slychu. No niektorí pribudli. Po megaúspešnej hre Júliusa Barča Ivana Matka, ktorú režírovali Roman Budaj a Miro Demín, súbor povyhrával viacero celoslovenských festivalov a zúčastnil sa aj na martinskej Scénickej žatve. Alena Demková za rolu Matky získala viacero ocenení za herecký výkon. Okrem toho sa zúčastnil aj medzinárodných festivalov na chorvátskom ostrove Vis či v srbskom mestečku Pionica. Ešte v súbore ŠOK zinscenovali text Ľuby Lesnej Čachtická pani, s ktorým sa prebojovali na viacero slovenských festivalov.

Mestská knižnica Jána Johanidesa v Šali (MsKJJ)

Od vzniku po súčasnosť prešla knižnica mnohými zmenami, personálnymi i organizačnými. Trvalé sídlo si po dlhšom čase našla v roku 1981 v novostavbe na Hlavnej ulici. Mestská knižnica bola zriadená v roku 1951 najprv ako Okresná ľudová knižnica. Po územnej reorganizácii v roku 1960 plnila do roku 1968 tiež funkciu obvodnej knižnice. Mala pridelených 12 ľudových knižníc v okruhu Šale, kde vykonávala metodickú činnosť. Od roku 1969 patrila knižnica organizačne pod Okresnú knižnicu v Galante. V roku 2002 bola na základe uznesenia mestského zastupiteľstva organizačne začlenená pod oddelenie školstva, sociálnych vecí a kultúry MsÚ v Šali. V júni 2008 bola premenovaná na Mestskú knižnicu Jána Johanidesa. V Šali dňa 1. 11. 2009 bola vytvorená ako rozpočtová organizácia. Riaditeľkou MsKJJ bola Mgr. Adriana Gerová. Mala 5 zamestnancov. Jej poslaním bolo utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond vrátane knižničných dokumentov miestneho významu, poskytovať knižnično - informačné služby, a tak sprístupňovať kultúrne hodnoty a informácie a prispievať k uspokojovaniu potrieb čitateľov a k zvyšovaniu ich kultúrnej úrovne a vzdelanosti. Knižnica

mala automatizovaný systém výpožičiek realizovaný prostredníctvom počítača. On-line verzia knižničného katalógu bola prístupná na internete. Čitatelia si mohli prezrieť katalógy a objednať si knihy priamo z domu. Okrem výpožičných služieb mala k dispozícii aj čítareň a študovňu s kapacitou 30 miest. Knižnica počas roka organizovala besedy, súťaže, výstavy a ďalšie podujatia, medzi ktorými bola najvýznamnejšia stredoškolská súťaž v písaní esejí na niektorú z trojice myšlienok spisovateľa Jána Johanidesa, organizovaná každoročne pod názvom Esej Jána Johanidesa.

Kultúrne spolky a združenia

Výrazne ovplyvnili kultúrno-spoločenský život v meste Šaľa. Boli medzi nimi najmä Materské centrum – Mamy mamám, Miestny odbor Matice slovenskej, MO Csemadoku, Mládežnícky parlament mesta Šaľa, Slovenský skauting, Srdiečko, n.o., Fotoklub Šaľa, Rybársky zväz, OZ Lepšia Šaľa, SPOSA SA – Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Šali, Slovenský zväz telesne postihnutých, o. z. Šaľa, ako aj TK Jumping Šaľa.

7. Turistický ruch a história mesta

Turistický ruch v regióne Šaľa bol postavený na využívaní prameňov termálnych vôd. Termálne kúpalisko Diakovce patrilo k najväčším, najvybudovanejším a zároveň k najstarším zariadeniam cestovného ruchu v okolí mesta Šaľa. Pri obci Kráľová nad Váhom, cca 4 km od Šale, je rieka Váh prehradená, takže tam bola veľká, všestranne rekreačne využiteľná vodná plocha s dĺžkou cca 12 km a šírkou cca 2 km. Poskytovala možnosti na kúpanie, jachting, windsurfing, vodné lyžovanie, rybolov. Neďaleko mesta za obcou Kráľová nad Váhom sa nachádzala detská farma Humanita – išlo o malú zoologickú záhradu s rôznymi, cca 20 druhmi zvierat. Ponúkala možnosť vozenia sa na poníkoch a koňoch, školu jazdenia pre deti a dospelých, rôzne akcie pre firmy a kolektívy, celodenné školské výlety, krátkodobé pobyty pre deti zo sociálnych ústavov a detských domovov, možnosť zorganizovania country zábavy, jednoducho pobyt v príjemnom prostredí medzi zvieratami. V okolí Šale sa nenachádzal žiadny národný park ani chránená krajinná oblasť. K spoločensky chráneným územiam patrilo 7 prírodných pamiatok a chránených areálov v regióne Šale. Chránené areály a prírodné pamiatky boli park v Močenku, 5,87 ha Bábske jazero, vodné dielo – priehrada Selice, Vlčany, 3,52 ha Bystré jazierko, v Tešedíkove 2,00 ha Čierne jazierko, tiež v Tešedíkove 3,40 ha Jahodnianske jazierko, v obci Neded 5,33 ha rybník, čo bolo niekdajšie mŕtve rameno Váhu, spojené s obcou Vlčany a jej 8,24 ha Vlčanské mŕtve rameno, ale aj Trnovecké mŕtve rameno v Trnovci nad Váhom o rozlohe 6,58 ha.

Návštevníkov a domácich vítalo v meste množstvo ubytovacích zariadení, ako bol dávno známy Hotel Centrál, G&C penzión, STERNA CONSULTING, s.r.o., Ubytovacie zariadenie SOUCH, Ubytovňa Veža, ale aj dosť reštaurácií, ponúkajúcich miestne i cudzie špeciality. Reštaurácia LUKAS, Cardinal Club, Hotel Centrál, Don Galvan, G&C penzión, Snack bar Švéda, Reštaurácia RICO, La Gondola – pizzeria, Domino, Pizzeria Venezia, Pepper, Hostinec Biely agát, Reštaurácia Biely sumec, Reštaurácia Lipa a pod.

Pamiatky

Tu sa nachádzalo niekoľko vzácných nehnuteľných pamiatok, ktoré boli zapísané v evidencii pamätihodností mesta Šala. Patrili k nim kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ÚZKP).

Kaštieľ

Najstaršou a najhodnotnejšou kultúrno-historickou pamiatkou Šale je renesančný kaštieľ. Situovaný je v budove postavenej pravdepodobne na mieste stredovekého vodného hradu. Kráľ Rudolf II. 19. mája 1586 daroval okrem iného aj panstvo Šala jezuitom na účely zriadenia kolégia, ktoré malo slúžiť na výchovu a vzdelávanie rehoľného kňazského dorastu. V roku 1598 sa do Šale presťahovalo kolégium z Kláštora pod Znievom spolu so strednou školou, profesormi, žiakmi a školskými zariadeniami. Študenti boli spočiatku ubytovaní v miestnych šľachtických domoch. V roku 1604 sa slávnostne položil základný kameň nového kolégia. Študovalo tu vyše 400 žiakov a medzi vyučujúcimi, i keď iba krátku dobu v rokoch 1601 a 1602, bol aj Peter Pázmány, neskorší ostrihomský arcibiskup, zakladateľ Trnavskej univerzity, známy filozof, určujúca postava uhorských dejín 17. storočia. Medzi významných študentov šalianskeho kolégia patrili Mikuláš Esterházi, ktorý sa narodil v Galante. Rodičia ho dali študovať do kolégia v Šali. Manželstvom získal významné imanie, do ktorého patrili aj majetky po Turzovcoch. Od roku 1625 bol aj veliteľom novozámockej pevnosti, ktorá bola protitureckou baštou a v rokoch 1625 – 1645 bol palatínom, najvyšším krajinským hodnostárom v Uhorsku. Zaujímavosťou je, že kaštieľ vznikol ako verná kópia renesančného zámku rodu Thurzovcov v Bytči, pričom svoj renesančný vzhľad a podobnosť s bytčianskym zámkom si napriek neskorším prestavbám zachoval dodnes. Kaštieľ v Šali je štvorkrídlovou stavbou s mohutnými nárožnými baštami a menšou vežou nad vstupnou bránou.

Okrem renesančného kaštieľa sa v meste nachádzali ďalšie pozoruhodné a ochrany hodné historické pamiatky. Mnohé z nich tvorili tiež dominanty mesta Šale.

Rímsko - katolícky kostol sv. Margity Antiochijskej v Šali

Bol postavený v rokoch 1828 – 1837 na mieste staršieho kostola, ktorý bol vybudovaný v 16. storočí. Kostol je kultúrnou pamiatkou, zapísanou v ÚZKP Ministerstva kultúry SR od roku 1963.

Roľnícky dom

Roľnícky dom alebo sa nazýval aj Dom ľudového bývania, Kunov dom či Slamený domček sa nachádzal na Štúrovej ulici. Bol postavený v roku 1730. Kedysi boli takéto typy roľníckych domov na našom území dominantné. Ide o vzácnu historickú pamiatku dokumentujúcu staré slovanské stavitelstvo. Dom mal drevenú strechu, ktorá niesla kliešťovú konštrukciu krovu. Krytinou bola slama a trstina. Múry boli zhotovené z vrbovej pletenice, ktorá bola obložená mazom (hlina, plavy, voda). Steny boli na hladko olícené vápnom. Dom nebol povodňami zničený, pretože jeho konštrukcia je stavaná tak, že odolávala náporu vody. Zariadenie miestností približuje najmä mladej generácii spôsob roľníckeho bývania. V roku 1962 bol dom renovovaný nákladom 42 000,- korún. Dom ľudového bývania niekoľko desaťročí spravovalo Vlastivedné múzeum v Galante, ktoré v ňom zriadilo expozíciu ľudového bývania. Zariadenie bolo zozbierané na našom území a niektoré kusy sú tiež unikátmi. Táto národopisná expozícia bola sprístupnená verejnosti v roku 1979 a reinštalovaná v roku 1988. Ako kultúrna pamiatka bol zapísaný do ÚZKP Ministerstva kultúry SR v roku 1963. Od roku 2003 bol Dom ľudového bývania pre verejnosť zatvorený, opäťovne sa sprístupnil iba pred pár rokmi. Dôvodom jeho zatvorenia bol jednak jeho chátrajúci stav, ako aj skutočnosť, že domček bol predmetom sporu, kedy sa o jeho vlastníctvo „bili“ Trnavský samosprávny kraj a Nitriansky samosprávny kraj, ktorý nakoniec spor aj vyhral. A tak sa táto kultúrna pamiatka dostala do vlastníctva Ponitrianskeho múzea, ale pôvodný inventár zostal naďalej vo vlastníctve Trnavského kraja, konkrétne Vlastivedného múzea v Galante. Ponitrianske múzeum sa nakoniec s Vlastivedným múzeom v Galante dohodlo na zapožičaní predmetov, ktoré tvorili stálu expozíciu v minulom období. Na objekte bolo potrebné vykonať rôzne úpravy - došlo k oprave fasády, interiéru a exteriéru,

čo Nitriansky samosprávny kraj stálo viac ako 137 tisíc Eur. K opätovnému sprístupneniu domčeka došlo až v júni 2009. Počas obdobia, kým bola táto pamiatka zatvorená, o jeho znovuoživenie bojovalo aj Občianske združenie Zachráňme Dom ľudového bývania v Šali.³

Socha sv. Juraja

Kultúrna pamiatka Socha sv. Juraja našla svoje umiestnenie na Hlavnej ulici pred mestskou knižnicou a pochádza z prvej polovice 19. storočia (1808). Dielo je tvorbou neznámeho miestneho umelca. Zobrazuje sv. Juraja bojujúceho s drakom. Socha je umiestnená na toskánskom stĺpe kompozitného typu. Spodnú časť tvorí sokel, na ktorom bol umiestnený značne poškodený nápis. Socha bola v roku 2008 zreštaurovaná. Sv. Juraj bol patrónom rytierov, ale aj remesiel, patril taktiež medzi 14 pomocníkov v núdzi. Ako kultúrna pamiatka bola zapísaná v ÚZKP Ministerstva kultúry SR v roku 1963.

Pamätihodnosti

Súčasťou kultúrneho dedičstva mesta boli aj mnohé pamätihodnosti nášho mesta, ako napr.: neskorobarokový kostol vo Veči, Socha Sv. Trojice, Socha sv. Jána Nepomuckého, Socha sv. Floriána, Socha sv. Vendelína, Kaplnka Sv. rodiny, Kaplnka Bakošova muka, Kaplnka sv. Jozefa, Kaplnka rodiny Feketeházycov v mestskom cintoríne, Pomník padlým vojakom v I. svetovej vojne, budova farského úradu, jaskyňa Lurdskej Panny Márie, budova Gymnázia J. Fándlyho, budova okresného úradu, budova ZUŠ (bývalé vodoregulačné družstvo), budova železničnej stanice, ale aj niektoré pamätne tabule venované, napr. aj šalianskemu ľudovému spisovateľovi Jozefovi Sellyei Miškovičovi, staviteľovi a konštruktérovi mostov a budov Jánovi Feketeházymu, obetiam holokaustu miestnych židovských spoluobčanov či pamätná tabuľa odhalená na počesť zaniknutej židovskej obce a martýrov a židovský cintorín. V meste bolo aj sedem artézskych studní, z ktorých štyri stále plnia funkciu zdroja pitnej vody pre obyvateľov.

³ Zdroj: Kroniky mesta Šala, portál: muzeum.sk

Médiá

K najznámejším regionálnym tlačným médiám, ktoré poskytovali informácie o dianí v Šali a okolí, boli regionálne časopisy, a to mesačník Slovo Šalánov, mesačník Súkromný podnikateľ a týždenník Galantsko šalienský žurnál. Domáce spravodajstvo z Nitry, Galanty, Šale a Zlatých Moraviec poskytoval aj týždenník My - Nitrianske noviny. Zamestnávali svojich redaktorov, ktorí pre časopisy písali pôvodné články zo Šale a okolia a prispievali do nich aj jednotlivci.

Internetové stránky

Na adrese www.sala.sk sa nachádzala oficiálna internetová stránka mesta Šala. Mestská stránka sa prezentovala aj na sociálnej sieti Facebook. Okrem uvedených stránok, ktoré mali všeobecnejšie zameranie, mala vlastné webstránky a facebookové stránky väčšina občianskych združení, športových klubov, inštitúcií a podobne.

8. Cirkevný život

Farnosť Šaľa a Šaľa Veča

Farnosť bola súčasťou Trnavskej arcidiecézy, ktorú spravoval arcibiskup Mons. Ján Orosch. Sídлом fary v Šali bola historická budova na Školskej ulici. Správcom šalianskej farnosti a dekanom šalianskeho dekanátu bol Ladislav Šálka a kaplánom Mgr. Michal Križák. Zo Šale bola spravovaná aj farnosť v Dlhej nad Váhom. K šalianskej farnosti patrili okrem kostola sv. Margity Antiochijskej v Šali a kostola Navštívenia Panny Márie v Hetmíni aj dva kostoly vo Veči, a to kostol Svätej Rodiny a nový kostol Panny Márie, pomocnice kresťanov. Vo farnosti Veča pôsobil ako kňaz od roku 2011 Mgr. Lukáš Stanislav Buchta. Večianska farnosť spravuje aj kostol Najsvätejšej Trojice v Dlhej nad Váhom, a to každú stredu a vo štvrtok.

Kostoly

Kostol sv. Margity Antiochijskej

Jeho opis tvoril časť kroniky - Kultúrne pamiatky. Sväté omše sa konali každý deň ráno aj večer a pohrebne omše po skončení rannej sv. omše. Detské sv. omše boli vždy v piatok podvečer a každý štvrtok po prvopiatkovom týždni bola aj sv. omša v DD na Nešporovej ulici v Šali.

Kostol Sv. rodiny vo Veči

Staré dokumenty vatikánskeho archívu uvádzajú, že prvý, pravdepodobne gotický kostol z pevného materiálu, bol postavený vo Veči v roku 1345. V 16. storočí nastali v dejinách obce nepokojné roky spôsobené tureckými vojskami. Veča bola niekoľkokrát vyplienená a v tom čase bol aj pôvodný kostol takmer úplne zničený. Vybudovanie nového kostola sa úspešne završilo v roku 1700, kedy bol dokončený nový kostol "na starých základoch" a zasvätený svätej Rodine. Odvtedy bolo potrebné vykonať jeho opravu niekoľkokrát. Naposledy sa reštaurátorské práce ukončili v roku 1996. Vďaka predovšetkým sponzorským finančným darom, ako aj organizačnej pomoci pána farára,

bol večiansky kostol vynovený v novej oživenej podobe. Práce si vyžiadali takmer 2 milióny Sk a boli v pomerne krátkom čase uskutočnené firmou Monsta - Štefan Brestič z Močenoku.⁴ V roku 1993, na základe dlhodobej tradície úcty k svätému Jánovi Nepomuckému, sa tento svätec stal novým spolupatrónom starého kostola vo Veči.

Kostol Panny Márie Pomocnice kresťanov

Ústavba nového rímskokatolíckeho kostola vo Veči začala v lete v roku 1997 na Hollého ulici pri miestnej ZŠ. Pôvodne to malo byť moderné dielo, ktorého oficiálny názov bol Ekumenické centrum pri rímsko-katolíckom farskom úrade Šaľa - Veča. Dielo, ktoré malo vyplniť v priestore sídliska medzeru, ktorá vznikla v dôsledku ideologického smerovania riadenia spoločnosti do roku 1989, bolo dokončené v roku 2006. Správcom farnosti bol Dp. Jozef Gallovič.

Kostol Navštívenia Panny Márie

V kostole Navštívenia Panny Márie v Hetmíni sa bohoslužby už neslúžili.

⁴ Zdroj: Marek Molnar a veca.sk

9. Šport

Udalosti

V oblasti športu mesto Šaľa poskytovalo priestor pre rôznorodé ponuky športových podujatí miestneho, regionálneho a medzinárodného významu určených pre širokú verejnosť, ktoré sa tradične uskutočňovali na rôznych športoviskách mesta. K najpopulárnejším a obyvateľmi najnavštevovanejším športom bola hádzaná - ženy.

Najúspešnejší športovec mesta a okresu Šaľa

Okresná asociácia telovýchovných jednot a klubov a mesto Šaľa hodnotili Najúspešnejších jednotlivcov, športové kolektívy, trénerov a zaslúžilých funkcionárov okresu a mesta Šaľa. Spoločne ocenili úspešných športovcov, trénerov a zaslúžilých funkcionárov mesta a šalianskeho okresu v priestoroch DK v Šali, kde ich slávnostne privítal Mgr. Jozef Belický, primátor mesta, o.i. slovami: „O športe sa hovorí, že je fenomén, ktorý hýbe masami, spája ľudí, prináša im úsmev na tvári a radosť z dosiahnutých mét a úspechov. Tých sme sa aj vďaka Vám dočkali v minulom roku v hojnej miere. Vaše úspechy, ale aj Vaša každodenná príprava k ich dosiahnutiu skvele reprezentovali naše mesto nielen v rámci Slovenska, ale vo viacerých prípadoch aj v zahraničí, za čo Vám patrí z tohto miesta úprimné poďakovanie.“ Poďakovanie vyslovil tiež všetkým športovcom, kolektívom, trénerom a funkcionárom v našom regióne a osobitne zablahoželať oceneným a poprial im ďalšie športové úspechy aj JUDr. Ľudovít Marincák, predseda Okresnej asociácie telovýchovných jednot a klubov Šaľa. Naše mesto vždy patrilo svojimi športovými aktivitami a predovšetkým výsledkami v Nitrianskom kraji ku krajskej špičke. Dôkazom toho bolo udelenie ocenenia pre 21 športových kolektívov a 31 jednotlivcov, pre 8 trénerov, 10 funkcionárov a tiež boli ocenení 6 jednotlivci a 1 kolektív osobitným ocenením. Ocenenie si prevzali nasledovné kolektívy a jednotlivci v jednotlivých kategóriách:

Dospelí za kolektívy – 1. miesto získalo družstvo seniorov – hádzaná muži,
za jednotlivcov - 1. miesto Ľudovít Kocsis – Oddiel karate - TJ Slovan

Duslo Šaľa.

Mládež za kolektívy - 1. miesto žiacke družstvo – futbal FK Slovan Duslo Šaľa, za jednotlivcov - 1. miesto **Ádám Bukor** - pltvové plávanie KŠP Tritón Šaľa.

V kategórii **tréneri** boli ocenení: **Andrea Bíčová** – voltíž JK RUSTY Šaľa, **Radka Aláková** – pohybové cvičenia, **Boris Bleho** – Oddiel karate - TJ Slovan Duslo Šaľa, **Žofia Čemanová** – hádzaná HK Slovan Duslo Šaľa, **Tibor Jakoda** - pltvové plávanie KÚŠ Barakuda Šaľa, **Darina Braunová** – hádzaná, HK Junior Močenok, **Viktor Szapu** – hádzaná muži HKM Šaľa, **Miroslava Pálová** – karate KK Banana Dojo Šaľa.

V kategórii **funkcionári** získal ocenenie **Tomáš Mészáros** – vytrvalostné behy mesto Šaľa, **Ivan Stračár** – tenis TK Šaľa, **František Laczko** – futbal ŠK Tešedíkovo, **Jozef Kláčko** – hádzaná muži HKM Šaľa, **Tibor Buzma** – futbal FK Veča, ocenenie mu bolo udelené „In memoriam“, **Marián Baculák** - streetball mesto Šaľa, **Peter Horváth** - futbal ŠK Tešedíkovo, **Ján Komjáthy** - kynológia Kynologický klub Šaľa, **Ľuboš Blažo** - hádzaná HK Junior Močenok, **Martin Macho** - športová strelba ŠSK Šaľa. Aj v tejto kategórii boli udelené Osobitné ocenenia viacerým športovým funkcionárom, medzi nimi aj **Ladislavovi Majdlenovi** – voltíž TJ Slávia SOUP Šaľa, ktorý bol zároveň aj čerstvý 60 - ročný jubilant, osobitné ocenenie získal **Mikuláš Szalaj** – Kolársky oddiel - TJ Slovan Duslo Šaľa, **Ladislav Kokeš** - futbal KFC Horná Kráľová, **Vincent Tóth** - futbal, hádzaná obec Močenok, **Dávid Ivan** - futbal mesto Šaľa, **Andrej Petro** – hádzaná mesto Šaľa a Atletický oddiel - TJ Slovan Duslo Šaľa.

Projekty na podporu športu

Šaľa sa v spolupráci s rôznymi firmami a nadáciami zapojila do projektov na podporu športu v meste. V roku 2016 to boli predovšetkým projekty pre deti, napr.: Sme síce ešte malí, ale radi hráme futbal a sme jeden tím. Financovaný bol z Nadačného fondu Západoslovenskej energetiky v Nadácii Pontis. Ďalším bol projekt na podporu hádzanej mladšie žiačky, spolufinancovaný s Tatra bankou, a.s., odštepný závod Raiffeisen banka Šaľa.

Na základe projektu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR bola mestu v roku 2016 poskytnutá dotácia na projekt „Telocvične“ za účelom rekonštrukcie alebo výstavby nových telocviční a na ich vybavenie. Mesto Šaľa uspelo v rámci danej výzvy s rozvojovým projektom rekonštrukcie telocvične ZŠ Ľ. Štúra a nákupu vybavenia pre ZŠ Ľ. Štúra, ZŠ Bernoláková, ZŠ J.C. Hronského. Získalo tak dotáciu vo výške 50 000,- Eur na rekonštrukciu a 3 500,- Eur na vybavenie telocviční. Spolufinancovanie z rozpočtu mesta bolo vyše 20 000,- Eur.

Zaplávajme spolu čo najďalej

Podujatie „Zaplávajme spoločne čo najďalej“ bola každoročná aktivita komisie životného prostredia, bezpečnosti a verejného poriadku. V spolupráci s Aqua-sportom Šaľa už 8. rok zlákali žiakov urobiť niečo pre zdravie a zábavu. Plaváreň 26. mája 2016 patrila žiakom škôl a verejnosti. Najviac, 647 kilometrov, odplávala verejnosť v roku 2013. Dovtedy najviac účastníkov počas 8-ročnej tradície podujatia prišlo v roku 2012, kedy si „plutvy“ nasadilo 566 ľudí. V tomto roku k odplávaným kilometrom prispel aj primátor Šale. V roku 2016 bol však rekord prekonaný. Do plavárne zavítalo až 590 účastníkov, ktorí spolu odplávali až 726 km a 122 metrov.

Športové kluby a oddiely

Pre rozvoj športových odvetví v meste Šaľa bola vybudovaná športová hala, zimný štadión, futbalový štadión, tenisové kurty, plavárne, kolkáreň, kúpalisko a areál vodných športov na vodnom diele Kráľová, vychádzkový areál pri rieke Váh, fitnesscentrá. Športový život v meste sa koncentroval predovšetkým v najväčšej telovýchovnej jednote TJ Slovan Duslo Šaľa, v rámci ktorej pracovali oddiely: ľahká atletika, ľadový hokej, hádzaná – ženy aj muži, kolky, šach, karate, kanoistika, tenis, turistika - pešia, vodná turistika, kulturistika, plávanie, rafting. Futbalový klub Slovan Duslo Šaľa bol účastníkom tretej futbalovej ligy u dospelých a starší dorast bol účastníkom druhej ligy. Šaľu dobre reprezentovali prvoligové kolkárinky, ďalej kanoisti, športovci v ľahkej atletike, karatisti a basketbalisti, ale aj druholigoví volejbalisti. Aktívne tu

pôsobil tiež oddiel vodnej turistiky, ľadového hokeja, tenisový, stolnotenisový a turistický oddiel.

Mesto Šaľa poskytovalo športovým klubom dotácie na podujatia a na činnosť podľa vopred určených kritérií vo VZN. Kompletný prehľad dotácií na rok 2016 je uvedený v prílohe tohtoročného zápisu do kroniky. Desiatky klubov a občianskych združení v oblasti športu pôsobili na území mesta Šaľa. Do povedomia sa dostali najmä TJ Slovan Duslo Šaľa so svojimi oddielmi (atletickým, futbalovým, hádzanárskym, kolárskym, oddielom nevidiacich a slabozrakých, karate, oddielom raftingu a vodnej turistiky, šachovým), ďalej TJ Slávia SOUP Šaľa, TJ Tatran Šaľa (stolný tenis), Klub vodných športov Barakuda, FK Veča, HKM Šaľa (hádzaná muži), Hokejbalový klub Šaľa, Karate klub Banana Dojo, Klub bojového umenia taekwon do J.T.F. Šaľa, Klub plážového volejbalu, Klub priateľov Petangu Svätopluk, Klub rýchlostnej kanoistiky Šaľa, Klub športových potápačov Tritón, klub vodných športov Šaľa, Mariášový klub Šaľa–Veča–Nové Zámky, Miestny kynologický klub Šaľa, Nordic walking team Šaľa, Športový klub Triatlon Šaľa, Športový strelecký klub Šaľa, Tanečný klub Jumping, Tenisový klub Šaľa.

Klub športových potápačov Tritón Šaľa

Klub športových potápačov Tritón Šaľa vznikol za účelom rozvoja výkonnostného plávania, špecializácie na plutvové plávanie a rýchlostné plávanie pod vodou, tréningovú činnosť, kurzy, účasť na súťažiach. Každoročne otváral plaveckú sezónu pre členov, ale aj pre nových záujemcov na krytej plavárni Aquašportu v areáli Dusla v Šali. V tomto športe sa začínala príprava s deťmi od 5 rokov, kde sa učili základom plávania, potom nasledoval tréningový proces. Základný kurz bol pre neplavcov, zameraný na adaptáciu na vodné prostredie a na nácvik základných pohybových vlastností. Po ňom nasledoval zdokonaľovací kurz – prípravka, ktorý bol určený už plavcom so zameraním na zdokonaľovanie základných štýlov plávania, nácvik plávania s plutvami, dýchanie cez šnorchel a štartové skoky. Športový tréning bol najnáročnejší so zameraním na techniku. Pretekári trénovali 5x v týždni v bazéne, plus suché tréningy podľa potreby a obdobia.

Tanečný Jumping Šaľa

Od roku 1994 sa datovala história veľmi úspešného Tanečného klubu Jumping Šaľa. Bohumil Kadúč, tanečník, choreograf a aj tréner, si vybral niekoľko šikovných a talentovaných detí, ktoré sa zúčastnili 1. ročníka tanečnej súťaže Jednoducho tanec '94. Z tanečnej skupiny sa neskôr klub pretransformoval na občianske združenie. Rady tanečníkov sa rozširovali a dosahovali veľké úspechy. V roku 2005 sa presťahovali do Spoločenského domu vo Veči. Už dlhodobo patril klub k slovenskej špičke a žal úspechy aj na medzinárodnej scéne. Tanečníci Jumpingu boli viacnásobní vicemajstri sveta a trojnásobní majstri Európy. Reprezentovali Slovensko na ME hip hop disciplín v Amsterdame a MS v disco dance disciplínach v Ostrave. Účinkovanie na medzinárodných súťažiach sa ale tento rok nekončí. Na Slovensku si vybojovali nominácie aj na súťaže v nemeckom Bochume na MS v disciplínach hip hop, v Aarhause v Dánsku, kde sa uskutočnila Európska súťaž v tanečnom štýle disco dance a v meste Ternopil na Ukrajine, kde reprezentovali Slovensko v disciplíne street dance show. Od februára 2010 organizoval klub pod vedením certifikovanej trénerky Diany Kurucovej veľmi úspešné cvičenie pod názvom ZUMBA, ktoré kombinovalo dynamickú latinsko-americkú hudbu s fitnes krokmi a s tanečnými a aeróbnymi pohybmi. TK Jumping každoročne organizoval tanečné prípravky, letnú tanečnú školu, letné tanečné sústredenie a v zimných mesiacoch majstrovstvá klubu, galaprogram pre verejnosť a tanečnú súťaž Jednoducho tanec.

Oddiel karate, TJ Slovan Duslo Šaľa

Dosiahol veľmi úspešnú súťažnú sezónu 2016. Väčšinou si prvenstvo odniesli z Pohára federácie detí, mládeže a dospelých vo Veľkom Krtíši a v Prievidzi. Medzi chlapcami bol najúspešnejší Ľudovít Kocsis a Filip Bleho a dievčatami Ela Sántaiová. V kategórii družstiev boli na 1. mieste chlapci - Filip Bleho, Michal Sántai, Alex Sárkány a na 3. mieste dievčatá - Ela Sántaiová, Kika Vozárová. Úspešne sa zúčastnili na Majstrovstvách SR v karate a kobudo v Pezinku, kde získali ako jednotlivci popredné miesta a družstvo chlapcov zvíťazilo v zložení Filip Bleho, Michal Sántai, Marek Hulík. Najmä pre

L'udov'ita Kocsisa, Noela Voz'ara a Lauru Pozsonyiov'ú bol mimoriadne úspešný jubilejný 20. ročník SLOVAKIA OPEN medzinárodného turnaja v karate a kobudo za účasti Slovenskej republiky, Českej republiky, Srbska, Poľska a Talianska, pretože obsadili 1. miesto v kategórii jednotlivcov a zvíťazilo aj družstvo chlapcov (Filip Bleho, Michal Sántai, Marek Hulík).

Atletický oddiel, TJ Slovan Duslo Šaľa

V povedomí Šalanov bol známy najmä tým, že každoročne organizoval Majstrovstvá okresu Šaľa mladšieho žiactva v atletike, známe ako Memoriál prof. Milana Melicherčíka a prof. Jána Mutkoviča, zakladateľov atletiky v Šali. Pretekalo sa v disciplínach beh na 60m, 600m, 1000m, skok do diaľky, skok do výšky, kriket, guľa 2kg, štafeta 4x60m.

Nordic Walking

V Šali sa tento rok sformovala skupina nadšencov, ktorí sa pod vedením Radky Aláksovej venovali športu nazvanému Nordic Walking. išlo o tzv. severskú chôdzu so špeciálnymi palicami, ktorá v minulosti slúžila na prípravu bežcov na lyžiach. Záujemcovia o tento šport sa stretávali na pravidelných tréningoch a výletoch v okolí Šale.

Športovo strelecký klub (ŠSK) Šaľa

V meste Šaľa výrazným spôsobom k rozvoju športovej strelby prispela ZO Zväzarmu DUSLO Šaľa. Klub každoročne usporadúval Extraligu v strelbe zo vzduchových zbraní. Pravidelne uskutočňoval aj kolá I. Slovenskej streleckej ligy guľových a tiež vzduchových zbraní a každoročne aj Majstrovstvá Nitrianskeho kraja v strelbe z guľových a vzduchových zbraní. Predseda ŠSK bol L'udov'it Kováč a podpredseda František Liptai. Postupne modernizovali strelnicu za dobrej spolupráce a podpory mesta. Mestskú športovú halu dostával klub k dispozícii na usporiadanie vrcholných streleckých pretekov a ZŠ Jána Hollého poskytovala priestory pre činnosť Školského športového strediska a telocvičňu na usporiadanie krajských a národných súťaží. Vďaka tomu boli výsledky klubu výborné, čo dokazovalo získanie viacerých titulov

a medailových umiestnení. Tréningová príprava a súťaže počas sezóny boli organizované v areáli strelnice klubu v Šali - Veči. Streleckú kapacitu strelnice tvorilo 21 stavov pre strelbu disciplín na vzdialenosť 50 metrov a 4 rýchlopalné stavy pre strelbu disciplín na vzdialenosť 25 metrov. Tréning a súťaže zo vzduchových zbraní boli v športovej hale ZŠ Hollého v Šali - Veči.

Hádzanársky klub muži (HKM)

Športový klub bol založený v roku 2008 ako občianske združenie pod vedením: Jozef Klačko, prezident klubu a Peter Szalay, viceprezident. Sídlo mal klub na Švermovej ulici s adresou v Mestskej športovej hale na Hornej ulici v Šali. Sezóna 2016/2017 sa zapísala veľkými úspechmi do histórie nášho klubu. Po výborných výkonoch mužstva počas celej sezóny postúpili do finále play-off. Vo finále s Prešovom neuspeli, ale získané strieborné medaily boli napriek tomu obrovským úspechom. V tejto sezóne sa po prvýkrát v histórii predstavili v európskom pohári EHF Challenge Cup a senzačne postúpili do štvrtfinále tohto pohára. Trénera Štefana Kelemenena nahradil Ján Kolesár. Po postupe do play-off sa tešili z dovtedy najväčšieho úspechu mužskej hádzanej v Šali, keď získali 3. miesto a vybojovali si možnosť štartovať v európskom pohári EHF Challenge Cup.

Hádzanársky klub Slovan Duslo Šaľa

Hádzanársky klub Slovan Duslo Šaľa patril v meste bezpochyby k tým najúspešnejším, a tým aj najznámejším športovým klubom. V rámci domácej i medzinárodnej hádzanárskej ligy žien, pripravoval pre šalianskych a regionálnych priaznivcov malej koženej bombóniky v podobe hádzanárskych turnajov v Mestskej športovej hale v Šali. HK Slovan Duslo Šaľa je slovenský ženský hádzanársky klub, ktorý bol založený v roku 1943 a v roku 1952 sa prvýkrát prebojoval do najvyššej česko-slovenskej súťaže. Šalianske hádzanárky boli 3-násobné majsterky Česko-Slovenska a 9-násobné majsterky Slovenska, naposledy v sezóne 2004/05. V sezóne 2016/17 sa konal 15. ročník spoločnej slovensko-českej hádzanárskej súťaže žien, spravovanej Slovenským zväzom hádzanej a Českým zväzom hádzanej. Titul majstra Slovensko-českej interligy

hádzanárok alebo WHIL obhájilo družstvo IUVENTA Michalovce, ktoré následne zvíťazilo aj vo finálovej sérii o majstra Slovenska nad Hádzanárskym klubom Slovan Duslo Šaľa.

Športoviská

Mesto Šaľa malo viacero významných podnikov, rozvinutý priemysel i poľnohospodárstvo, silnú terciárnu sféru a športovo-rekreačnú základňu. Tú zastrešovala športová hala a kolkáreň, tenisové kurty, areál vodných športov na vodnom diele Kráľová, plaváreň Aquasport s 50 m bazénom, fitnescentrá, sauny, futbalové ihriská a zimný štadión. Jazdecký šport sa intenzívne rozvíjal na SOUP. Lužné lesy boli rajom pre rybárov a poľovníkov. Splavnenie dolného toku Váhu sa stalo predpokladom pre využitie rieky nielen pre rekreačné, ale aj dopravné účely. Ak si Šalania chceli zlepšiť kondičku alebo zdravotný stav, mohli tiež využiť posilňovne, ktoré boli vo väčšej miere navštevované mladými ľuďmi. Pripravovali sa aj rôzne programy pre ľudí s problémami s váhou.

Mestská športová hala bola postavená pri letnom kúpalisku, ktoré bolo z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov pred niekoľkými rokmi zatvorené. V súčasnosti sa tam sústreďovali skauti. Pre rozvoj športu bol vybudovaný zimný štadión s klziskom s umelou ľadovou plochou v rozmeroch 20x40 metrov. Klzisko malo v správe mesto, jeho prevádzka trvala cez zimnú sezónu podľa počasia spravidla od decembra do marca. Denne v dopoludňajších i popoludňajších hodinách bolo k dispozícii pre verejné korčuľovanie a večer od 19.00 do 22.00 hodiny pre organizované skupiny. Súčasťou areálu zimného štadióna bolo aj minigolfové ihrisko. K dispozícii mali športovci aj tenisové kurty s nafukovacou halou na futbalovom štadióne, krytú plaváreň v Dusle a ďalšiu plaváreň pri SOUCH v Šali - Veči, kolkáreň, bowling, strelnicu, jazdecká dráha bola v areáli SOU. Rieka Váh spolu s Vodným dielom Kráľová a Vodným dielom Selice ponúkala množstvo príležitostí, poskytujúcich využívanie vodných športov.

10. Doprava a pošta

Doprava a cesty

Cestnú sieť mesta tvorilo 126 km ciest, z toho bolo 15 km ciest I. triedy, 34 km ciest II. triedy a 77 km ciest III. triedy. Mesto Šaľa svojou polohou leží na križovatke ciest krajských a okresných miest (Nitra - 30 km, Nové Zámky - 32 km, Trnava - 32 km, Dunajská Streda - 35 km, Bratislava - 69 km). Medzi významné vnútroštátne cesty patrila cesta I. triedy Galanta - Šaľa - Nové Zámky, ktorej súčasťou bol most cez rieku Váh s dĺžkou 299 m. Dôležitou cestou regionálneho významu bola cesta II. triedy Šoporňa - Šaľa - Kolárovo s napojením pri obci Šoporňa na cestu európskej siete E 571 a cesta Šaľa - Trnovec nad Váhom - Nitra, spájajúca okresné a krajské sídlo. Celým územím mestskej časti Veča viedol hlavný cestný ťah v smere Bratislava - Nové Zámky - Nitra, ale i hlavný ťah do chemického kombinátu Duslo, a. s. a bol aj dôležitým železničným uzlom pre osobnú dopravu. Prechádzala tu trať európskeho významu Bratislava - Galanta - Šaľa - Štúrovo. Predpoklady rozvoja vodnej dopravy na rieke Váh sa potvrdili a realizovali otvorením dolného toku Váhu pre nákladnú i osobnú dopravu (výletné plavby). Využitie vodnej cesty na Váhu Šaľa - Komárno bolo možné od roku 1998 aj vďaka vybudovaniu vodného diela Selice ako vodného stupňa pre vyrovnanie hladiny. Celková dĺžka splavneného úseku tým dosiahla 89 km (po Sereď). V roku 1998 bol dobudovaný a uvedený do prevádzky nákladný prístav s obmedzenými podmienkami pre plavbu lodí v úseku Komárno - Sereď ako I. etapa Vážskej vodnej cesty. Využívaný bol pre účely nakládky priemyselných hnojív produkovaných v Duslo Šaľa.

Pošta

V Šali boli tri pobočky Slovenskej pošty, a. s. Pobočka Šaľa 1 sídlila na Štúrovej ulici v centre mesta. Jej vedúcou bola Martina Urbanová. Pošta bola v prevádzke od pondelka do soboty. Ráno bola cez pracovné dni otvorená od 7.30 hod. a zatvárala sa o 17.30 hod. V sobotu bola pošta v prevádzke od 8.00 do 11.30 hod. Na šalianskej pobočke pracovalo 32 zamestnancov,

priehradkových bolo 13 a doručovacích rajónov bolo 10. Zásielky doručovali aj kuriéri. Ich klienti radi využívali aj produkty Poštovej banky. Osem rokov je už pošta v Šali prerobená, má sedem univerzálnych priehradiek, IOMO pracovisko a pracovisko PFS – priehradka finančných služieb. Práve služby štátu využíva čoraz viac ľudí, čo samozrejme súvisí aj so špecifikom klientely šalianskej jednotky. Veľká časť zahraničných robotníkov najmä z Rumunska, ale aj Srbska, Indie a pod. využívali aj služby Western Union alebo Eurogiro. Ďalšou bola Pobočka Šala 5, sídlila na sídlisku vo Veči v areáli budovy COV na Hollého ulici. Táto pobočka bola v prevádzke tiež šesť dní. Otváracia doba bola od 8,00 do 17,30 hod. V sobotu boli úradné hodiny v čase od ôsmej do jedenástej. V poradí treťou bola pobočka Slovenskej pošty Šala 3 so sídlom v areáli Dusla, a.s., ktorá zabezpečovala služby pre podnik a príslušné firmy.

11. Životné prostredie a výstavba

Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v regióne bolo Duslo, a. s., ktoré malo vo svojom areáli 26 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Podľa „Projektu sledovania výskytu ťažkých kovov v základných zložkách životného prostredia v lokalite Sered“, ktorý spracoval Štátny zdravotný ústav v Galante, došlo za posledných 20 rokov na území mesta Šaľa k zníženiu sprasného spádu o viac ako o polovicu, a to z 1000 kg/ha na 548 kg/ha anorganickému podielu⁵. Tento značný pokles celkových emisií nastal hlavne v dôsledku plynofikácie veľkých komunálnych kotolní, ako aj obmedzenia a zastavenia niektorých prevádzok v Dusle, a. s., inštalovaním účinných odlučovacích zariadení a zmenou používaných médií. V Dusle boli inštalované meracie zariadenia, ktoré každý mesiac vyhodnocovali množstvo emisií vo vzťahu k znečisťovaniu ovzdušia. Na území mesta sa nachádzalo 33 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Najväčší podiel na množstve vypúšťaných znečisťujúcich látok mala komunálna kotolňa spoločnosti Menert -Therm s. r. o.

Zber odpadu

Od roku 2016 bolo celkové množstvo odpadov ukladateľných na skládku ustálené pod hranicou 8 000 ton. Množstvo biologicky rozložiteľných odpadov kolísalo v závislosti na poveternostných podmienkach a pohybovalo sa od 2 500 ton do 3 200 ton. Zvýšil sa podiel triedenia hlavne papiera a plastov, sklo stagnovalo. Pri zbere papiera a plastov bolo potrebné dotriedenie na triediacej linke. Najväčšou rezervou v triedení bola disciplinovanosť obyvateľov. V niektorých častiach mesta dochádzalo pravidelne k znečisťovaniu obsahu kontajnerov na triedený zber zmesovým odpadom. Zmesový komunálny odpad, objemný odpad a drobný stavebný odpad bol ukladateľný na skládku odpadov. Triedené zbierané zložky komunálnych odpadov boli zhodnocované materiálovo, ale len malá časť nebezpečných odpadov bola ukladateľná na skládku nebezpečných odpadov. V súčasnosti vykonávala separovaný zber KO domáca firma SYKO. V meste bolo 60 kusov 1100 l kontajnerov (30 na papier a 30 na sklo), hlavne

⁵ RÚVZGA, Výročná správa 2016

na sídlisku Váh I. a II., na Mostovej ulici a na niektorých miestach Vlčanského sídliska. Na spracovanie a využitie stavebného odpadu fungoval v meste Mestský podnik služieb Šaľa s. r. o., ktorý vykonával jeho zber, výkup, drvenie a následné využitie. Zmesový komunálny odpad od fyzických osôb-obyvateľov mesta sa vyvážal zo sídlisk prostredníctvom 1 100 litrových kontajnerov trikrát týždenne (pondelok, stredu a piatok) a od rodinných domov prostredníctvom 120 litrových zberných nádob jedenkrát týždenne. Zmesový komunálny odpad od právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov sa vyvážal podľa ich požiadaviek. Vyvážal sa aj zmesový komunálny odpad zo záhradkárskeho osídlenia jedenkrát týždenne. Mesto v zmysle zákona o odpadoch zabezpečuje dvakrát ročne zber veľkoobjemového odpadu (jarné a jesenné upratovanie).⁶ Okrem toho mesto prevádzkovalo dva zberné dvory – na Dolnej ulici v Šali a na ulici Fraňa Kráľa vo Veči. Na zneškodňovanie odpadov bola prevádzkovaná spaľovňa nebezpečných odpadov v Dusle, a. s. Šaľa, a tiež „RSTO“ (riadená skládka tuhých odpadov) s určenými osobitnými podmienkami pri obci Trnovec nad Váhom. Spaľovňa bola využívaná aj na zneškodňovanie odpadov od externých producentov z celého Slovenska. Z dôvodov nesplňania emisných limitov a tiež zvýšenia jej kapacity už v súčasnosti prebiehali nariadené sanačné práce na skládke „RSTO“ tak, aby splňala podmienky zákona o odpadoch. V Šali - Veči bola prevádzkovaná stanica komunálneho odpadu. Pretože mesto malo skládku komunálneho odpadu uzavretú, riešilo jeho ukladanie vývozom na riadenú skládku v spoločnosti LAMESCH-KALNA s. r. o. v Kalnej nad Hronom prostredníctvom medziskladu v Šali - Veči (areál kotolne CK-34).⁷

Kanalizácia

V rámci investičných akcií mesta bolo novovybudovaných 450 m vodovodných sietí (ul. Orechová, ul. Agátová). Prevádzkovateľom a vlastníkom vodovodnej siete a vodných zdrojov boli Západoslovenské vodárne a kanalizácie š. p. Bratislava, Odštepňový závod Galanta so sídlom v Šali. Dĺžka kanalizačnej siete bola 2 153 km a Šaľa mala 2 čistiarne odpadových vôd (ČOV), do ktorých

⁶ RÚVZGA, Výročná správa 2016

⁷ RÚVZGA, Výročná správa 2016

bolo na kanalizáciu napojených 97,9% obyvateľstva. Cena za odkanalizovanie bola: za vodu odvedenú z domácnosti (stočné) 6,81Sk + 10 % DPH a vodu odvedenú od ostatných odberateľov až 17 Sk+10% DPH. Budovali sa aj nové kanalizačné rozvody, a to v mestskej časti Veča bola v rámci investičných akcií vybudovaná kanalizácia v dĺžke 1 750 m a v meste Šaľa 750 m.

Teplovod

V meste Šaľa boli dva subjekty, ktoré zabezpečovali dodávku tepla – Mestský bytový podnik, spol. s r. o. Šaľa (MsBP) ako obchodná spoločnosť mesta a súkromná spoločnosť Menert - Therm, s. r. o. Šaľa. MsBP zabezpečoval 80 % celkovej dodávky tepla odberateľom a 20 % zabezpečoval Menert - Therm, s.r.o. Šaľa. MsBP prevádzkoval tepelné hospodárstvo pomocou troch zdrojov tepla – horúcovodné kotolne CK-31, CK-32 a CK-34, ktoré boli splynofikované. Primárnymi rozvodmi bolo teplo dopravované do výmenníkových staníc a odtiaľ sekundárnymi rozvodmi k priamym odberateľom. Dĺžka primárnych rozvodov bola 4,08 km a sekundárnych rozvodov 8,78 km. Celkovo zabezpečovali kotolne vykurovanie a zásobovanie teplou úžitkovou vodou pre 108 objektov, v ktorých bolo 5 672 bytov. Menert - Therm, s.r.o. dodával teplo v meste Šaľa pomocou 2 zdrojov tepla, a to kotolňa na ul. Pázmaňa, ktorá je splynofikovaná a kotolňa na Kukučínovej ulici, v ktorej prebiehal prechod na vykurovanie iným médiom. Firma dodávala teplo celkovo 32 odberateľom. Prevádzkovateľom plynovodu bol Slovenský plynárenský priemysel, a. s., odštepný závod Bratislava, ktorý zabezpečoval prevádzku a údržbu plynárenských zariadení v Bratislavskom, Nitrianskom a Trnavskom kraji.

12. Udalosti, výročia, úmrtia

Udalosti

Obchvat

Medzi najzaujímavejšie tohtoročné udalosti v Šali patril bezpochyby dlhodobý problém mesta Šaľa, ktorým bol plánovaný obchvat. V meste sa počas roka konalo niekoľko protestov. Tie vyvrcholili návštevou ministra dopravy Arpáda Érseka v Šali. Spoločne s primátorom mesta Jozefom Belickým a viacerými zúčastnenými rokovali o ďalšom postupe. Na tlačovej konferencii minister informoval, že obchvat je témou číslo 1 a spraví, čo bude môcť. Stretol sa i s protestujúcimi, ktorí mu odovzdali Memorandum. Pripojil sa k nemu i Nitriansky samosprávny kraj.

Elektrobus

Od budúceho roka bude Mestskú dopravu v Šali zabezpečovať elektrobus. Jeho prevádzku bude zabezpečovať spoločnosť ARRIVA Nové Zámky, a.s. Do prevádzky by mal byť elektrobus zaradený už v prvej polovici roka 2017. Maximálna prepravná kapacita elektrobusu bude 70 ľudí.

Nemocničný park

V meste sa podarilo zrevitalizovať nemocničný park. Okrem hracích prvkov tam pribudli i ohrady s výbehmi pre zvieratká v tzv. Babičkinom dvore. Vo vybudovaných voliérach budú prebývať sliepky a iná hydina. Súčasťou budú i pštrosy, malé poníky či holandské kozičky. V roku 2017 by mal byť park kompletný.

Osvetlenie

V meste prebiehala modernizácia verejného osvetlenia. Výmenou starých svietidiel za nové mesto získalo úsporu finančných prostriedkov i celkovo pozitívnejší vzhľad. Projekt sa spustil v roku 2014. Práce sa uskutočňovali v niekoľkých etapách. V roku 2017 by mala začať tretia etapa.

Rekonštrukcie

V meste pokračovali rekonštrukcie základných škôl. Ukončené boli stavebné práce na ZŠ Hollého v Šali. Obnovených bolo 4 100 m² fasády, vrátane kompletnej rekonštrukcie budovy.

Pohotovosť

Otázka pohotovosti v Šali rozbúrila emócie obyvateľov mesta. Po prvotných dohadoch a obavách primátor mesta Jozef Belický upokojil miestnych. Zastupiteľstvo NSK schválilo na rekonštrukciu nemocnice s poliklinikou 526 000,- Eur. Pohotovosť v Šali by mala mať zelenú.

Výročia

V roku 1536 povýšil kráľ Ferdinand I. Šaľu výsadnou listinou na mestečko, dostala právo na uskutočňovanie týždenných trhov a dvoch významných jarmokov – 480. výročie

V roku 1976 sa v našom meste 1. septembra otvorila Stredná priemyselná škola chemická v Šali. Jej sídlom sa stala historická Harmincova budova, terajšie sídlo okresného úradu – 40. výročie

V roku 1996 – 1. februára vyšlo prvé číslo, medzi Šaľanmi obľúbeného súkromného regionálneho časopisu, Slovo Šaľanov – 20. výročie

V roku 1996, a to 24. júla, sa Šaľa podľa územnosprávneho členenia Slovenskej republiky, opäť stala okresným mestom – 20. výročie.

V kalendári výročí sa v roku 2016 nachádzali osobnosti späté s mestom Šaľa. Patrili k nim:

Olga Albiniová– Janošková (125. výročie narodenia)

Bola učiteľka, osvetová pracovníčka. Počas 1. svetovej vojny ošetrovatelka v poľnej nemocnici v Liptovskom Mikuláši, neskôr učiteľka na meštianskej

škole v Diakovciach, od roku 1968 žila na fare v Háji, od roku 1971 v Diakovciach, kde bola kantorkou. Ako spoluzakladateľka a tajomníčka Spolku slovenskej evanjelickej diakonie rozvíjala sociálnu a charitatívnu činnosť. Venovala sa sociálnym a zdravotníckym otázkam, o ktorých uverejňovala články v časopisoch, písala i krátke prózy s výchovným akcentom a prekladala z francúzštiny, nemčiny a maďarčiny. Zomrela v Šali v roku 1980.

Alojz Glončák (35. výročie úmrtia)

Pôsobil ako metalurg, vysokoškolský a stredoškolský učiteľ. Študoval na gymnáziu v Sereďi, v rokoch 1957 – 1963 na Strojníckej fakulte VŠT v Košiciach, v rokoch 1963 – 1977 pôsobil ako vysokoškolský pedagóg v Bratislave, od roku 1977 bol profesorom SPŠ chemickej v Šali. Bol autorom štúdií o fyzikálnej metalurgii a medzných stavoch materiálov, najmä s ohľadom na spracovanie kovov a využitie ultrazvuku. Svoje štúdie uverejňoval v odbornej tlači a v zborníkoch. Zomrel tragicky zásahom elektrického prúdu.

Etela Svobodová (30. výročie úmrtia)

Bola spisovateľka pre deti a mládež, prozaička, dramaticka, pedagogička. V rokoch 1946 - 1972 pôsobila v Šali, v rokoch 1954-1960 učila na Strednej všeobecno- vzdelávacej škole v Šali. Zostavovateľka výberu Nedelne besiedky s piesňami, autorka umelých rozprávok a povestí v časopisoch pre deti a detského románu.

František Fabri (290. výročie narodenia a 225. výročie úmrtia)

V roku 1743 vstúpil vo Viedni do jezuitskej rehole a študoval na univerzite. Pôsobil ako profesor na univerzite v Košiciach a misionár na viacerých miestach. Zomrel v roku 1791 v Žihárči.

Karol Alföldi (110. výročie narodenia)

Vyučil sa za strojného zámočníka, pracoval ako železničný robotník. Organizátor triednych bojov, funkcionár Medzinárodného všeodborového zväzu,

predsedal zakladajúcej schôdzi robotníckeho družstva Interhelpo, predseda dozorného výboru družstva, vedúci zámočníckeho odboru. Šalienský rodák, zomrel v roku 1979 v Šali.

Gustáv Valkovič (95. výročie narodenia)

Bol vysokoškolský pedagóg. Po absolvovaní Filozofickej fakulty UK v Bratislave pôsobil ako stredoškolský profesor v Komárne, v rokoch 1954 – 1960 ako riaditeľ Jedenástročnej strednej školy v Šali. Od roku 1960 pôsobil na Pedagogickom inštitúte (teraz Univerzita Konštantína Filozofa) v Nitre, v rokoch 1972 – 80 ako prodekan a vedúci Katedry pedagogiky PF v Nitre. Autor a spoluautor odborných monografických prác, učebných textov, štúdií a článkov.

František Kabina (85. výročie úmrtia)

Bol redaktor, vydavateľ, právnik. Právo študoval v Budapešti a vo Viedni. Pôsobil ako advokát, statkár v Békásmegyeri, 1919 - 1921 riaditeľ gymnázia v Kláštore pod Znievom. V dvadsiatych rokoch žil v Šali a v Nitre. Roku 1926 sa pokúsil založiť v Nitre na Zobore "vodoľiečebný ústav chladnej vody". Roku 1870 prvý predseda akademického spolku Tatran vo Viedni. Popredný publicista pomatičného obdobia, vydával časopis Perun, Uhorské noviny, Hlas ľudu.

Ladislav Gresnáryk (135. výročie narodenia)

Poľovnícky kynológ. Po stredoškolských štúdiách pracoval ako úradník Živnostenského úverného ústavu v Šali. Ako poľovník sa už pred 1. svetovou vojnou na Žitnom ostrove venoval chovu a výcviku poľovních psov. V roku 1923 založil chovnú stanicu Šaľa, v ktorej postupne choval takmer všetky plemená poľovních psov, a tak prispel k rozšíreniu čistokrvných plemien na Slovensku, najmä k vyšľachteniu maďarských drôtosrstých stavačov. Bol riaditeľom banky. Na budove mestského úradu má umiestnenú pamätnú tabuľu.

Žigmund Szentiványi (155. výročie narodenia)

Narodil sa a pôsobil v Šali. Bol zakladateľ, prvý riaditeľ a hlavný inžinier vodoregulačného družstva v Šali, kráľovský radca. Hlavným inžinierom bol 25 rokov. Zomrel v Šali v roku 1915.

Gyula Balazsovics (75. výročie úmrtia)

Bol vyštudovaný lekár. Po 1. svetovej vojne sa usadil v Šali, kde pôsobil ako praktický aj detský lekár a štátny okresný lekár, hygienik, zubár, veterinár. Venoval sa osvete, organizoval prednášky a premietal filmy o TBC, vzdelával ľudí, učil ich o prevencii, kontroloval hygienu hospodárskych dvorov, zaviedol očkovanie detí proti TBC, kiahňam, osýpkam a čiernemu kašľu. Zomrel v Šali v roku 1941. Dcéra Marta (1917 - 1945) bola obeťou 2. svetovej vojny, zabila ju mína neďaleko Harmincovej budovy (terajšie sídlo Okresného úradu v Šali). Pochovaná je v samostatnom hrobe na šalianskom cintoríne hneď vedľa hrobu rodičov.⁸

⁸ Z dokumentov Krajskej knižnice Karola Kmeťa v Nitre spracoval Mgr. Július Morávek

Prílohy

Číslo 1 Výsledky parlamentných volieb 2016 v Šali

Strana	Počet hlasov	Percentuálny podiel
SMER – SD	2 272	21,22 %
SaS	1 778	16,61 %
MOST – HÍD	1 616	15,10 %
OLaNO – NOVA	1 073	10,02 %
SME RODINA	883	8,25 %
L'SNS	754	7,04 %
SNS	693	6,47 %
SIET'	551	5,14 %
SMK –MKP	480	4,48 %

Číslo 2 Dotácie mesta za rok 2016

Mesto Šala v roku 2016 poskytlo dotácie podľa UZN č. 17/2014 O podmienkach poskytovania dotácií na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel v celkovej výške 48 600 Eur. Dotácie boli poskytnuté pre oblasť zabezpečovania zdravých životných podmienok a bezpečnosti obyvateľov pri súčasnom zabezpečovaní ochrany zvierat, na podporu športových klubov a organizácií, pôsobiach na území mesta Šala a na podporu kultúry v meste.

Dotácia pre oblasť zabezpečovania zdravých životných podmienok a bezpečnosti obyvateľov pri súčasnom zabezpečovaní ochrany zvierat bola poskytnutá vo výške 6 600,- Eur pre OZ Zatúlané psíky Šala. Dotácie na podporu športových klubov a organizácií, pôsobiach na území mesta Šala boli poskytnuté v celkovej výške 37 000,- Eur pre nasledovné subjekty:

P.č.	Žiadateľ	Projekt a účel použitia	Dotácia
1.	Športovo strelecký klub Šaľa	Kúpa vzduchovej pušky, streliva	500
2.	TJ SLAVIA SOUP Šaľa	Slovenský voltážny pohár	500
3.	ROND-IS	Streetball CUP 2016	500
4.	Atletický odd.Slovan DUSLO Šaľa	Športové podujatia	500
5.	FK Slovan DUSLO Šaľa	Podpora činností mládež. mužstiev	13 750
6.	RADA ŠPORT Šaľa	Beh nočnou Šaľou 2016	500
7.	Futbalový klub Veča	Spoločensko-športové podujatia	500
8.	Hádzanársky klub Slovan DUSLO	Športové podujatia	18 250
9.	Karate klub BANANA DOJO	Nákup tatami a iné tréningové pom.	500
10.	Únia nevid. a slabozr. Slovenska	Rekondičný pobyt vo Veľkom Mederi	200
11.	Jazdecký klub Rusty Šaľa	Medz. preteky vo voltíži v Budapešti	200
12.	Športový klub Stepné kozy	2. roč. korčuliarskeho preteku	200
13.	TJ Tatran Šaľa	Tréningová a súťažná činnosť	200
14.	Klub vodných športov Barakuda	Prenájom plaveckých dráh	500
15.	Slovenský rybársky zväz	Majstrovstvá sveta žien v Španielsku	200

Dotácie na podporu kultúry v meste Šaľa boli poskytnuté v celkovej výške 5 000,- Eur nasledovným subjektom:

P.č.	Žiadateľ	Projekt a účel použitia	Dotácia
1.	OZ Večania	Večianske hodové slávnosti	500
		II. ročník LEČO FESTIVAL	500
		Vianočné trhy	0
2.	OZ MACEVA	THE CIGARETTE AFTER - Džezáky Šaľa 2016	400
		Vystúpenie muž. vokálneho súboru NOACH	400
3.	Spoločnosť Petra Pázmanya	Prednášky z dejín zamerané na dianie v Šali	
		STALO SA TO PRED STO ROKMI	400
4.	Tanečný klub JUMPING	Celoslov. tan. súťaž JEDNODUCHO TANEC 2016	0
		Majstrovstvá Európy DISCO DANCE 2016	800
5.	Mgr. Dana Janebová	Vydanie básnickej zbierky BEZVETRIE	400
6.	CSEMADOK - ZO Šaľa	Kúpa žensk. a muž. úborov pre spevokol	1200
7.	RZ pri ZUŠ	Účasť ZUŠ na súťaž. prehliadke v hre na klavíri celosl. a medzinár. súťaž v sólovom speve	400